

БИОБИБЛИОГРАФИЈА БОШКА И. БОЈОВИЋА

1987–2020.

АРХИВ ВОЈВОДИНЕ

АРХИВ ВОЈВОДИНЕ

БИБЛИОТЕКА
ПОСЕБНА ИЗДАЊА

Главни и одговорни уредник
Др Небојша Кузмановић

Уредник
Весна Башић, архивски саветник

Дизајн
Владимир Ватић

**БИОБИБЛИОГРАФИЈА
БОШКА И. БОЈОВИЋА
1987–2020.**

Приредио
Добрило Аранитовић

Нови Сад, 2021.

СТЕФАН НЕМАЏА – ПРЕПОДОБНИ СИМЕОН МИРОТОЧИВИ
(Према: Мирослав Лазић, Милан Радујко, идејно решење за омотницу
Зборника радова, Београд–Беране 2016)

САДРЖАЈ

Предговор (<i>академик Љубомир Максимовић</i>)	7
Биографија Бошка И. Бојовића (<i>Добрило Аранићовић</i>)	9
I. БИБЛИОГРАФИЈА БОШКА И. БОЈОВИЋА	15
Монографске публикације	15
Посебни отисци	62
II. СТУДИЈЕ. РАСПРАВЕ. ЧЛАНЦИ. ПРИКАЗИ. ИНТЕРВЈУИ	72
III. ПРЕВОДИЛАЧКИ РАД	117
IV. УРЕЂИВАЧКА И ПРИРЕЂИВАЧКА ДЕЛАТНОСТ	120
V. БИБЛИОГРАФИЈА РАДОВА О ПРОФ. ДР БОШКУ И. БОЈОВИЋУ .	123
РЕГИСТРИ	131
Регистар публикација на страним језицима	131
Регистар периодичних публикација	131
Регистар имена	134
VI. ХРОНОЛОГИЈА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКЕ И ПЕДАГОШКЕ ДЕЛАТНОСТИ	139
Академски и научноистраживачки CV	139
Конгреси. Семинари. Предавања. Научни скупови. Округли столови	146
Руковођење постдипломским студијама	168
Научноистраживачки рад у архивима и библиотекама	173
Јавни ангажман. Иступања у штампи, Радију и Телевизији (1991–2020)	175
Литература и извори	181

ПРЕДГОВОР

Библиографија Бошка И. Бојовића, већ на први поглед показује да полихистори и данас постоје, у времену општег клањања пред уском специјализацијом. Историографско истраживање и писање представља једну од оних ретких области које, по природи свог методолошког и тематског приступа, могу да одолевају овом интелектуалном шаблону. У том случају, међутим, аутора може да вреба опасност недовољне утемељености, која потиче из веће или мање расутости интересовања. Бошко И. Бојовић је и животом и својим ауторским делом убедљиво показао да је оваква опасност занемарљива у судару са раскошним полихисторским талентом. А Бошко И. Бојовић поседује такав таленат.

Читав његов животни пут непосредно је повезан са карактеристичним профилем његовог историографског стварања. Средња школа у Паризу, Сомбору и Београду, студије архитектуре, политичких наука и економских наука у Паризу, а историје у Београду, закључно са дипломом Филозофског факултета Универзитета у Београду (1981), затим магистратура на Универзитету Париз I Пантеон – Сорбона (1985), докторат на истом универзитету (1991), хабилитација за вођење пројеката на *Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales* (1994) – такво школовање одредило је у великој мери Бојовићев животни пут. Његова академска каријера развијала се дуго година, уз краће ангажмане у разним универзитетским центрима. Професор Универзитета на EHESS у Паризу, научни саветник у Балканолошком институту Српске академије наука и уметности у Београду. Поред тога, био је уредник *Кашалоја средњовековних рукописа* који издаје Универзитет Sapienza (Рим), био је експерт француског Министарства спољних послова, формирао је значајан број докторских кандидата и низ година имао важну улогу у Међународној асоцијацији за Југоисточне европске студије.

Одговарајућа шароликост у лепези интересовања чини се нормалном последицом оваквог развоја, али њена разноврсност ипак представља

необичну појаву и, свакако, сведочанство о ширини погледа једног немирног духа. Бојовић се суверено креће у областима као што су: јужнословенске уземље у средњем веку, владарска идеологија у српском средњем веку; турско-дубровачки односи у 15–16. веку у ферманима отоманских султана на старосрпском језику, Српска православна црква у средњем веку и у време турске власти, хетеродоксна идеологија у јужнословенским земљама: молдовлашке повеље Хиландарског архива, Косово и Метохија од 11. до 17. века, епска поезија и херојска етика у историји јужнословенских народа, историје земаља Југоисточне Европе, историја Југославије у форми публицистичких радова.

Бојовићева библиографија јасно указује на ове чињенице, истовремено сведочећи о његовим дубоким знањима и оштрим расуђивањима. Импазантан обим библиографије у оваквим околностима је сам по себи разумљив. Сачињавају је 23 књиге монографског карактера, а разноврсног тематског опсега; 29 сепаратних отисака, 236 текстова у форми научних студија, прегледних радова, научних критика или полемика, приказа, интервјуа и др., осам превода, шест приређених издања. Разуме се, онда није чудно што о самом Бојовићу и његовом стваралаштву у домаћем и иностраном издаваштву постоје бројни текстови, често из пера врло угледних аутора. Што је посебно важно, Бојовићеви текстови се, осим на француском и српском, као његовим матерњим језицима, појављују и на другим страним језицима у оригиналном облику (енглеском, латинском, немачком, руском). С друге стране, због великог интересовања читалачке публике често су и превођени или доживљавали поновљена, по правилу проширена и допуњена издања.

Сусрет са систематизованом библиографијом Бошка И. Бојовића – сачињеном у складу са релевантним научним мерилима и уз пратећу богату научну апаратуру – за оне који су раније у овој или оној мери познавали и пратили његово дело, несумњиво представља користан ослонац за проширивање погледа истраживача различитих профила. За оне који ово дело нису познавали биће то свакако повод за рекапитулацију сопственог научног приступа, и то у многим областима историографског писања, посвећеног вишевековној прошлости, али и садашњости, народа и земаља Југоисточне Европе и Источног Средоземља.

Академик, проф. емеритус *Љубомир Максимовић*,
потпредседник Српске академије наука и уметности

БИОГРАФИЈА БОШКА БОЈОВИЋА

Бошко Бојовић рођен је у Београду 21. новембра 1948. од оца Илије (1920–1971), спољнополитичког новинара Југословенске радио дифузије, и мајке Вере, рођене Љубинковић (1927–2010), професорке француског језика. Похађао је основну школу у Београду („Браћа Рибар”, прва четири разреда, „Перо Поповић Ага”) и Сомбору („Аврам Мразовић”) где је положио малу матуру. Више разреде гимназије похађао је у Паризу и Београду; велику матуру положио је у Осмој београдској гимназији. У Паризу је студирао архитектуру на Академији лепих уметности [Académie des Beaux-Arts], политичке науке на Ecole des Sciences Politiques, економске науке на Université d’Assas и политичку економију на Université Paris VI-II. Године 1981. дипломирао је на Одељењу опште и националне историје на Филозофском факултету у Београду на тему „Атентант у Марсеју 1934. године у француској штампи”. Године 1985. магистрирао је на Катедри за историју и цивилизацију Византије Универзитета Париз I Пантеон – Сорбона [Histoire et Civilisation de Byzance, Université Paris I Panthéon – Sorbonne] на тему: „Une Vita médio-serbe inédite de Stefan Nemanja – saint Siméon, par le moine Nikon”. Од 1987. до 2014. радио је на Балканолошком институту Српске академије наука и уметности прошавши сва звања: истраживач сарадник, научни сарадник, научни саветник (1998). Године 1991. докторирао је на Катедри за историју и цивилизацију Византије Универзитета у Паризу [Histoire et Civilisation de Byzance, Université Paris I Sorbonne] на тему „Монархијска идеологија у владарским хагиобиографијама српског средњег века” [Ideologie monarchique dans les hagio-biographies royales du Moyen Âge serbe]; ментор Елен Арвелер [Hélène Ahrweiler], председавајући комисије академик Љубомир Максимовић. Хабилитацију за руковођење научним пројектима [Habilitation à diriger les recherches] одбранио је 1994, код ментора Андре Гијуа [André Guillou] на Универзитету друштвених наука [Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales] у Паризу VII на основу научних радова и научних пројеката под насловом

„La monarchie dans les pays sud-slaves du IXe au XVe siècle”, а председавајући комисије био је академик Сима Ђирковић. Државна универзитетска комисија [Conseil National des Universités] Француске изабрала га је 2000. године за редовног професора историје средњег века [Professeur des Universités, Histoire du Moyen Âge], као и редовног професора славистике [Professeur des Universités, Slavistique]. Године 2004. изабран је за доцента историје новог века и савремене историје [Maître des Conférences, Histoire Moderne et Contemporaine]. Од 2000. до 2010. на Универзитету друштвених наука у Паризу [EHESS], који има искључиво постдипломске студије, предавао је као редовни професор. Од 2010. наставља да предаје према потребама постдипломцима на овом универзитету. Од 2010. је Visiting Professor на ЕСПД (Европски центар за мир и развој) у Београду. Научне области којима се бави: јужнословенске земље у средњем веку, владарска идеологија у српском средњем веку; османлијско-дубровачки односи у 15–16. веку у ферманима отоманских султана на старосрпском језику, Српска православна црква у средњем веку и у време османске власти, хетеродоксна идеологија у јужнословенским земљама; молдовлашке повеље Хиландарског архива, Косово и Метохија од 11. до 17. века, епска поезија и херојска етика у историји јужнословенских народа, историја Југоисточне Европе, историја Југославије.

Професор Бојовић је на српском, француском, руском, италијанском, немачком, латинском, бугарском и енглеском језику сарађивао у листовима и часописима: *Бојословље*, Београд (1987), *Messenger orthodoxe*, Paris (1987), *Turcica*, Paris (1987, 1992, 1996, 2002, 2003), *Balkanica*, Beograd (1988, 1989, 1993, 1996, 2004, 2006, 2010), *Révue des études slaves*, Paris (1988, 1991), *Bulletin du Centre d'Études Balkaniques*, Paris (1989, 1993), *Епархијски Обсервер*, Чикаго (1989), *Књижевне новине*, Београд (1989), *Хиландар* (1989, 1990, 1997, 1998), *Balkan*, Bordeaux (1990, 1991), *Сојоћанска виђења*, Нови Пазар (1990), *Südost-Forschungen*, München (1992), *Hérodote 67*, Paris (1992), *Confluences Méditerranée*, Paris (1993), *Cyriolomethodianum*, Thessaloniki (1993–1994), *Српски књижевни гласник*, трећа серија, Београд (1994), *Економика*, Београд (1995), *Études Balkaniques*, Paris (1996, 1997, 2000, 2001), *Utopie Critique*, Paris (1994), *Свети кнез Лазар*, Призрен (1996, 1997), *Вигослов*, Требиње (1996), *Zeitschrift für Balkanologie*, Wiesbaden (1996), *Balkan studies*, Thessaloniki (1997, 2003), *Светишора*, Цетиње (1997), *Полијика*, Београд (1988, 1990, 1999, 2008, 2009, 2016), *Књижевна реч*, Београд (1998), *Bulletin AISEE (Association Internationale du Sud-Est européen)*, Bucarest (1998–1999, 2002–2004), *Repertorium Fontium*, Roma (1998, 1999, 2002–2007), *Глас САНУ*, Београд (2006), *Хришићанска мисао – Свечаник*, Београд (2001, 2002, 2008,

2010), *Геополитика*, Београд (2002), *Histoire de guerre*, Paris (2002), *Révue des études sud-est européennes*, Bucarest (2003), *Црквене студије*, Ниш (2006, 2008), *Acta Studia Albanica*, Tirana (2005), *Annales*, Paris (2005), *Révue des études byzantines*, Paris (2006), *Политичка ревија*, Београд (2007), *Благовесник Жичке епархије*, Чачак (2009), *Bulletin de sciences sociales*, Paris (2009–2012, 2015), *Зборник Мајнице српске за друштвене науке*, Нови Сад (2009, 2013, 2014, 2018), *Национални инџерес*, Београд (2009, 2011), *Објектив*, Београд (2009), *Révue-Association Internationale de Sud-Est européen*, Paris (2009), *Српска ђолиитика мисао*, Београд (2009), *Историјски записи*, Подгорица (2010, 2014), *Church Newsletter*, California (2010), *Istina*, Paris (2011), *Христијанство и култура*, Софија (2012), *Војно дело*, Београд (2013), *Serbian Studies Research* (2014), *Теолошки ђоїлеги*, Београд (2014), *Сведок* (2016), *Печат*, Београд (2017), *Годишњак истраживања јеноцида*, Београд (2018).

Одржао је бројне семинаре; аутор је реферата и саопштења која је излагао на преко сто конгреса и других научних скупова у земљи (Београд, Нови Пазар, Требиње, Бар, Милочер, Приштина) и иностранству (Париз, Диселдорф, Старзбур, Солун, Женева, Серез, Дубровник, Мостар, Косенза, Атина, Хиландар, Јаши, Букурешт, Саратога, Лос Анђелес, Либертвил, Беркли, Јањина, Тирана, Ђенова, Палермо, Оксфорд, Чикаго, Варшава, Осло, Венеција, Рим, Хонолулу, Бриони, Бордо).

Као уредник најугледнијег балканолошког часописа у Француској *Études Balkaniques* [Балканске студије], који издаје De Vossard (потпредседник Француског националног комитета AIESEE), приредио је тематски број *Transmission du patrimoine byzantin et médiateurs d'identités autochtones* [Рецепција византијског наслеђа и медијатори аутохтоног стваралаштва] у којем су сабрани научни радови најугледнијих француских и српских балканолога. Члан је уредништва *Зборника Мајнице српске за друштвене науке*, Нови Сад, потпредседник Националног комитета Француске за AIESEE [Association Internationale des Études du Sud-Est européen = Међународна асоцијација за проучавање Југоисточне Европе]. Као уредник у издавачкој кући „Филип Вишњић” у Београду, 1989, приредио је књигу: Fransis Kont, *Sloveni: nastanak i razvoj slovenskih civilizacija u Evropi* (VI–XIII vek) и дело Жан-Мари Доменака *Iдеје за крај овог века: ђреїлед савремених идеја*, у издању Књижевних новина. Као предавач на Универзитету друштвених наука [EHES] у Паризу, водио је од 1997. до 1999. Семинар „Херојска етика у јужнословенској народној поезији”. Од 2000. руководи Катедром – историја и социологија Југоисточне Европе, постдипломским студијама и Семинаром под насловом „Укрштена сећања и историографије Југоисточне Европе”.

Професор Бојовић је приредио, написао предговор или поговор за следећа издања: Ilija Bojović, *Razgovori na francuskoj levici: Pariz 1967–1968*. [Conversation avec les intellectuelles de la gauche française (1967–1968)]. Приредио и написао уводну студију у форми поговора: Ideološka logistika na tromedi hladnog rata и Биографска белешка о Илији Бојовићу. [Предговор написао Ratko Vožović. Издавачи: Institut za političke studije i Institut za noviju istoriju Srbije, Beograd 2005]; *Ава Јусџин. Време је исечак вечности*. Приредио и поговор написао под псеудонимом: М[ихаило] [Р]аичевић, Врњачка Бања: Братство Св. Симеона Мироточивог, Београд 2006; затим, приредио је и француско издање: *Ilija Bojović: 1968 – Archéologie d'une pensée*. Sous la direction de Вошко Војовић. Preface Michel Wiewiorka. [1968. – Археологија једне мисли]. Belgrade–Paris, Paideia & La Valsainte, 2008.

Плод преводилачке делатности професора Бојовића није само превод дела познате византолошкиње Елен Арвелер: *Политичка идеологија Византијског царства* (1988), већ, што је од посебног значаја за нашу средњовековну историју и књижевност, његов превод са старосрпског на француски језик. Први пут су се на француском језику у његовом преводу обрели текстови са старосрпског језика: *Слово љубве* и *Напоис на Косовском сџубу* Деспота Стефана Лазаревића, 29 владарских повеља и других аката из Архива манастира Хиландара, скраћено *Житије Светио Симеона Мироточивој од Никона Јерусалимца* и преко 150 фермана и других аката османских султана издатих Дубровнику од 1420. до 1566. године.

Под менторством професора Бојовића на Универзитету друштвених наука у Паризу [EHESS], урађено је и одбрањено преко двадесет магистарских и докторских дисертација.

Увидом у радове професора Бојовића може се закључити да су они настали као плод вишедеценијског студиозног и систематичног рада, који историјске теме и друштвене проблеме увек разматра применом научног метода, из угла различитих парадигми. Његове књиге, преводи, приређена издања, научне студије, прегледни радови и реферати критички су валоризовани у бројним монографским, серијским и перодичним публикацијама у домаћој и иностраној литератури.

Добрило Аранићковић

ORIENTALIA CHRISTIANA ANALECTA
248

Boško I. Bojović

**L'IDÉOLOGIE MONARCHIQUE
DANS LES HAGIO-BIOGRAPHIES DYNASTIQUES
DU MOYEN ÂGE SERBE**

PONTIFICIO ISTITUTO ORIENTALE
PIAZZA S. MARIA MAGGIORE, 7
I-00185 ROMA
1995

Насловна страна: *L'idéologie monarchique dans les hagio-biographies dynastiques du Moyen Âge serbe*, Roma, Pontificio Istituto Orientale, 1995.

I. БИБЛИОГРАФИЈА БОШКА И. БОЈОВИЋА

Монографске публикације

1995.

1. *L'idéologie monarchique dans les hagio-biographies dynastiques du Moyen Âge serbe*. [Владарска идеологија у династичким хагиографијама српског средњег века]. – Roma, Pontificio Istituto Orientale, 1995, LII + 727; 24 cm Orientalia Christiana Analecta; 248

[Текст посвете]: à la mémoire d'Ilija, de Justin, et de Stana.

*Table des matieres: Bibliographie. – Introduction. – *Chapitre premier. Entre Constantinople et Rome* [Између Цариграда и Рима]; Les premières principautés et le premier royaume serbe (IXe–XIIe siècle) [Прве кнежевине и прво српско краљевство IX–XII век]. – Les origines [Порекло]. – La christianisation, les principautés et les premiers princes connus [Крштење, прве кнежевине и кнезови]. – Entre Byzance et la Bulgarie [Између Византије и Бугарске]. – Restauration de l'autonomie [Обнова аутономије]. – Essor de la principauté de Dioclée [Успон Дукље]. – Emergence du royaume de Dioclée [Настанак краљевства Дукље]. – Essor de la Raška et initiative de ses grands jourans [Успон Рашке и њених великих жупана]. – *Chapitre 2. Stefan Nemanja – Saint Simeon* [Стефан Немања – Свети Симеон]. – Fondateur de la dynastie némanide et du monachisme athonite serbe [Родоначелник династије и српског монаштва на Светој Гори]. Le grand jouran de Serbie (1166–1196) [Велики жупан Србије 1166–1196]. Stefan Nemanja évince ses frères et devient le grand jouran de Serbie [Стефан Немања надјачава браћу и постаје велики жупан]. La voie difficile de l'émancipation politique [Мукотрпан пут до политичке еманципације]. L'aboutissement d'une longue action politique [Домети упорне борбе]. Moine Siméon (1196–1199) [Монах Симеон 1196–1199]. Abdication et entrée en religion [Абдикација и монашење]. Fondation de Chilandar [Оснивање Хиландара]. Le prince Rastko devient le moine Sava

[Кнез Растко постаје монах Сава]. Trépas de Siméon-Nemanja et translation de ses reliques en Serbie [Упокојење Симеона Немање и пренос његових моштију у Србију]. – *Chapitre 3. Stefan le Premier Couronne (1196–1228) et archeveque Sava Ier (1219–1236)* [Стефан Првовеначни (1196–1228) и архиепископ Сава I (1219–1236)] Avènement du royaume némanide et autocéphalie de l’Eglise de Serbie [Настанак краљевине Немањића и аутокефалност Српске цркве]. La guerre pour le trône paternel [Рат за отачаствени престо]. Le sacre royal [Крунисање]. L’archevêque Sava Ier et l’Eglise de Serbie [Архиепископ Сава I и Српска црква]. La succession de Stefan le Premier Couronné [Наслеђе Стефана Првовенчаног]. – *Chapitre 4. Essor et fin de la dynastie nemanide (XIIIe–XIVe siècles)* [Успон и крај Немањића (XIII–XIV век)]. Du roi Radoslav à l’empereur Uroš (1228–1371) [Од краља Радослава до цара Уроша]. Stefan Radoslav (1228–1234) [Стефан Радослав]. Stefan Vladislav (1234–1243) [Стефан Владислав]. Stefan Uroš le Grand (1243–1276) [Стефан Урош Велики]. Stefan Dragutin [Стефан Драгутин]. Roi de Serbie (1276–1282), puis du Nord-Ouest de la Serbie (1282–1316) [краљ Србије (1276–1282), краљ северозападне Србије (1282–1316)]. Stefan Uroš II Milutin (1282–1321) [Стефан Урош II Милутин]. Stefan Uroš III Dečanski (1322–1331) [Стефан Урош III Дечански]. Stefan Dušan, roi (1331–1346) et empereur (1346–1355) [Стефан Душан, краљ (1331–1346), цар (1346–1355)]. L’empereur Stefan Uroš (1355–1371) [Стефан Урош, цар]. – *Chapitre 5. Succession nemanide et despotat de Serbie* [Наслеђе Немањића и српска деспотовина]. Stefan Lazarević et les despotes Branković, aux prises avec les Ottomans (fin XIVe– fin XVe siècle) [Стефан Лазаревић и деспоти Бранковићи и борба против Османлија крај XIV крај XV века]. Epreuves et troubles de la succession némanide (1371–1402) [Превирања наслеђа Немањића]. Stefan Lazarević, prince (1389–1402) et despote (1402–1427) de Serbie [Стефан Лазаревић, кнез (1389–1402) и деспот Србије (1402–1427)]. Đurađ Branković, despote (1427–1456) [Деспот Ђурађ Бранковић]. La première chute du despotat (1439–1444) [Први пад деспотовине]. Un dernier répit: la restauration du despotat (1444–1459) [Обнова деспотовине]. Lazar Branković, despote (1456–1458) [Деспот Лазар Бранковић]. La chute du despotat de Serbie [Пад српске деспотовине]. Les despotes titulaires en Hongrie méridionale [Титуларни деспоти у Угарској]. – *Deuxième Partie. De l’hagiographique à l’historique* [Од хагиографије до историје]. La continuité littéraire de la tradition dynastique [Књижевна доследност династичког наслеђа]. – *Chapitre 6. Les vies de Simeon-Nemanja dans l’hagio-biographie du XIIIe siècle* [Житија Симеона Немање и хагиобиографије XIII века]. Sava Ier – Stefan le Premier Couronné – Domentijan – Teodosije [Сава I, Стефан Првовенчани, Доментијан, Теодосије]. L’archevêque Sava Ier (Saint Sava) [Архиепископ Сава I

(Свети Сава). Stefan le Premier Couronné [Стефан Првовенчани]. Domen-tijan [Доментијан]. Teodosije [Теодосије]. – *Chapitre 7. L'hagiobiographie dynastique* [Династичка хагиобиографија]. Aperçu chronologique de la littérature dynastique (XIVe–XVe s.) [Преглед династичке књижевности XIV–XV века]. L'archevêque Danilo II (1324–1337) et ses Continuateurs [Архиепископ Данило II (1324–1337) и његови настављачи]. Le patriarche Danilo III et le cycle du Kosovo [Патријарх Данило III и Косовски циклус]. La diversification des genres littéraires et historiques [Диверфикација књижевних жанрова и историја]. Les généalogies royales et les Annales (*Лейџојуси*) [Владарске генеалогije и *Лейџојуси*]. Grigoriје Camblak (vers 1360/64–1419/20) [Григорије Цамблак]. Constantin de Kostenec, dit le Philosophe [Константин Костенечки, Философ]. Constantin Mihailović d'Ostrovica (vers 1435 – après 1501) [Константин Михаиловић из Островице]. Continuité et évolution [Континуитет и еволуција]. – *Chapitre 8. Nikon le Hiérosolymitain* [Никон Јерусалимац]. Ses œuvres et ses relations avec Héléne Balšić [Дело и преписка са Јеленом Балшић]. Héléne Balšić, une princesse cultivée et pieuse [Јелена Балшић, побожна и образована принцеза]. *Šestodnev* – Нехаџмџрон [Шестоднев]. – *Chapitre 9. Le recueil de Gorica* [Горички зборник]. Un choix de textes sous forme de questions et de réponses [Хрестоматија у форми питања и одговора]. Découverte et premiers travaux [Откриће и први радови]. Un examen codicologique [Кодиколошки приступ]. Aperçu du contenu [Преглед садржаја]. Table des titres [Наслови]. – *Chapitre 10. La vie abrégée de Saint Simeon le Myroblyte par Nikon le Hiérosolymitain* [Скраћено житије Светог Симеона Мироточивог од Никона Јерусалимца] A – Edition critique [Критичко издање]. B – Traduction [Превод]. I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. – *Troisième partie* [Трећи део]. *Saintete et royauté* [Светост и краљевство]. Le hiérarchique et le charismatique comme fondements de l'idéologie du pouvoir [Хијерархија и харизма као темељи владарске идеологије]. Aux sources littéraires de l'idéologie monarchique (XIIIe–XVe siècles) [Књижевни извори владарске идеологије (XIII–XV век)]. I. Hagio-biographie dynastique et idéologie du pouvoir [Владарска хагиобиографија и идеологија власти]. Pouvoir et sainteté dans les textes officiels du XIIIe siècle [Власт и светост у службеним списима XIII века]. – *Chapitre 11. Le culte fondateur de l'idéologie royale* [Култ оснивача владарске идеологије]. La genèse de l'idéologie dynastique à travers les premières hagio-biographies de Siméon-Nemanja (fin XIIe– début XIIIe siècle) [Настанак династичке идеологије у првим хагиобиографијама Стефана Немање (крај XII – почетак XIII века)]. Le préambule autobiographique de Siméon-Nemanja [Аутобиографска аренга Стефана Немање]. La charte de fondation de Chilandar (1198–1199) [Хиландарска оснивачка повеља]. La Vie

de Siméon-Nemanja par Sava [Савино Житије Свѣѣѣѣѣ Сѣѣѣѣѣ Сѣѣѣѣѣ]. L'acolouthie de Saint Siméon par Sava [Савина Служба Свѣѣѣѣѣ Сави]. Les textes de Stefan le Premier Couronné [Списи Стефана Првовенчаног]. Charte de fondation de Chilandar (entre 1200 et 1202) [Хиландарска оснивачка повеља (између 1200. и 1202)]. La *Vie de Saint-Siméon* par Stefan le Premier Couronné [Живѣѣѣѣѣ Свѣѣѣѣѣ Сѣѣѣѣѣ од Стефана Првовенчаног]. Le récit des miracles de Siméon-Nemanja [Приповедања о чудима Светог Сѣѣѣѣѣ]. – *Chapitre 12. Hagio-graphie dynastique et theologie politique* [Владарска хагиографија и политичка идеологија]. Continuité du culte et maturation de l'idéologie (milieu du XIIIe siècle) [Очување континуитета култа и развој идеологије (средина XIII века)]. La *Vie de Saint Siméon-Nemanja* par Domentijan [Живѣѣѣѣѣ Свѣѣѣѣѣ Сѣѣѣѣѣ од Доментијана]. Rivalités dynastiques et option confessionnelle [Супарништво владара и верско опредељење]. L'image d'un prince évangéliste [Лик хришћанског кнеза]. Sur la voie des saints athonites [На стазама светогорских светитеља]. Trépas de Siméon et débuts de son culte [Смрт Светог Сѣѣѣѣѣ и почетак његовог култа]. Translation des reliques et instauration du culte [Пренос моштију и установљење култа]. Miracles de Saint Siméon [Чуда Светог Сѣѣѣѣѣ]. – *Chapitre 13. Jumelage des deux cultes et prémices de la Sainte lignée* [Сједињавање два култа и први изданци светородне лозе]. La *Vie de Saint Sava* et l'*Éloge de Saint Sava et de Saint Siméon* par Teodosije [Житије Свѣѣѣѣѣ Саве и Похвала Свѣѣѣѣѣ Сѣѣѣѣѣ од Теодосија]. Émergence de l'idée de la Lignée de sainte extraction [Настанак идеје о светородној лози]. Les miracles du saint fondateur [Чуда Светог ктитора]. Le sacre de Stefan le Premier Couronné [Крунисање Стефана Првовенчаног]. L'éloge de Saint Sava et de Saint Siméon [Похвала Свѣѣѣѣѣ Сави и Свѣѣѣѣѣ Сѣѣѣѣѣ]. II. Élargissement du culte dynastique, apogée et crise de l'idéologie némanide [Ширење владарског култа; врхунац и криза немањићке идеологије]. De la „La lignée de sainte extraction” à l'éclosion d'un nouveau type de culte monarchique (XIVe s.) [Од светородне лозе до стварања новог типа владарског култа (XIV век)]. – *Chapitre 14. Vies des rois et des archevêques par l'archevêque Danilo II* [Животи краљева и архиепископа српских од Данила Другог]. Codification des hagio-biographies royales (première moitié du XIVe siècle) [Кодификовање владарских хагиобиографија (прва половина XIV века)]. Les hagio-biographies royales de la „Lignée de sainte extraction” [Краљевске хагиобиографије светородне лозе]. La *Vie du roi Dragutin* [Житије краља Драгутина]. La *Vie de la reine Hélène* [Житије краљице Јелене]. La *Vie du roi Milutin* [Житије краља Милутина]. Les vies des archevêques [Животи архиепископа]. – *Chapitre 15. De la monarchie mystique a l'empire constitutionnel* [Од мистичне монархије ка уставотворном царству]. Crise de transition et

trouble des consciences (milieu et deuxième moitié du XIVe siècle) [Криза прелазног периода и духовни немир (средина и друга половина XIV века)]. Les Continuateurs de Danilo II [Настављач Данила Другог]. La *Vie du roi Stefan Uroš III Dečanski* [Живот краља Стефана Уроша III Дечанског (1321–1331)]. La biographie tronquée du roi Stefan Dušan [Кратка биографија краља Стефана Душана]. L'accession à l'Empire dans le Code de Dušan [Проглашење царства у Душановом Законику]. Les Vies des archevêques (1286–1337) [Животи архиепископа (1286–1337)]. La *Vie de l'archevêque Danilo II* [Живот архиепископа Данила Другог]. Les Vies des patriarches Joanikije, Sava et Jefrem [Живот патријарха Јоаникија, Саве и Јефрема]. *Vie du patriarche Jefrem* (1375–1379/80 et 1389–1390) par Marko, évêque de Peć [Живот патријарха Јефрема (1375–1379/80. и 1389–1390) од епископа пећког Марка]. – *Chapitre 16. Crise politique et renouveau de l'ideologie monarchique* [Политичка криза и обнова владарске идеологије]. Relève dynastique et remaniement idéologique (fin du XIVe siècle) [Смена династије и идеолошко преустројство]. Le cycle littéraire du prince Lazar le Nouveau martyr et de la bataille de Kosovo [Смена династије и круг списа о новомученику кнезу Лазару и Боју на Косову]. La *Vie du prince Lazar* de type „prologue” [Пролошко житије кнеза Лазара]. Le *Dit (slovo) sur le prince Lazar* [Слово о кнезу Лазару Данила Трећег]. La *Vie du saint prince Lazar* [Житије светог кнеза Лазара]. Le *Dit sur le prince Lazar* [Слово о кнезу Лазару непознатог писца]. L'acolouthie du prince Lazar [Служба кнезу Лазару]. L'éloge du prince Lazar [Јефимијина Похвала кнезу Лазару]. La *Vie et règne du prince Lazar* [Житије и владавина кнеза Лазара]. Le *Discours d'éloge au saint et nouveau martyr du Christ, Lazar* [Расправа о Слову похвалном кнезу Лазару]. L'épitaphe de la stèle de Kosovo [Натпис на Косовском стубу]. L'éloge au prince Lazar par Andonije Rafail Epraktit [Похвала кнезу Лазару од Андонија Рафаила Епактита]. III. Retour aux sources et évolution idéologique d'un monde dont l'avenir s'estompe [Повратак изворима и идеолошка превирања у свету чија је будућност нестајала]. De l'hagiographie à la biographie et à l'historiographie dynastiques (XVe s.) [Од хагиографије ка династичкој биографији и историографији]. – *Chapitre 17. Continuite de la tradition nemanide* [Очување немањићке традиције]. Différenciation des pouvoirs et des genres littéraires dans les sources dynastiques (première moitié du XVe siècle) [Подела власти и књижевних родова у династичким споменицима прве половине XV века]. La *Vie de Saint Stefan Dečanski le Mégalomartyr* par Grégoire Camblak [Житије Великомученика Стефана Дечанског од Григорија Цамблака]. Résurgence de la tradition némanide et concurrence des cultes dynastiques [Обнова немањићке традиције и надметање владарских култова] (début du XVe siècle) [почетак

XV века]. – *Chapitre 18. Un prince eclaire dans un espace condamne* [Просвећени кнез и осуђена земља]. Synthèse et sécularisation. De l'hagiographie à la biographie dynastique [Синтеза и посветовљење: од хагиографије ка владарској биографији] (milieu du XVe siècle) [середина XV века]. La biographie du despote Stefan Lazarević par Constantin de Kostenec [Житије деспота Стефана Лазаревића од Константина Филозофа]. – *Epiloge* [Епилог: Хагиографско и историјско]. Deuxième moitié du XVe – début XVIe siècle. [друга половина XV – почетак XVI века]. Synthèse et interprétation [Синтеза и тумачење]. La contestation de l'universalisme byzantin et les textes juridiques [Оспоравање византијског екуменизма и правни списи]. L'Eglise et la royauté [Црква и краљевство]. Hagiographie dynastique et idéologie du pouvoir [Владарска хагиографија и идеологија власти]. Textes liturgiques des cultes dynastiques [Литургијски списи посвећени култовима владара]. Iconographie dynastique [Династичка иконографија]. – *Conclusion* [Закључак]. Entre la foi de la royauté et la loi de la sainteté [Између краљевства и светости]. – *Index*.

1998.

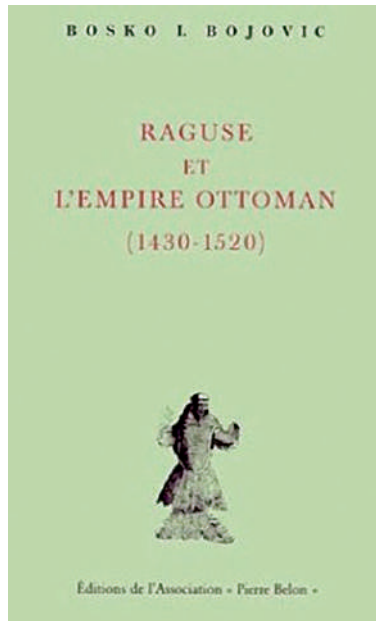
2. *Raguse et l'Empire Ottoman (1430–1520). Les actes imperiaux ottomans en vieux-serbe de Murad II a Selim Ier*. [Дубровник и Османлијско царство 1430–1520. Сто двадесет девет фермана отоманских султана]. – Paris, Association Pierre Belon, Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales, 1998; LII, 414; (3) str. s kas.; 24 cm

Корићни наслов: Raguse et l'Empire Ottoman

[Текст посвете]: *A ma mère*

*[Садржај]: *Preface* [Предговор]: (VII–VIII) (Irene Beldiceanu). – Mentions des notaires italiennes en marge des documents [Нотарске белешке на маргинама фермана]: (IX) (Alberto Teneti). – Sigles & Abréviations [Акроними и скраћенице]. – Bibliographie [Библиографија]. – Avant-propos [Увод]. – *Introduction. Raguse, les Ottomans et le commerce ragusian dans la Péninsule balkanique* [Дубровник, Османлије и дубровачка трговина на Балкану]: Conquête des Ottomans et extension de leur domination à l'arrière pays ragusian (1430–1481) [Османлијско освајање и ширење њихове доминације на залеђе Дубровника]: Les règnes de Murad II et de Mehmed II [Владавина Мурата II и Мехмеда II]. – Chute du despotat de Serbie et reconnaissance de la suzeraineté ottomane [Пад српске деспотовине и признање османлијског суверенитета]. – Extension de l'administration ottomane à l'arrière-pays ragu-

sain (1463–1481) [Османлијска власт се проширује на дубровачко залеђе (1463–1481)]. – La dernière décade de résistance [Последња деценија одупирања]. – Le litige du legs du grand-duc Stefan Vukčić Kosača [Спор око легата Херцега Стјепана Вукчића Косаче]. – L'apprentissage laborieux d'un voisinage redoutable [Мучно прилагођавање на претеће суседство]. – *Hégémonie ottomane et accommodements ragusains* (1481–1520) [Османлијска хегемонија и дубровачко привикавање (1481–1520)]. – Le règne de Bayezid II et l'extension du commerce ragusain en Turquie [Владавина Бајазита II и напредак дубровачке трговине у Турској]. – Raguse et les Ottomans au cours du règne de Selim Ier [Дубровник и Османлије за владавине Селима Првог]. – *Marchés et marchandises* [Тржишта и робе]. – Extension du commerce ragusian dans la transformation des marchés balkano-levantins [Ширење дубровачке трговине у трансформацији балканских и левантијских тржишта]. – Crises et équivoques de Novi: une épreuve de force entre deux monopoles concurrents [Кризе и спорови око Новог: однос снага између два конкурентска монопола]. – La marchés en période de transition [Тржишта у време тржишне транзиције]. – Les marchandises (Робе). – Affaires de détournements de fonds et litiges privés [Проневере и приватни спорови]. – *Les Privilèges de Raguse dans l'Empire ottoman* [Дубровачке привилегије у Османлијском царству]. – Les Privilèges, le tribut et la monnaie [Повластице, харач, монета]. – *Formes*

et contenus [Форма и садржај]. – *Les actes de Murad II a Selim Ier* (1430–1520) *en vieux-serbe* [Акта Мурата II до Селима Првог на старосрпском језику]: Les Archives d’Etat de Dubrovnik (Raguse) [Државни архив у Дубровнику]. – *L’usage diplomatique* [Дипломатика]. – *Langue de l’administration et de la chancellerie ragusaine* [Језик администрације и дубровачке канцеларије]. – *Les actes ottomans des Archives d’Etat de Raguse* [Османлијска акта Државног архива у Дубровнику]. – *La chancellerie slave de la Porte ottomane* [Словенска канцеларија османлијске Порте]. – *La langue des documents* [Језик докумената]. – *L’écriture* [Писмо]. – *Le contenu des documents* [Садржина докумената]. – *Le formulaire des documents ottomans en vieux-serbe* [Формулар османлијских докумената на старосрпском језику]. – *Les textes* [Текстови]. – *Textes: Firmans de Murad II (1421–1451)* [Фермани Мурата II (1421–1451)]. – *Firmans de Mehmed II (1451–1481)* [Фермани Мехмеда II (1451–1481)]. – *Firmans de Bayezid II (1481–1512)* [Фермани Бајазита II (1481–1512)]. – *Firmans de Selim Ier* (1512–1520) [Фермани Селима Првог (1512–1520)]. – *Glossaire* [Речник техничких термина]. – *Indeks* [Регистар]. – *Fac-similés* [Факсимили].

1999.

3. Краљевство и светост. Политичка филозофија средњовековне Србије. [Pouvoirs et sanctifications dans le Moyen Âge serbe]. Рецензенти: академик Сима М. Ђирковић, проф. др Момчило Спремић. Превела с француског Гордана Петровић. – Београд, Службени лист СРЈ, 1999; стр. 413; 25 см [Текст посвете] Ђерки Иконији и сину Илији.

*[Садржај]: Предговор (аутора). – Предговор (Симе М. Ђирковића). – *Светост и краљевство. Хијерархија и харизма као темељи владарске идеологије*. Књижевни споменици владарске идеологије (13–15. век). – Део I. *Владарска хагиобиографија и идеологија власти. Власти и светости у службеним списима 13. века*. – Поглавље 1. *Култи оснивача владарске идеологије: Настанак династичке идеологије у првим хагиобиографијама Стефана Немање (крај 12. – почетак 13. века)*. – Дела на којима се темељи идеологија Немањића. – Аутобиографска аренга Стефана Немање; Хиландарска оснивачка повеља (1198–1199). – Савино Житије светог Симеона. – Савина Служба светом Симеону. – Списи Стефана Првовенчаног; Хиландарска оснивачка повеља (између 1200. и 1202). – Живот светог Симеона од Стефана Првовенчаног. – Приповедање о чудима светог Симеона. – Поглавље 2. *Династичка хагиобиографија и политичка идеологија*: Континуитет култа

и развој идеологије (средина 13. века). – Живот светог Симеона од Доментијана. – Живот светог Симеона од Доментијана. Супарништво владара и верско опредељење. – Лик хришћанског кнеза. – На стазама светогорских светитеља. Смрт светог Симеона и почетак његовог култа. – Пренос моштију и установљење култа. – Чуда светог Симеона. – Поглавље 3. *Јединство два култа и први изданици свейородне лозе*. – Житије светог Саве и Похвала светоме Симеону и светоме Сави од Теодосија. – Настанак идеје о светородној лози. – Чуда светог ктитора. – Крунисање светог Стефана Првовенчаног. – Похвала светом Сави и светом Симеону. – Део II. *Ширење династичкој култа – врхунац и криза немањихке идеологије. Од свейородне лозе до стварања новој тииа владарској култа* (14. век). – Поглавље 4. *Животи краљева и архиепискоја српских од архиепискоја Данила Другог*: Кодификовање владарских хагиобиографија (прва половина 14. века). – Краљевске хагиобиографије светородне лозе. – Житије краља Драгутина. – Житије краљице Јелене. – Житије краља Милутина. – Животи архиепископа. – Поглавље 5. *Од мистичне монархије ка усјавојворном царству*: Криза прелазног периода и духовни немир (средина и друга половина 14. века). – Настављачи Данила Другог. – Живот краља Стефана Уроша III Дечанског (1321–1331). – Кратка биографија краља Стефана Душана. – Проглашење царства у Душановом Законику. – Животи архиепископа (1286–1337), Јаков (1286–1292), Јесвстатиие Други (1292–1309), Сава Трећи (1309–1316), Никодим (1317–1324), Данило Други (1324–1337). – Живот архиепископа Данила Другог. Животи патријарха Јоаникија, Саве и Јефрема. – Житије светог патријарха Јефрема (1375–1379/80 и 1389–1390) од епископа пећког Марка. – Поглавље 6. *Полиитичка криза и обнова владарске идеологије*: Смена династије и идеолошко преустројство (крај 14. века). – Смена династије и круг списа о новомученику кнезу Лазару и Боју на Косову. – Пролошко житије кнеза Лазара. – Слово о кнезу Лазару Данила Трећег. – Житије светог кнеза Лазара. – Слово о кнезу Лазару непознатог писца. – Служба кнезу Лазару. – Јефимијина похвала кнезу Лазару. – Расправа о Слову похвалном кнезу Лазару. – Натпис на Косовском стубу. – Натпис деспота Стефана на мраморном ступу на Косову. – Похвала кнезу Лазару од Андонија Рафаила Епактита. – Део III. *Повраишак изворима и идеолошка превирања у свейу чија је будућности настјајала* (15. век). *Од хагиографије ка династичкој биографији и историографији*. – Поглавље 7. *Очување немањихке традиције*: Подела власти и књижевних родова у династичким споменицима прве половине 15. века. – Житије Великомученика Стефана Дечанског од Григорија Цамблака. – Обнова немањихке традиције и појава нових владарских култова (почетак 15. века). – Погла-

вље 8. *Посвећени кнез и осуђена земља*: Синтеза и посветовљење: од хагиографије ка династичкој биографији. – Житије деспота Стефана Лазаревића од Константина Филозофа. – Епилог: Хагиографско и историјско (друга половина 15. – почетак 16. века). – 1. Аутохтони или туђи корени култа Стефана Немање, светог Симеона. – 2. Појам суверености државе и аутокефалности Цркве. – 3. Појам двоструког легитимитета владара Србије. – 4. Одлика светости која је сматрана својством владарске породице Немањића. – 5. Симфонија двеју власти унутар државе Немањића. – 6. Реторичке формуле и епитети који стоје уз Стефана Немању и немањићке владаре. – 7. Значење појма „Нови Израил” или „Нови изабрани народ”. – 8. Усвајање појма Истока и Запада. – Синтеза и тумачење. – Оспоравање византијског екуменизма и правних списа. – Црква и краљевство. – Владарска хагиобиографија и идеологија власти. – Литургијски списи посвећени кутовима владара. – Династичка иконографија. – Закључак: Између краљевства и светости. – Résumé. – Скраћенице. – Библиографија.

2006.

4. *Le monde byzantin du milieu du VIIIe siècle à 1204. Economie et société.*

[Византијски свет (VIII–XIII век). Економија и друштво]. – Paris, Edition du Temps, 2006; str. 209; ilustr.; 24 cm

Questions d'histoire. Histoire médiévale.

Коаутори: Georges Jahel, Vassa Kontouma-Coticello

*[Садржај]: *Avant-propos* [Предговор]. De l'Antiquité au Moyen Âge [Од антике до средњег века]. *Translatio Imperii*. L'autocratie impériale [Царска аутократија]. L'ultime synthèse – le millénaire byzantin [Јединствена синтеза – византијски миленијум]. Arts et lettres [Уметност и књижевност]. *Le cadre politique et institutionnel* [Политички и институционални оквир]. Introduction [Увод]. L'Empire à l'épreuve: VIIe–VIIIe siècle [Царство на искушењима: VIIe–VIIIe siècle [Царство на искушењима: VII–VIII век]]. Les troubles balkaniques (600–750) [Немири на Балкану]. *Les Slaves en Méditerranée* [Словени на Медитерану]. *Naissance d'un État bulgare* [Настанак бугарске државе]. L'agression islamique [Исламска агресија]. L'iconoclasme: [Иконоклазам]. Épreuve de force entre la papauté et Byzance [однос снага између папства и царства]. *La crise iconoclaste: genèse, implications, conséquences* [Криза иконоклазма: генеза, импликације, последице]. *La réaction iconodule* [Иконодулска реакција]. *Nicée II et le rétablissement du culte des images* [Никеја II и васпостављање икона]. *Du retour de l'iconoclasme au rétablissement définitif du culte des images* [Од повратка иконоклазма до коначног васпостављања икона]. La montée en puissance de l'Empire byzantin [Успон и моћ Византијског царства]. La dynastie amorienne (820–867) [Аморејска династија (820–867)]. *Michel II* (820–829) [Михаило II (820–829)]. *Théophile* (829–842) [Теофил (829–842)]. *Michel III* (842–867) [Михаило III (842–867)]. La dynastie macédonienne (867–1056) [Македонска династија (867–1056)]. *Le règne personnel de Basile Ier* (867–886) [Режим Василија I (867–886)]. *Le règne de Léon VI* (886–912) [Владавина Лава VI (886–912)]. *Constantin VII Porphyrogenite* (913–959) [Константин VII Порфирогенит (913–959)]. *Romain Ier Lécarène* (912–944) [Роман I Лекапен (912–944)]. *Nicéphore II Phocas* (962–969) [Нићифор II Фока (962–969)]. *Jean Tzimiskès* (969–976) [Јован Цимискије (969–976)]. La politique extérieure des premiers Macédoniens [Спољна политика првих Македонаца]. La reaction byzantine au Xe siècle [Византијска реакција у X веку]. Contre les Arabes au Xe siècle [Против Арапа у X веку]. *La question des Balkans et la guerre contre la Bulgarie* [Балканско питање и рат против Бугарске]. *L'Empire byzantine et la Russie* [Византијско царство и Русија]. Le règne de Basile II (963–1025) [Владавина Василија II (963–1025)]. *Grandes victoires et grades*

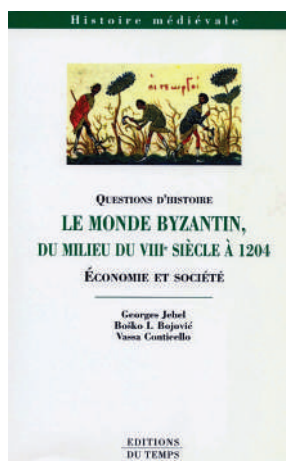
réformes [Велике победе и велике реформе]. *L'œkoumène byzantine* [Византијска екумена]. *Le temps des troubles de 1025 à 1080* [Време немира од 1025. до 1080)]. *La décadence macédonienne* [Македонско опадање]. *Les préliminaires du conflit autour de la primauté romaine* [Предигра сукоба око папског примата]. *Vers la rupture de 1054* [У сусрет расколу 1054]. *La décomposition du régime (1056–1080)* [Распад режима (1056–1080)]. *Les grades évolutions de la fin du XI au début du XIIIe siècle* [Велике промене с краја XI до почетка XIII века]. *Les Comnènes* [Комнени]. *Alexis Comnène et la tentative de redressement (1081–1118)* [Алексије Комнен и покушај обнове (1081–1118)] *Les successeurs d'Alexis Comnène* [Наслеђе Алексија Комнена]: *Jean II (1118–1143)*, *Manuel Ier (1143–1180)* [Јован II (1118–1143), Манојло I (1143–1180)] *Andronic, le dernier Comnène (1183–1185)* [Андроник, последњи Комнен (1183–1185)]. *Le démantèlement de l'Empire* [Распарчавање царства]. *La dynastie des Anges (1185–1204)* [Династија Анђела (1185–1204)]. *La partitio Romanie. L'Empire de Nicée* [Никејско царство]. *Le cadre institutionnel et administratif de l'Empire byzantin* [Институционални и административни оквир Византијског царства]. *L'institution impériale* [Установа царства]. *Les dignités et hautes fonctions palatiales* [Достојанство високих функција палатина]. *L'administration de Constantinople, dèmes et factions* [Администрација Цариграда, деме и факције]. *L'administration des provinces* [Администрација провинција]. *L'organisation militaire et le régime des thèmes* [Организација војске и теме]. *Les tagmata*. *Les thèmes* [Теме]. *Les institutions religieuses* [Верске установе]. *L'Empire et l'Église, un dialogue ambitieux* [Царство и Црква, захтевни дијалог]. *Le champ des prérogatives du patriarche* [Размере патријархових прерогатива]. *Les hautes charges et dignité du patriarche* [Високе функције и достојанство патријарха]. *Le clergé séculier* [Световно свештенство]. *Le clergé dans la société* [Свештенство у друштву]. *Le monde monastique* [Свет монаштва]. *Les typika* [Типици]. – *Société et économie* [Друштво и економија]. *La ruralisation de la société* [Рурализација друштва]. *Troubles politiques et mutations sociales* [Политички немири и мутације друштва]. *Villes et campagnes* [Градови и села]. *L'incidence du régime des thèmes sur le monde rural et son administration* [Утицај тема на село и његов уставни поредак]. *Le poids de l'Etat* [Моћ државности]. *État et société, la terre et le fisc* [Држава и друштво, земљишни посед и порески систем]. *L'Empire et la rousannerie* [Царство и сељаштво]. *Les communes rurales et le fisc* [Руралне заједнице и порески систем]. *L'Empire contre la féodalisation* [Царство против велепоседа]. *Le Traité fiscal* [Порески трактат]. *Le cadastre de Thèmes* [Катастар тема]. *Les immunités* [Привилегије]. *Les Praktika*. *Une société en mutation* [Друштвене промене]. *Différenciation sociale et monté en puissance de l'aristocratie foncière* [Друштвено раслојавање и успон велепоседничке

аристократије]. *Trois Types de propriété foncière* [Три врсте земљишног поседа]. *Les paréques* [Пареци]. *La pronoia* [Пронија]. *La pronoia dans l'Empire latin* [Пронија у Латинском царству]. *Dans l'Empire de Nicée* [Пронија у Никејском царству]. *Les Paléologues* [Палеолози]. *La société urbaine* [Урбана цивилизација]. *La famille, cellule de base de la société byzantine* [Породица, основна ћелија византијског друштва]. *La ville, facteur d'intégration et de promotion* [Град као чинилац интеграције и друштвене промоције]. *Artisans et fonctionnaires* [Занатлије и службеници]. *Tensions et dynamiques sociales* [Тензије и друштвена динамика]. *L'activité caritative* [Добротворна делатност]. *Constantinople* [Цариград]. *Une économie de transition* [Економија у транзицији]. *Mouvements démographiques et transferts de population* [Демографске промене и трансфери становништва]. *Une économie agraire* [Аграрна економија]. *Une production diversifiée* [Диверсификација производње]. *Les textiles* [Текстили]. *La métallurgie* [Металургија]. *Une économie monétaire* [Монетарна економија]. *La place de Byzance dans la redistribution des changes internationaux* [Место Византије у редистрибуцији међународне размене]. *Constantinople, emporion de l'Occident* [Цариград, *emporion* Запада]. *L'emprise italienne* [Под италијанским утицајем]. – *La part de la culture* [Област културе]. *La langue et l'instruction* [Језик и образовање]. *Le niveau d'alphabétisation* [Степен алфабетизације]. *Grec langue commune* [Грчки, заједнички језик]. *L'enseignement* [Просвета]. *Les livres: production, diffusion, conservation* [Књиге, продукција, дифузија, очување]. *L'écriture* [Просвета]. *La fabrication des codices* [Производња кодекса]. *Centres de copie et bibliothèques* [Скрипторијуми и библиотеке]. *Littérature savante* [Учено списатељство]. *Théologie* [Богословље]. *Néochalcédonien, mono-énergétisme, monothélisme* [Неохалкидонство, моноенергетизам, монотелизам]. *Premier et second Iconoclasme* [Први и други иконоклазам]. *Controverse avec l'Occident* [Контроверзе са Западом]. *Les Comnènes, „gardiens de l'Orthodoxie”* [Комнени – „чувари православља”]. *Philosophie* [Филозофија]. *Droit* [Право]. *Le Codex Iustinianus*. *L'activité juridique aux VIIIe–XIIe siècles* [Законодавна делатност VIII–XII века]. *L'historiographie* [Историографија]. *La culture populaire* [Народна култура]. *Spiritualité et dévotion* [Духовност и побожност]. *Une spiritualité collective* [Колективна духовност]. *L'hagiographie* [Хагиографија]. *Ascétique et mystique* [Аскетика и мистика]. *Hymnographie et musique* [Химнографија и мистика]. *Les Chroniques come lecture populaire* [Хронике као народна лектира]. *Prémices d'une littérature en langue vernaculaire* [Зачеци књижевности на народном језику]. – *Conclusion generale* [Општи закључак]. – *Annexes: Tableaux genealogiques* [Анекси – генеалošке таблице]. *La dynastie Isaurienne (717–802)* [Исавријска династија (717–802)]. *La période de 802 à 820* [Период од 802. до 820]. *La dynastie amorienne (820–*

867) [Аморијска династија]. La dynaste macédonienne (867–1056) [Македонска династија (867–1056)]. La dynastie des Doucas (1059–1081) [Династија Дука (1059–1081)]. La dynastie des Comnènes (1081–1185) [Династија Комнена (1081–1185)]. La dynastie des Anges (1185–1204) [Династија Анђела (1185–1204)]. – Annexes textes [Анекси – текстови]. I. Extraits du Livre de l'Éparche [Изводи Књиге епарха]. Des tabulaires ou notaires [Табулари и нотари]. Des argentiers ou orfèvres [Кујунџије и златари]. Des banquiers ou changeurs [Банкари и мењачнице]. Des *vestioprates* ou marchands de soieries [*vestioprates* или трговци свилом]. Des *prandioprates* ou marchands de confections importées de Syrie [*prandioprates* или трговци робе из Сирије]. Des *metaxoprates* ou marchands de soie grège [*prandioprates* или трговци сирове свиле]. II. Du rapt des femmes et de la violence exercée contre elles (XXXV) [Отмица жена и насиље према њима]. III. L'avènement de Basile Ier [Долазак на престо Василија I]. IV. Acclamation pour la fête de la sainte Pâque [Акламације за Ускрс]. V. La guerre cause du malheur des peuples [Рат као несрећа за народе]. VI. La condition humaine entre matière et esprit [Живот између материјалног и духовног]. VII. Le poids de la fiscalité [Моћ пореског система]. VIII. Deux points de vue sur la prise de Constantinople [Два виђења пада Цариграда]. Bibliographie [Библиографија]. Ouvrages généraux [Општа]. Recueils et sources. [Извори]. Travaux spécialisées [Специјалистички радови]. *Table des illustrations* [Попис илустрација]. Le monde byzantine au début du XIe siècle [Византијски свет почетком XI века]. Plan de Constantinople au XIIe siècle [План Цариграда XII век].

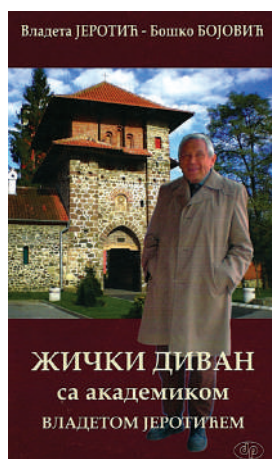
[Бошко И. Бојовић аутор другог дела књиге и уводних наслова: *Société et économie* (стр. 11–16, 87–145)].

2008.

5. *Жички диван са академиком Владетићем Јеротићем. Од објекта ка субјекту*. Жича (21–22. октобар 2006). [Le dialogue de Žiža]. Разговор водио проф. др Бошко И. Бојовић. Жича (21–22. октобар 2006). – Београд, Дрслар партнер, 2008; стр. XI, стр. 185; (2) стр. с фот.; 21 см Библиотека Записи.

*[Садржај]: Номо универсалис (Радован Биговић). – Питања и одговори: Црква и држава. – Црква и друштво. – Вера и личност. – Црква у свету. – Вера и култура. – О себи и другима. – О жени у друштву. – Модернитет и толеранција. – Питања једног психолога Владети Јеротићу. Фотографије.

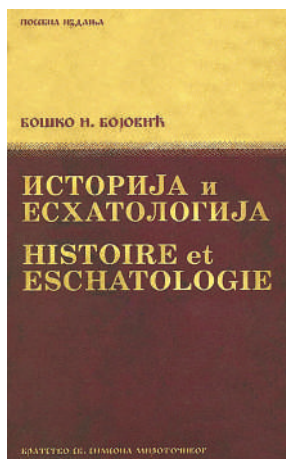
6. *Histoire et eschatologie. De l'histoire de la littérature du Moyen Âge sud-slave [Историја и есхаџологија. Из историје књижевности јужнословенског средњег века]*, 1987–2007, Врњци–Pariz, 2008, p. 258.

*[Садржај]: Уместо предговора – Avant-propos (Весна Баштовановић), *Idéologie princière du Moyen Âge serbe [Владарска идеологија у српском средњем веку] (155–250)*: 9. *Historiographie dynastique et idéologie politique en Serbie au Bas Moyen Âge [Династичка историографија и политичка идеологија у Србији позног средњег века]*. *Essai de synthèse de l'idéologie de l'Etat médiéval serbe. (Idéologie, légitimité, sainteté)* [Ка синтези владарске идеологије српске државности у средњем веку (Идеологија, легитимитет, светост)] (157–190): *Le culte fondateur de l'idéologie dynastique (fin XIIe – fin XIIIe siècle)* [Утемељивачки култ династичке идеологије (крај XII – крај XIII века)]. *L'apogée de l'idéologie némanide et l'élargissement du culte dynastique*

(fin XIIIe et début XIVe siècle) [Врхунац немањићке идеологије и проширење династичког култа (крај XIII – почетак XIV века)]. De la monarchie mystique à l'empire constitutionnel (milieu du XIVe siècle) [Од мистичне монархије ка уставотворном царству (средина XIV века)]. La crise politique et le renouveau de l'idéologie dynastique (fin du XIVe siècle) [Политичка криза и обнова династичке идеологије (крај XIV века)]. Le despotat – continuité de la tradition némanide et différenciation des pouvoirs et des genres littéraires dans les sources dynastiques (fin XIVe – milieu XVe siècle) [Деспотовина – континуитет немањићке традиције и раслојавање владавине и књижевних жанрова у династичким изворима (крај XIV – средина XV века)]. (Milieu XVe – début XVIe siècle) [Средина XV – почетак XVI века]. Le Patriarche Pajsije Janjevac (ou Pajsije de Peć) – XVIIe siècle. La Vie du tsar Uroš [Патријарх Пајсије Јањевац (Пајсије пећки) – XVII век. Житије цара Уроша]. – 9. *L'idéologie de l'Etat serbe du XIIIe au XVe siècle. Idéologie et puissance inscrite dans l'histoire* [Идеологије и краљевство у владарској историографији] (191–215): 1. La royauté et l'Eglise et leurs saints fondateurs (XIIIe siècle) [Краљевство и Црква са њиховим светим оснивачима (XIII век)]. 2. La foi et la Loi: le début de dissociation des deux pouvoirs (première moitié du XIVe siècle) [Вера и закон: раслојавање световне и црквене власти (прва половина XIV века)]. 3. Déroute de certitudes et renouveau du consensus (deuxième moitié du XIVe siècle) [Слабљење самосвести и обнова сагласја (друга половина XIV века)]. 4. Pluralité de vues – sécularisation et continuité de l'idée dynastique (première moitié du XVe). 5. Fin du pouvoir séculier et résurgence de la sainteté dynastique (deuxième moitié du XVe siècle) [Опадање световне власти и обнова династичке светости (друга половина XV века)]. – 10. *L'hagio-biographie dynastique et l'ideologie de l'Etat serbe du Moyen Âge* (XIIIe–XVe siècles) [Династичка хагиобиографија и идеологија српске државности средњег века] (217–237): Les textes narpatifs du culte fondateur de l'idéologie dynastique (fin XIIe – fin XIIIe siècle) [Наративни текстови оснивачког култа династичке идеологије (крај XII – крај XIII века)]. La „Lignée de sainte extraction” et l'élargissement du culte dynastique (fin XIIIe – deuxième moitié du XIVe siècle) [„Светородна лоза” и проширење династичког култа (крај XIII – друга половина XIV века)]. Crise et renouveau de l'idéologie dynastique (fin du XIVe siècle) [Криза и обнова династичке идеологије (крај XIV века)]. Continuité de la tradition némanide et différenciation des genres littéraires dans les textes narratifs dynastiques (fin XIVe – milieu XVe siècle) [Континуитет немањићке традиције и диференцијација књижевних жанрова у династичким наративима (крај XIV – средина XV века)]. – 11. *Une monarchie hagiographique. La théologie du pouvoir dans la Serbie médiévale* (XIIe–XVe siècles) [Хагиографска монархи-

ја. Теологија државности у Србији средњег века] (239–250). – *Hagiographie et littérature* [Хагиографија и књижевност] (251–353): 12. *Transmission du patrimoine byzantin et formation des médiateurs d'identités autochtones* [Трансмисија византијског наслеђа и настанак аутохтоних идентитета] (253–264). – 13. *La littérature autochtone des pays balkano-slaves. L'histoire des textes et textes de l'histoire* [Аутохтона књижевност балкано-словенских земаља. Историја текстова и историјски списи] (265–266). – 14. *La littérature autochtone (hagiographique et historiographique) en Bulgarie médiévale* [Аутохтона књижевност (хагиографска и хронографска) средњовековне Бугарске] (267–296). – 15. *La littérature autochtone (hagiographique et historiographique) des pays yougo-slaves au Moyen Âge* [Аутохтона књижевност (хагиографска и хронографска) јужнословенских земаља у средњем веку] (297–253): *Annales du prêtre de Dioclée* [Хроника попа Дукљанина]. *Hagio-biographies de Siméon-Nemanja et de Sava Ier* [Хагиобиографија Симеона Немање и Саве Првог]. *Hagio-biographie dynastique de Danilo II et ses Continuateurs* [Династичке хагиобиографије Данила II и његових настављача]. *Kyr Siluan, les épîtres* [Кир Силуан, писма]. *La Vie du starec Isaija (Isaïe)* [Житије старца Исаије]. *Le cycle du martyrologie du prince Lazar* [Мартиролошки круг кнеза Лазара]. *La Vie de Saint Stefan Dečanski, le Mégalomartyr* par Grégoire Camblak [Житије Светог великомученика Стефана Дечанског од Григорија Цамблака]. *La Vie du patriarche Jefrem* [Житије патријарха Јефрема]. *Biographie du despote Stefan Lazarević par Constantin de Kostenec* [Биографија деспота Стефана Лазаревића од Константина Костанечког]. *Vies brèves et offices des saints despotes Branković* [Кратка житија и службе светих деспота Бранковића]. *Les généalogies royales et les Annales du royaume de Serbie* [Генеалогije вла-

дара и летописи српског средњег века]. La littérature Croate en langue slave [Хрватска књижевност на словенском језику]. XVe stiges de la littérature médiévale en Bosnie [Трагови средњовековне књижевности у Босни]. Transmission de la mémoire collective et formation de la pensée historique [Трансмисија колективног сећања и настанак историјске свести]. – 16. *Eschatologie et histoire* [Есхатологија и историја]. Caractérologie de l'hagiographie sud-slave du Moyen Âge [Карактерологија јужнословенске хагиографије средњег века] (255–369). – 17. *L'inscription du despote Stefan sur la stèle de Kosovo 1403–1404* [Запис на Косовском стубу деспота Стефана Лазаревића 1403–1404] (371–373). – 18. *Le Dit d'Amour du prince et despote Stefan Lazarević* [Слово љубве кнеза и деспота Стефана Лазаревића] (375–380). – *Le Dit d'Amour* (Slovo ljubve) [Слово љубве] (381–383).

7. *Le millénaire byzantin 324–1453*. [Миленијум Византије (324–1453)]. – Paris, Ellipses, 2008; 272 p.; geograp. karta; 19 cm

*[Садржај]: *Introduction* [Увод]. *Ecrire l'histoire de l'Empire byzantin* [Писање историје Византијског царства]: Une synthèse majeure [Велика синтеза]. – L'Empire du milieu [Средишња империја]. – Quelle temporalité pour un empire millénaire? [Миленијумска епоха] – Le Moyen Âge byzantin [Средњи век Византије]. – „L'Autre” empire [Друга империја]. – *Première partie* [Први део]. *De l'antiquité au Moyen Âge* [Од старог до средњег века]: Le transfert l'Empire romain [Пренос Римске империје]. – Constantin (306–337) [Константин (306–337)]. – *La monarchie constantiniennne* [Константинова монархија]: A l'épreuve des pressions extérieures [Одбрана од спољних притисака]. – Théodose le Grand (379–395) et les *corpora separata* de l'empire [Теодосије Велики (379–395) и *corpora separata* империје]. Théodose II (408–450) [Теодосије II (408–450)]. – Les premiers Isauriens [Први Исавријци]. – Anastase (491–518) [Анастасије (491–518)]. – *Restauration et ses limites*: Justinien (527–565) [Рестаурација и њени домети: Јустинијан (527–565)]. – Un héritage difficile [Тежина наслеђа]. – Le déclin de l'acquis de Justinen [Опадање Јустинијанових достигнућа]. – *Deuxième partie* [Други део]. *Le Moyen Âge romano-byzantin* [Романо-византијски средњи век]. – *Une approche sociale et économique* [Приступ друштвене и економске историографије]: Civilisation rurale [Рурална цивилизација]. – Civilisation urbaine, ou l'histoire de Constantinople [Урбана цивилизација или историја Цариграда]. – *Une approche chronologique* [Хронологија]: Le souffle du renouveau [Обнова]. – La sédentarisation des Slaves [Седантеризација Словена]. – La réforme de l'administration territoriale [Реформа територијалне управе]. – *Les Héraclides et l'hellénisation de l'empire* [Ираклиди и хеленизација империје]: L'expansion arabe et la

reduction de l'empire [Експанзија Арапа и смањивање царства]. – L'aménagement des réformes et la fin des Héraclides [Преуређење реформи и крај Ираклида]. – L'iconoclasme et la victoire des icônes [Иконоклазам и победа икона]. – *Les Isauriens et la repesie en main Léon III (717–741)* [Исавријци и рестаурација Лава III (717–741)]; Constantin V (741–775) [Константин V (741–775)]. – Léon IV (775–780) [Лав IV (775–780)]. – La restauration de l'Orthodoxie (784–813) [Обнова православља (784–813)]. – L'œuvre de Photius et les débuts de polémique confessionnelle [Фотијево дело и почетак конфесионалне полемике]. – *La dynastie macédonienne* [Македонска династија]. *A l'apogée de l'Empire (867–1056)* [Империја на врхунцу (867–1056)]; Basile Ier (867–886) [Василије Први (867–886)]. – Léon VI le Sage (886–912) [Лав VI Мудри (886–912)]. – L'Empire dans sa splendeur – à l'apogée de l'aristocratie militaire [Царство у својој слави – врхунац војног племства]. – Jean Ier Tzimiskès (969–976) [Јован Први Цимискије (969–976)]. – Basile II (976–1018) [Василије II (976–1018)]. – Succession de Basile II et fin de la dynastie macédonienne (1025–1057) [Наслеђе Василија II и крај македонске династије (1025–1057)]. – Le Grand Schisme – 1054 [Велики раскол 1057]. – Déclin et démantèlement de l'empire [Опадање и распарчавање царства]. – Ruine et retour du parti civil [Пасап царства и успон великог поседа]. – Sur la voie des désastres et du démantèlement [На путу пораза и распарчавања]. – *Redressement de l'Empire et autorité de l'aristocratie militaire (1081–1204)* [Консолидација царства и ауторитет војне аристократије]; Croisade et reconquête [Крсташи и ослобођење]. – *Une mutation contrastée la dynastie des Comnène* [Контрасти мутација династије Комнена]; Grandeur et déclin des Comnène. – Mauel Ier (1143–1180) [Успон и опадање – Манојло Први (1143–1180)]. – Alexis II Comnène (1180–1183) [Алексије II Комнен (1180–1183)]. – Andronic Ier Comnène (1183–1185) [Андроник Први Комнен (1183–1180)]. – La dynastie des Ange (1185–1204) [Династија Анђела (1185–1204)]. – Alexis III (1195–1203) [Алексије III (1195–1203)]. – *Troisième partie* [Трећи део]. *Dernier renouveau, déliquescence et fin (1204–1453)* [Последња обнова, опадање и крај (1204–1453)]. – L'empire de Nicée (1204–1261) [Никејско царство (1204–1261)]; Jean III Doukas Vatatzès (1222–1254) [Јован III Дука Ватазес (1222–1254)]. – Théodore II Lascaris (1254–1258) [Теодор II Ласкарис (1254–1258)]. – *La restauration sous les Paléologue: Andronic II (1282–1328)* [Ренесанса Палеолога: Андроник II (1282–1328)]. – *Les guerres civiles, l'expansion Ottomane et l'hégémonie Serbe: Andronic III (1328–1341)* [Грађански ратови, успон Османлија и српска хегемонија: Андроник III (1328–1341)]. – *Crépuscule et fin: Jean VI Cantacuzène prétendant (1341–1347)* [Сумрак и крај: Јован VI Кантанкузин, цар претендент (1341–1347)]. – Jean VI Cantacuzène, empereur associé (1347–1355) [Јован VI Кантанкузин, придружени цар (1347–

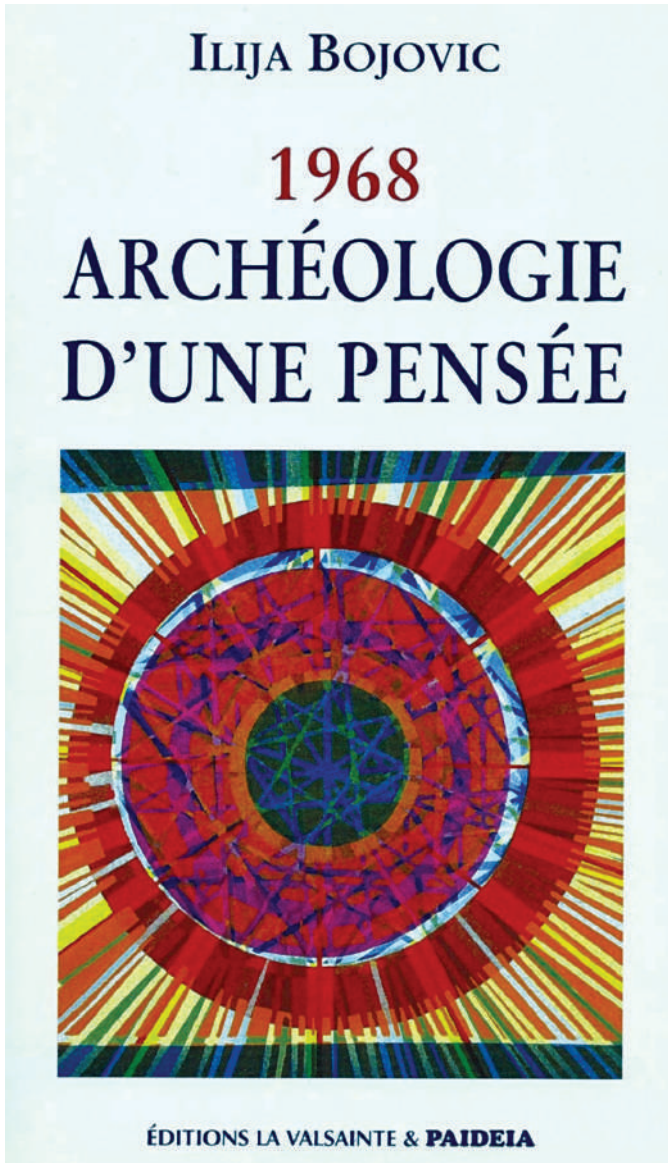
1355)]. – Jean V Paléologue (1354–1391) [Јован V Палеолог (1354–1391)]. – *L'hégémonie Ottomane. L'emprereur vassal du sultan* [Хегемонија Османлија. Цар као вазал султана]. – *Comble de soumission et dernière résistance* (1389–1453) [Врхунац потчињености и последњи отпор]: Manuel II (1391–1425) [Манојло II (1391–1425)]. – L'Union de Florence (1437–1439) [Флорентинска унија (1437–1439)]. – L'ultime croisade [Последњи крсташки поход]. – Constantin XI Dragasès (1448–1453) – l'ultime combat [Константин XI Драгаш (1448–1453) – епски крај]. – *Orientation bibliographie* [Одабрана библиографија].

8. **Ilija Bojović: 1968 – Archéologie d'une pensée.** Sous la direction de Boško Bojović. Preface Michel Wieviorka. [1968. – Археологија једне мисли]. – Belgrade – Paris, Paideia and La Valsainte, 2008; 245 pp.

*[Садржај]: Préface (Michel Wieviorka) [Предговор Мишел Виieviорка]. – Roland Barthes: Il n'y a pas d'art pour l'art. La mort de l'auteur [Ролан Барт: Нема уметности ради уметности. Смрт аутора]. – Jacques Berque [Жак Берк]. – Maurice Blanchot: La révolte étudiante et la crise sociétale [Морис Бланшо: Студентски бунт и друштвена криза]. – Pierre de Boisedeffre [Пјер Боадефр]. – Jean Cassou [Жан Касу]. – Philippe Devillers [Филип Девилер]. – Jean-Marie Domenach [Жан-Мари Доменак]. – Roger Garaudy [Роже Гароди]. – André Gorz [Андре Горц]. – Eugène Ionesco [Ежен Јонеско]. – Jean Lacouture [Жан Лакутир]. – Michel Leiris: L'essai autobiographique a de la valeur. Quand l'écrivain se livre entièrement au lecteur [Мишел Леирис: Аутобиографски есеј има вредност када се аутор потпуно повери читаоцу]. – Hélène Parmelin [Хелен Пармелин]. – Gaetan Picon: La critique, c'est l'interprétation [Гаетан Пикон: Критика је интерпретација]. – Edouard Pignon [Едвард Пињон]. –

Alain Robbe-Grillet: Le roman nouveau est toujours nouveau [Ален Роб-Грије: Нови роман је још увек нов]. – *Claude Simon* [Клод Симон]. – *Philippe Sollers* [Филип Солерс]. – *Jean Vilar* [Жан Вилар]. – La logistique idéologique à la lisière de la guerre froide (Boško I. Vojović) [Идеолошка логистика на тремеђи хладног рата].

2010.

9. *Chilandar et les pays Roumains (XVe-XVIIe siècle). Les actes princes roumains des archives de Chilandar (Mont-Athos)*. [Хиландар и румунске кнежевине (XV–XVII век. Повеље влашких и молдавских владара из Хиландарској архива)]. Историјска и филолошка студија]. – Paris, Association Pierre Belon, 2010; 263 pp.; + 1 електронски оптички диск са дигиталним факсимилима повеља (DVD-ROM); 24 cm

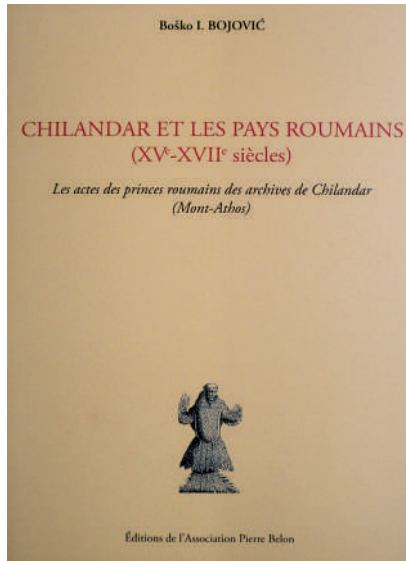
Textes, documents, études sur le monde byzantin, néo-hellénique et balkanique [Наративни текстови, дипломатичка грађа византијског, неохеленског и балканског света]; № 10

У сарадњи: Petre S. Năsturel, Томислав Јовановић, Radu Paun

*[Садржај]: Introduction [Увод]. – *Capitre premier* [Глава прва]. *Les fondations dynastiques serbes et roumaines du Mont-Athos: Ambitions impériales et évergétisme princier* [Српске и румунске династичке задужбине Свете Горе: Царске претензије и владарско задужбинарство]. – *Des dynastes Serbes et la sultane Mara aux princes roumains. Mara Branković – sultane et protectrice des fondations chrétiennes* [Од српских династа и султаније Маре до румунских владара. Мара Бранковић – султанија заштитница хришћанских задужбина]. – *Les fondations pieuses dynastiques* [Династичке задужбине]. – *Le ktitorat des despotes Branković* [Задужбинарство деспота Бранковића]. – *La transmission du ktitorat* [Трансфер задужбинарског права]. – *Les princes roumains et la transmission du droit de fondateur des monastères athonites* [Румунски владари и пренос ктиторског права на светогорске задужбине]. – *Une passation mûrement assumée* [Добро промишљен пренос]. – *Chapitre 2* [Глава 2]. *Ktitôr de Chilandar: Attrait du ciel et légitimation du pouvoir princier* [Ктитор Хиландара: Небеска вокација и легитимисање суверенитета]. – *Patronage et donations dynastiques* [Ктиторство и династичке задужбине]. *La patronage des princes de Valachie* [Патронат владара Влашке]. – *Chapitre 3* [Глава 3]. *Chilandar et les princes roumains: Continuité liturgique et institutionnelle dans les actes princiers* [Хиландар и владари Влашке. Лутургијска и институционална доследност у владарским повељама]. – *Chapitre 4* [Глава 4]. *La continuité d'une institution caritative: Le patronage sur Chilandar et les donations athonites des princes roumains* [Доследност задужбинарске уставне. Покровитељство над Хиландаром и светогорско задужбинарство румунских владара]. – *Chilandar et les donations foncières* [Хиландар и земљишне донације]. – *Les allocations de Chilandar et de ses ermitages* [Апанаже Хиландару и његовим келијама]. – *Les dépendances de Chilandar* [Депан-

данси Хиландара]. – Kyр Cosmas et „l’égliisé Saint-Elie” [Кир Косма и Црква Светог Илије]. – L’ermitage de Saint Sava à Karyès [Скит Светог Саве у Кареји]. – Le Pyrgos albanais (Arbanaški pirg) [Арбанашки пирг]. – La Tour albanaise (Arbanaški pirg) et Jean Castriote [Арбанашки пирг и Јован Кастриот]. – Attrait du ciel et légitimation du pouvoir princier [Зов неба и легитимитет кнежевске власти]. – *Chapitre 5* [Глава 5]. *Archives et actes princiers: Les actes slaves du Mont-Athos. Les archives de Chilandar* [Архиви и владарске повеље. Словенске повеље Свете Горе. Хиландарски архив]. – *Les archives des autres monastères* [Светогорски архиви]. – *Actes slavo-roumains de Chilandar. Edition et traduction* [Словенске повеље Хиландара. Дипломатичко издање и превод] (Дос. № 1 – Дос. № 31). – *Glossaire* [Речник техничких термина]. – *Bibliographie* [Библиографија].

Посвета: *A la mémoire de ma mère Véra* [У спомен мојој мајци Вери]

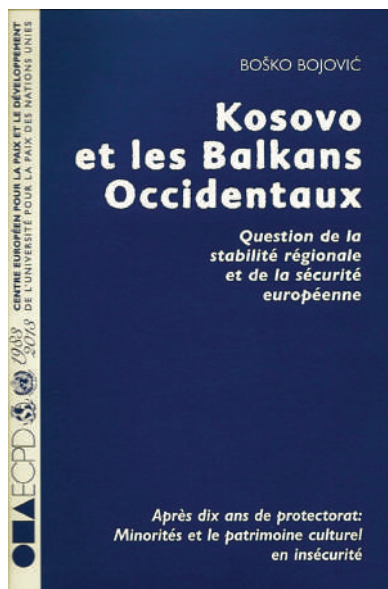

2011.

10. *Kosovo et les Balkans Occidentaux*. Questions de stabilité régionale et de sécurité européenne. Après dix ans de protectorat: minorités et le patrimoine culturel en sursis). [Косово и Западни Балкан. Људска права на Косову и Метохији и европска безбедност на Балкану. После десет година протектората: угроженост мањина и људских права]. Editeurs [Издавачи] Takehiro

Togo, Negoslav P. Ostojić. – Belgrade, Centre européen pour la paix et le développement de l'Université pour la paix des Nations Unies [Европски центар за мир и развој, Универзитета за мир Уједињених нација], 2011; 55 pp.; 21 cm

*[Садржај]: De la démographie historique à la démographie politique [Од историјске до политичке демографије]. 10. Les dévastations au Kosovo en 1999 et en 2004 [Погроми и разарања од 1999. до 2004. године]. 14. Le Kosovo entre histoire et démographie [Између историје и демографије]. 15. Le cadre géopolitique d'un désastre humanitaire et culturel [Геополитички оквир хуманитарне и културне катаклизме]. 17. Départs sous la contrainte des populations non albanaises et destructions massives [Прогон неалбанског становништва и уништавање кућа и цркава]. 19. Les victimes dans l'Église orthodoxe [Жртве у оквиру Српске православне цркве]. 20. La continuité dans les violences contre les religieux [Континуитет насиља против православног свештенства]. 21. Le patrimoine religieux, cible principale du nettoyage ethnique [Верска и културна баштина, главна мета етничког насиља]. 23. Destructions et pogroms des 17, 18 et 19 mars 2004 [Разарања и погроми 17, 18 и 19. марта 2004]. 24. Destruction de deux monastères, ainsi que du siège épiscopal et du séminaire de Prizren [Уништавање манастира, Саборне цркве и Богословије у Призрену]. 25. De la Yougoslavie aux Balkans Occidentaux = effets de désintégration et intégration en question [Последице дезинтеграције и неизвесност интеграције на Западном Балкану]. 27. Le précédent de la Turquie [У регио-

налном и геостратешком контексту. – Преседан Турске]. 37. *Turquie et Kosovo – causes et effets* [Турска и Косово – узроци и последице]. 39. *Les Balkans Occidentaux et les intégrations euroatlantiques* [Западни Балкан и евроатлантске интеграције].

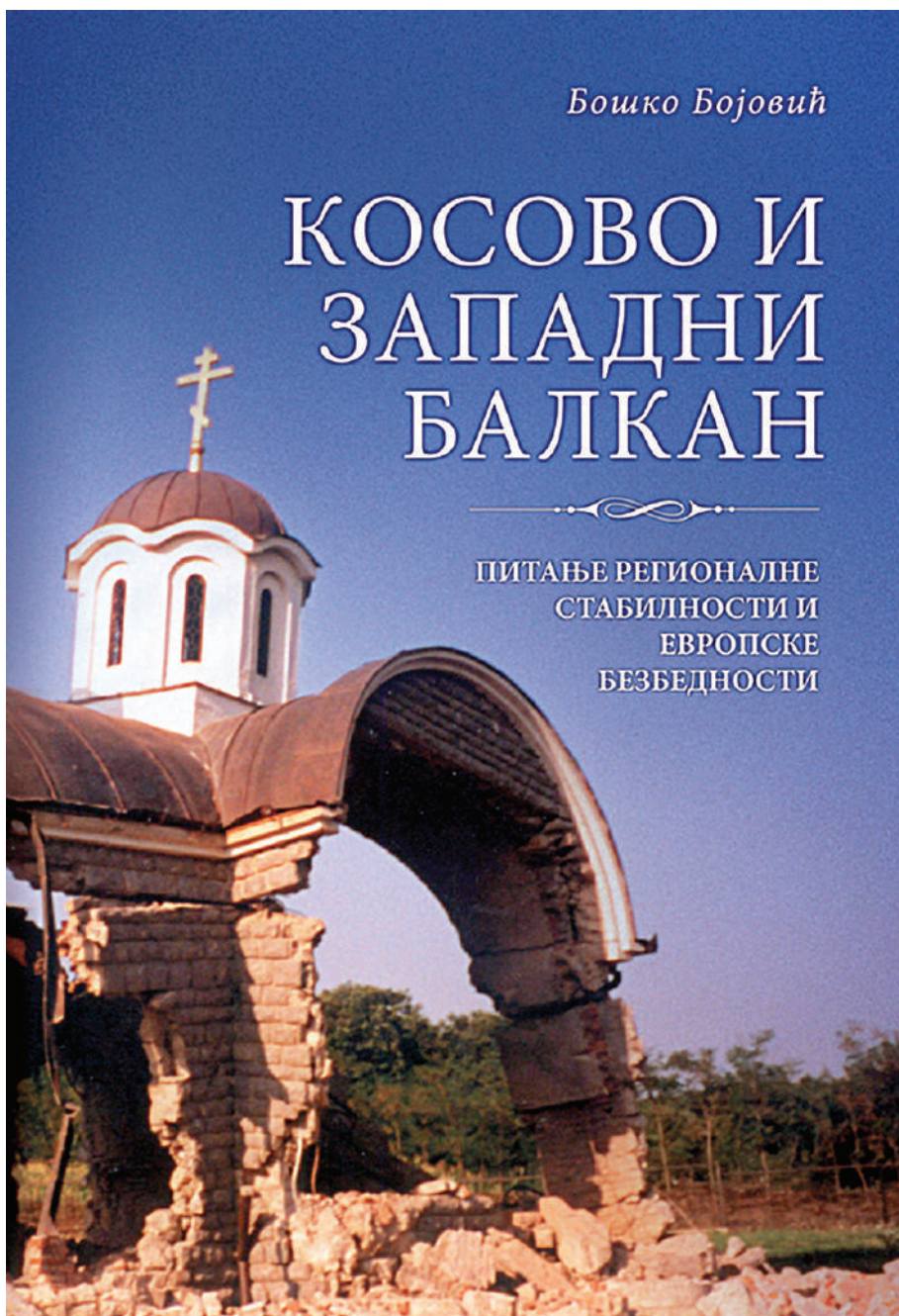
2013.

11. *Kosovo et les Balkans Occidentaux. Questions de stabilité régionale et de sécurité européenne. Après dix ans de protectorat: minorités et le patrimoine culturel en sursis*. [Косово и Западни Балкан. Људска права на Косову и Метохији и европска безбедност на Балкану. После десет година протектората: угроженост мањина и људских права]. Editeurs Takehiro Togo, Negoslav P. Ostojić. – Belgrade, Center for Peace and Development of the University for Peace Established by the United Nations, 2. edition, 2013; 58 pp.; 21 cm

2014.

12. *Косово и Западни Балкан. Питање регионалне стабилности и европске безбедности*. [Kosovo et les Balkans Occidentaux. Questions de stabilité régionale et de sécurité européenne]. – Београд, Медија центар „Одбрана”, 2014; стр. 73; 21 cm; – Библиотека Војна књига, књ. бр. 1890

*[Садржај]: Привремени биланс међународне самовоље и незакоња. – Четрнаест година после НАТО интервенције – непоштовање мањинских и људских права: од историјске до политичке демографије. – Погроми и разарања од 1999. до 2004. године. – Између историје и демографије. – Геополитички оквир хуманитарне и културне катаклизме. – Прогон неалбанског становништва и уништавање кућа и цркава. – Процене и резултати. – Жртве у оквиру Српске православне цркве. – Континуитет насиља против православног свештенства. – Верска и културна баштина, главна мета етничког насиља. – Разарања и погроми 17. и 18. марта 2004. – Уништавање манастира, саборне цркве и Богословије у Призрену. – Последице дезинтеграције и неизвесност интеграције на Западном Балкану. – У регионалном и геостратешком контексту. – Преседан Турске. – Турска и Косово – узроци и последице. – Западни Балкан и евроатлантске интеграције. Фото-документација проф. др Љубиша Фолић.

13. *L'Église Orthodoxe Serbe. Histoire – spiritualité – modernité*. [The Serbian Orthodox Church]. Рецензенти: академик Милорад Екмечић, академик Љубомир Максимовић. Redacteur en chef Dušan T. Bataković. – Belgrade, Académie Serbe des Sciences et des Arts, Institut des Études Balkaniques, 2014; 370 pp.; illustr. 24 cm ; Edition spéciales 126.

*[Садржај]: Avant-propos [Предговор]. – Partie I [Први део]. ÉGLISE ET ÉTAT. XIIe–XXe SIÈCLE [Црква и Држава. XII–XX век]: ENTRE ETHNICITÉ ET CONFESIONNALITÉ. ESSAI DE DÉMOGRAPHIE HISTORIQUE: Les Églises orthodoxes [Између етничког и конфесионалног. Есеј о историјској демографији. Православне цркве]. – Historicité et confessionnalité [Историцитет и конфесионалност]. – De la communauté confessionnelle aux Églises nationales [Од конфесионалне заједнице до националних цркава]. – L'ÉGLISE ORTHODOXE DANS L'HISTOIRE SERBE. XIIIe–XIXe SIÈCLE [Православна црква у српској историји (XII–XIX век)]: Naissance de l'Église orthodoxe serbe, XIIIe siècle [Оснивање Српске православне цркве]. – Sava Ier – Archevêque de Serbie (1219–1234) [Сава Први архиепископ Србије (1219–1234)]. – Stefan le Premier Couronné (1196–1228) [Стефан Првовенчани (1196–1228)]. – Une hiérarchie patrimoniale [Патримонијална хијерархија]. – Retraite monastique et œuvres de charité et de fondations pieuses – L'archevêque Danilo II (1324–1337) [Монашка аскеза, добродетел и задужбинарство – Архиепископ Данило II (1324–1337)]. – Le Patriarcat de Serbie [Српска патријаршија]. – *Pro Patria Mori*. – Le patriarche Danilo III (1390/1–1399/1340) [Патријарх Данило III (1390/1–1399/1340)]. – Au seuil de la domination ottomane. Deuxième moitié du XVe siècle [На прагу османлијске доминације. Друга половина XV века]. – Domination ottomane et perte de l'indépendance ecclésiastique [Османлијска доминација и губитак црквене самосталности]. – Marginalisation et déseuropéanisation (XVe–XIXe siècles) [Маргинализација дезевропеизација (XV–XIX век)]. – La restauration du patriarcat serbe. Patriarcat de Peć (1557–1766) [Обнова Пећке патријаршије (1577–1766)]. – Exodes et dislocations (XVIIe–XIXe siècle) [Велике сеобе и дислокација (XVII–XIX век)]. – L'Église orthodoxe dans l'Empire des Habsbourg [Црква православна у Хабзбуршкој монархији]. – Restructuration de l'Église et construction nationale [Обнова Цркве и настанак нације]. L'évêque de Cetinje et la Métropole de Monténégro [Епископ цетињски и Митрополија Црне Горе]. – L'émergence de la Serbie moderne [Настанак нововековне Србије]. – Création de la Yougoslavie et restauration du Patriarcat [Стварање Југославије и обнова Патријаршије]. – En Yougoslavie multiconfessionnelle. État et Église en Yougoslavie [У мултиконфесионалној државној заједници. Држава и Црква у Југославији]. – L'État et les confessions: un ordonnancement

centralisateur [Држава и конфесије у централизованом државном поретку]. – L'Église catholique [Католичка црква]. – Le Concordat avec le Vatican et l'opposition de l'Église orthodoxe [Конкордат с Ватиканом пред опозицијом Православне цркве]. – Deuxième Guerre mondiale [Други светски рат]. – EN YUGOSLAVIE COMMUNISTE: L'Église orthodoxe [У комунистичкој Југославији: Православна црква]. – L'état sélectif se resserre – les communautés religieuses aux prises avec un régime athée [Селективна стег: верске заједнице под стегом атеистичког режима]. – La Commission des cultes [Верска комисија]. – Orthodoxie et panslavisme [Православље и панславизам]. – Le conflit majeur entre l'État et l'Église catholique et les retombées de la guerre [Сукоб државе и Католичке цркве – последице рата]. – Une décentralisation instrumentalisée [Инструментализована децентрализација]. – Prêtres contre hiérarchies [Свештенство против хијерархије]. – Entre endoctrinement et religion [Између индоктринације и религије]. – Partie II [Други део]. SAINTETÉ ET ROYAUTÉ. AUX ORIGINES DE LA SPIRITUALITÉ DE L'ÉGLISE DE SERBIE [Светост и краљевство. Црквена књижевност и про света, хагиографска, литургијска, канонска]. Ecrits ecclésiastiques: hagiographiques, liturgiques, législatifs: ESCHATOLOGIE ET HISTOIRE DANS L'HAGIOGRAPHIE SERBE [Есхатологија и историја у српској хагиографији]: Ecrits ecclésiastiques du Moyen Âge serbe (XIIe–XVIIe siècles) [Црквена књижевност српског средњег века (XII–XVII век)]. – ECRITS FONDATEURS DE LA ROYAUTÉ NÉMANIDE. FIN XIIe – début XIIIe siècle: Sava Nemanjić – Saint Sava (1175–1335) [Утемељивачки списи немањићке државности. Крај XII – почетак XIII века]. – Une œuvre fondatrice et civilisatrice [Дело цивилизацијског оснивања]. – HAGIOGRAPHIE DES SOUVERAINS ET ARCHEVÊQUES SERBES, XIIIe siècle [Хагиографија владара и архиепископа Србије – XIII век]. – Sainte lignée, modèle de sainteté [Светородна лоза – узор светитељства]. – Vie de Siméon (Stefan)-Nemanja le Nouveau Myroblyte par Stefan le Premier Couronné (1196–1228) [Житије Симеона (Стефана) Немање новог Мироточца од Стефана Првовенчаног (1198–1228)]. – Domentijan (milieu XIIIe siècle). – La Vie de Saint Sava et la Vie de Saint Siméon-Nemanja [Доментијан (средина XIII века) Житије Светог Саве и Житије Светог Симеона Немање]. – Teodosije de Chilandar (la fin du XIIIe et les premières décennies du XIVe siècle) [Теодосије Хиландарац (крај XIII – почетак XIV века)]. – L'HAGIOGRAPHIE DES ARCHEVÊQUES ET DES SOUVERAINS DE SERBIE. Vies des rois et archevêques serbes (XIIIe–XIVe siècles) [Житија архиепископа и владара Србије (XIII–XIV века)]. – Archevêque Danilo II (1324–1337) et ses Continuateurs [Архиепископ Данило II (1324–1337) и његови настављачи]. – Cyr Siluan, les épîtres [Кир Силуан – посланице]. – Vie

du starac Isaija (Isaïe) [Житије старца Исаије]. – SUBLIMATION ORATOIRE DES FIGURES HISTORIQUES XIVe–XVe SIÈCLES [Химнографска сублимација историјских личности XIV–XV века]. L'écriture de la mémoire liturgique [Списи литургијског сећања]. Cycle littéraire du prince Lazar et de la bataille de Kosovo (fin XIVe–début XVe siècle) [Циклус кнеза Лазара и Косовске битке (крај XIV – почетак XV века)]. – Danilo III, patriarche (1390/91–1399) [Патријарх Данило III (1390/91–1399)]. – Grigorije Camblak (début du XVe siècle) [Григорије Цамблак (почетак XV века)]. – Marko, évêque de Peć [Марко, епископ пећки]. – LES FASTES D'UNE FIN D'ÉPOQUE [Раскошни крај златног средњег века]. – Prince et despote Stefan Lazarević (1389–1427) [Кнез и деспот Стефан Лазаревић (1389–1427)]. – Constantin de Kostenec, dit le Philosophe [Константин Костенечки, звани Философ]. – Nikon le Hiérosolymite (milieu XVe siècle) [Никон Јерусалимац (средина XV века)]. – Dimitrije Kantakuzin (Cantacuzene) (deuxième moitié du XVe siècle) [Димитрије Кантакузин (друга половина XV века)]. – APRES L'ÉTAT – L'ETHNARCHIE [После државности – црквена етнархија]. Vies brèves et offices des saints despotes Branković [Кратка житија деспота Бранковића]. – Longin le Zographe [Лонгин Зограф]. – Patriarche Pajsije Janjevac (ou Pajsije de Peć) – XVIIe siècle [Патријарх Пајсије Јањевац (Пајсије пећки) – XVII век]. – Une théologie historiciste [Теологија историје]. – Partie III [Део трећи]. TRADITION ET MODERNITÉ [Традиција и савременост]. – NIKOLAI VELIMIROVIĆ ET JUSTIN POPOVIĆ. XXe siècle [Николај Велимировић и Јустин Поповић – XX век]. – Nikolai Velimirović (1880–1956) [Николај Велимировић (1880–1956)]. – Justin Popović (1894–1979) [Јустин Поповић (1894–1979)]. – Nikolai et Justin – un regard croisé [Николај и Јустин – укрштени поглед]. – APPARTENANCE ET MODERNITÉ [Припадност и савременост]. Église et État entre balkanisation et modernité [Црква и Држава између балканизације и савремености]. – ÉGLISES ENTRE ÉTAT ET NATION [Црква између Државе и нације]. Le Sud-Est européen entre ethnicité et confessionnalité [Југоисток Европе између етничког и конфесионалног]. – Églises et société en transition dans le Sud-Est européen [Црква и друштво у транзицији у Југоисточној Европи]. – DÉMOGRAPHIE HISTORIQUE [Историјска демографија]. Les dénominateurs identitaires. Structures confessionnelles et ethniques dans le Sud-Est européen [Именитељи идентитета, етноконфесионална структура Југоистока Европе]. – CONFESSIONS ET IDENTITÉS DE L'ESPACE EX-YOUGOSLAVE [Вероисповест и идентитет на простору бивше Југославије]. – Ethnicité et confessionnalité – approche historique et ecclésiologique. – Serbie, Monténégro, Bosnie et Herzégovine – aperçu de démographie historique selon des critères ethno-confessionnels [Етничко и конфесионал-

но – историјски и еклисиолошки приступ. Србија, Црна Гора, Босна и Херцеговина, преглед историјске демографије]. – ÉTAT, CONFESION ET MODERNITÉ DANS LE SUD-EST EUROPÉEN [Држава, вероисповест и савременост на југоистоку Европе]. – Le cas de l'Église orthodoxe en ex-Yougoslavie [Православна црква у бившој Југославији]. – Ethnicité et confessionnalité – approche historique [Етничко и конфесионално у историји]. – Église orthodoxe et société dans la Serbie-Monténégro en transition [Православна црква и друштво у Србији – Црној Гори у транзицији]. – Église dans une période transitoire [Црква у транзицији]. – À L'ISSUE DES ANNÉES DE PLOMB. Après 1999 et 2000 [На исходишту доба опресије – после 1999–2000]. – Les victimes ecclésiastiques de l'Église orthodoxe serbe au Kosovo-Metohija [Црквена лица Српске православне цркве жртве репресије на Косову и Метохији]. – COMMUNAUTÉS RELIGIEUSES – BALKANS OCCIDENTAUX [Верске заједнице на Западном Балкану]. – Début du XXIe siècle [Почетак XXI века]. – Le cas de la Serbie [Случај Србије]. – ÉGLISE ET SOCIÉTÉ [Црква и друштво]. Appartenance et adhésion [Припадност и приступ]. – Dix ans après [Десет година касније]. – Bibliographie [Библиографија]. – Index [Регистар] ; илустрације у тексту.

14. **Византија – Балкан – Европа. Припадност и односираност.** – Београд, Службени гласник, 2014; стр. 434; илустр.; 23 цм
Библиотека Друштво и наука.

*[Садржај]: Предговор. – Објективизација трајања друштвеног бића. – Процеси дугог трајања: Најстарија и најспорнија Европа. – Од европске матрице ка новој синтези. – Од Маркса до Бжежинског – самоодређивање цивилизацијског круга. Померање тежишта ка Западу. Историјски детерминизам и државни императив. Историја и есхатон. Монаштво и светост Истока и Запада. Тосканска парадигма дугог трајања. Од експанзије ка глобализацији. Од универзализма до самодовољности. Нововековна регресија Истока. Инквизиција и људска права. У Новом свету. Узор прошлости и мит будућности. Еманципација, аутономија појединца, глобализација. Балкан и балканизација. Од мултиетничких империја до супрадржавне уније. Балкански показатељи Европе. Елите и интелектуални радикализам. Југославија или Западни балкан – неположени испит Европе. Хомогенизација и интеграције. Сећање и историја. Сећање и савременост. Византија – Балкан – Европа. Од универзалног до националног. Од националне до супранационалне Европе. – Дуги средњи век: Монархистичка идеологија средњовековне Србије. – Друштвена есхатологија средњовековне утопије. – Косово и Метохија до Велике Сеобе. – Средњовековна

прошлост. Градови. Владарске задужбине. Пећка патријаршија почетак XIII–XIV век. Свети Арханђели код Призрена. Богородица Љевишка. Испоснице Светог Петра Коришког. Грачаница. После Немањића. Први векови османлијске управе. Анархија, исламизација, егзодус (XVII век). – Од тржишне економије до државног монопола. Племенити метали с Балкана између Венеције и Османлијског царства: Трговинске мреже племенитих метала (Србија – Дубровник – Венеција). Новац – замајац тржишне размене. У склопу државне економије – османлијско доба. Од тржишне размене до државне регулативе. – Историја и сећање. – Вавилон Балкана – Синдром троугла на размеђу светова. – Откриће колевке: Балкан и рецепција западне културе и научне елите: једносмерна субјективизација. – Балкан – терцијална Европа: „Источно питање” у наставцима. Алтернација источног и преузимање западног модела. Српска револуција и почетна европеизација Балкана. Берлински конгрес (1878) – преседан монопола силе. Ка расплету „Источног питања” (1861–1913). – Источно питање – спирала сукоба и интереса: Велике силе и Велики рат. Извештаји Карнеги фондације и селективна хуманистичка идеологија. Нивелација монолитног условљавања. Спирала самооправдања. Рецидив интереса Русије. Ограничење глобалне доминације. На размеђу хладног и глобалног рата. Балкански чинилац – растуће перспективе. – Косовска битка и Косово: Европска Турска. Писана и усмена књижевност – трансмисија историјског предања. Савременост постхеројског доба. Узроци и последице. Сећање и савременост. Савременост у распону прошлости и будућности. – Косово и Западни Балкан: питање регионалне стабилности и европске безбедности: Од историјске до политичке демографије. Погроми и разарања 1999–2004. Између историје и демографије. Геополитички оквир хуманитарне и културне катаклизме. Прогон неалбанског становништва и уништавање кућа и цркава. Процене и резултати. Жртве у оквиру Српске православне цркве. Континуитет насиља против православног становништва. Верска и културна баштина. Галвна мета етничког насиља. Разарања и погроми 17. и 18. марта 2004. Уништавање манастира, Саборне цркве и Богословије у Призрену. На Западном Балкану – последице дезинтеграције и неизвесност интеграције. У регионалном геостратешком контексту. Преседан Турске, Турска и Косово – узроци и последице. Западни Балкан и евроатлантске интеграције. – Византијско културно-историјско наслеђе: Синтеза и раслојавање. Последњи успон, опадање и почетак краја (крај монетарне хегемоније и почетак зависности). Посустајање економије, слабост инвестиција и опадање производње. Узроци и последице. Коначни залазак империје – покушај уније. Нестанак велике цивилизације. Римљани,

Бошко И. Бојовић
ВИЗАНТИЈА
БАЛКАН
ЕВРОПА

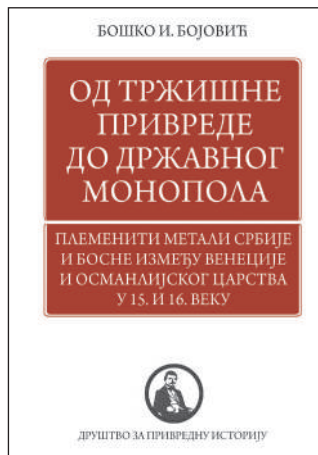
ПРИПАДНОСТИ И ОНОСТРАНОСТ

Константинопољ и толеранција. Византијски и европски средњи век. Црква као упориште духовне и културне баштине. Ромејско наслеђе и Запад. Историја и културне баштине. Ромејско наслеђе и Запад. Историја и сећање. Духовна баштина и друштвено-економски модел. – Епилог: Криза модернитета – глобализација и провинцијализација. – После идеологија: Реконструкција идентитета и етноконфесионално припадништво. – Балкански простор: Показатељ и антиципација евроатлантских противуречности. – Стереотип и стигматизација – аутомистификаторска полука доминације. Колабирање финансијске небулозе. Европа дужника и Европа кредитора. Од инструменталних разлика ка неминовој регресији. Рецидив једностране арбитраже и промена односа снага. Тржишна демократија. Посвета: Мом сину Илији. Илустрације у тексту.

15. *Од тржишне привреде до државног монопола. Племенити метали Србије и Босне између Венеције и Османлијског царства у 15. и 16. веку.* [From a Market Economy to a State Monopoly. Precious metals of Serbia and Bosnia between Venice and the Ottoman Empire, 15th – 16th centuries]. – Београд, Друштво за привредну историју, 2014; стр. 142; 16 цм
Библиотека Continuum

*[Садржај]: Трговинске мреже и племенити метали (Србија – Дубровник – Венеција). – Посреднички удео Дубровника. – Непосредни и укупни извоз из Србије. – Новац – замајак размене. – У склопу државне привреде – Османлијско доба. – Од тржишне размене до државне регулативе. – Литература. – Предметни индекс. – Именски индекс. – Бошко И. Бојовић: Библиографски преглед (91–142).

2015.

16. *Косово и Метохија. Етничко насиље у служби великих сила.* – Београд, Радеја, 2015; стр. 457; 21 цм

Библиотека Призма

*[Садржај]: Уместо предговора: Косово и балканизација европског простора. – *Косово и Метохија до Велике сеобе*: Српски средњи век. Градови. Владарске задужбине. Пећка патријаршија (почетак XIII–XIV век). Манастир Бањска. Дечани. Свети Арханђели код Призрена. Богородица Љевишка. Испосница Светог Петра Коришког. Грачаница. После Немањића. Први векови османлијске управе. Анархија, исламизација, егзодус (XVII век). – *Косово и Метохија* (крај XVII–XX век): Етничко насиље у служби доминације великих сила. – *Од Велике сеобе до Балканској райи* (крај XVII – почетак XX века): Велике сеобе и егзодуси. Велика сеоба 1690. под Арсенијем III Чарнојевићем. Голгота народа и кажњавање његове цркве. Опадање централне власти, пораст безакоња и анархије. Друга велика Сеоба. Век ослободилачких покрета и ратови (XIX век). Последице великог раслојавања – Источно питање. Исламизација. Домети процеса исламизације. Од сведочења о етничком терору до интернационализације Источног питања. Косово и Метохија у средишту Источног питања XIX века. Демографија насилних промена. – *Од ослобођења до НАТО амбулације* (1912–1999). – Балкански и Велики рат. Окупација и ослобођење (1916–1918). Време Краљевине Југославије. Аграрна реформа и колонизација. Мањинска права и отпори. Исељавање у Турску. Процене и бројке. Прекрајање аустроугарских савезника (1941–1945). Насељенике „Србе треба убијати”. У једнопартијској федерацији. Уставноправна спирала од мајоризације до погрома и апартхејда. Етничко насиље, мајоризација и изгон Срба. Однос Цркве према насиљу, притисцима и дискриминацији. Од партијске опструкције до петиција и медијског врења. Епилог јединственог лика и наслеђа његовог дела. Меморандум САНУ. Гласност у сусрет наглих промена. Стари трг „Нико не сме да вас бије”. Институционализација апартхејда и списатељска далековидост. Паралелне институције, тероризам и интернационализација. Контрадикторни посредници и дијалог без компромиса. Партнерски тероризам. Медијски линч или логистичка доминација. Рачак – „догађај с обарачем” или повод за војну агресију. Рамбује: ултимативна конференција у служби НАТО опције. „Хуманитарна” ратна агресија НАТО пакта (24. март – 10. јун 1999). На маргини медијских и колатералних ефеката. – „Смрт Европе” и сумрак цивилизације. Или почетак

краја мистификација и бешчашћа. Узроци и последице „хуманитарног“ варварства. Контекст који оправдава сва средства. „Војни издаци су најбољи подстицај за економску експанзију”. – *Косово и Западни Балкан: ишчашање регионалне стабилности и европске безбедности*. Мафиократија и глобални беспоредак. Монтезумин поредак. Од историјске до политичке демографије. Погроми и разарања 1999–2004. године. Између географије и етнодемографије. Геополитички оквир хуманитарне и културне катаклизме. Прогон неалбанског становништва. Уништавање кућа и црква. Процене и резултати. Жртве у оквиру Српске православне цркве. Континуитет насиља против православног становништва. Разарања и погроми 17. и 18. марта 2004. г. Уништавање манастира, Саборне цркве и Богословије у Призрену. Последице дезинтеграције и неизвесност интеграције. У регионалном геополитичком контексту. Преседан Турске. Турска и Косово – узроци и последице. Западни Балкан и евроатлантске интеграције. – *Нагмоћ лажне свести*: Рат за глобалну доминацију води глобалном рату. Прекретница у симулирању непријатеља. – *Библиографија*.
Посвета: Авакуми и Теодору

2016.

17. **Александар – Аца Симовић (1889–1945). Индустијалац – хуманиста – „народни непријатељ”.** – Београд – Забрежје, Б. Бојовић, 2016; стр. 117; фот.; 21 см

Коаутор: Срђан Цветковић

*[Садржај]: Захвалност. – 1. Александар – Аца Симовић (1889–1945). – 2. Облици одузимања приватне својине у Србији и Југославији 1944–1958. – 3. Индустијско наслеђе. – 4. Митар Симовић и синови, парна стругара и аутоматски млин. – Документи и сведочења: 1. Смртна пресуда Аце Симовића од 14. фебруара 1945. – 2. Решење о рехабилитацији. 3. Забрежје некад и сад. Фото-документација у тексту.

18. **Јелена Шаулић Бојовић (1896–1921). Јунаштво је цар зла свакојега.** – Београд, Paideia, 2016; стр. 104; 21 цм

Библиотека Призма.

*[Садржај]: Предговор: Јелена, кћи попа Петра Шаулића. – Стара Херцеговина и Црна Гора. – Спасоје Јакшић Шаула родоначелник Шаулића. – Трагичан крај министра Милоша Шаулића и судбина Шаулића. – Похара Шаулића. – Јелена кћи попа Перка Шаулића. – Комиткиња у Црној Гори. – Новица Шаулић (1882–1966). – Поп Петар – Перко и попадија Стана Шаулић. – Јеленин муж и саборац Бошко Бојовић. – Илија син Јеленин и Бошков. – Дужност сећања против самозаборава. Фото-документација у тексту. Датовано: Париз – Зминица, лета 2016.

2017.

19. *Доминација лажне свесћи*. – Београд, Европски центар за мир и развој Универзитета за мир Уједињених нација, 2017; стр. 105; 24 см

*[Садржај]: *Рејресивна доминација и глобализација бесјорейка*: Милитаризација и глобализам. – *Валоризација инџереса*. – *Дебаланс инџереса и стџрајтејја бесјорейка*. – *Домейти постојмодерне ујојије*. – *Узроци и послидице глобализације насиља*: Бумеранг радикализације насиља. Иста мета – исто одстојање. – *Доминација као месијанисџичка ојсесија*: Месијанизам и варварство. – Сумрак „краја историје”. – Надмоћ лажне свести – рат за глобалну доминацију води глобалном рату. – Балкански преседан. – Прекретница у симулирању непријатеља. – Двострука мерила као цинична компензација. – Природа не трпи празнину. – Узроци и последице. – Историјско дуго трајање и пролазност хибриса доминације. – *Визанџија и Зајад*: Три Рима и сенка Великог инквизитора. – Тешко покоренима. – *Прозелиџизам и џаја у џроцеју Срба и Хрвајја*: Дијалог у троуглу или излаз из безизлаза. – Аутономија појединца и плурализам. – *Цивилизација versus мојојол лажне свесћи*: Слобода у ентропији као негација животног смисла. – Монопол моћи или плурализам инџереса. – Дехуманизација друштва versus еманџипација одговорности појединаца. – Наслеђе и перспектива. – *Вишак моћи лажне свесћи*.

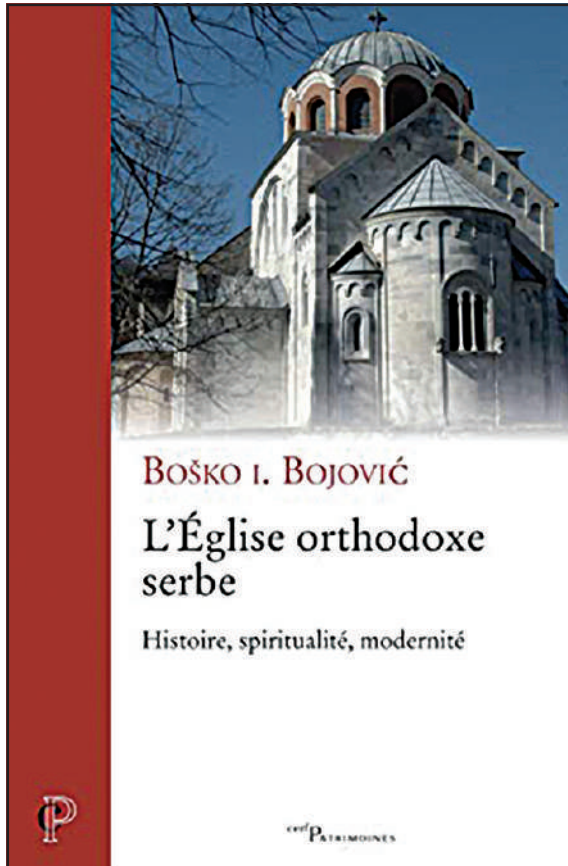
2018.

20. *Eglise orthodoxe serbe. Histoire, spiritualité, modernité.* – Paris, Cerf, 2018; str. 370; ilustr.: 23 cm

*[Садржај]: Avant-propos [Предговор]. – Partie I [Први део]. ÉGLISE ET ÉTAT. XIIe–XXe SIÈCLE [Црква и Држава. XII–XX век]: ENTRE ETHNICITÉ ET CONFESIONNALLITÉ. ESSAI DE DÉMOGRAPHIE HISTORIQUE: Les Églises orthodoxes [Између етничког и конфесионалног. Есеј о историјској демографији. Православне цркве]. – Historicité et confessionnalité [Историцитет и конфесионалност]. – De la communauté confessionnelle aux Églises nationales [Од конфесионалне заједнице до националних цркава]. – L'ÉGLISE ORTHODOXE DANS L'HISTOIRE SERBE. XIIIe–XIXe SIÈCLE [Православна црква у српској историји (XII–XIX век)]: Naissance de l'Église orthodoxe serbe, XIIIe siècle [Оснивање Српске православне цркве]. – Sava Ier – Archevêque de Serbie (1219–1234) [Сава Први архиепископ Србије (1219–1234)]. – Stefan le Premier Couronné (1196–1228) [Стефан Првовенчани (1196–1228)]. – Une hiérarchie patrimoniale [Патримонијална хијерархија]. – Retraite monastique et œuvres de charité et de fondations pieuses – L'archevêque Danilo II (1324–1337) [Монашка аскеза, добродетел и задужбинарство – Архиепископ Данило II (1324–1337)]. – Le Patriarcat de Serbie [Српска патријаршија]. – *Pro Patria Mori.* – Le patriarche Danilo III (1390/91–1399/40) [Патријарх Данило III (1390/91–1399/40)]. – Au seuil de la domination ottomane. Deuxième moitié du XVe siècle [На прагу османлијске доминације. Друга

половина XV века]. – Domination ottomane et perte de l'indépendance ecclésiastique [Османлијска доминација и губитак црквене самосталности]. – Marginalisation et déseuropéanisation (XVe–XIXe siècles) [Маргинализација дезевропеизација (XV–XIX век)]. – La restauration du patriarcat serbe. Patriarcat de Peć (1557–1766) [Обнова Пећке патријаршије (1577–1766)]. – Exodes et dislocations (XVIIe–XIXe siècle) [Велике сеобе и дислокација (XVII–XIX век)]. – L'Église orthodoxe dans l'Empire des Habsbourg [Црква православна у Хабзбуршкој монархији]. – Restructuration de l'Église et construction nationale [Обнова Цркве и настанак нације]. L'évêque de Cetinje et la Métropole de Monténégro [Епископ цетињски и Митрополија Црне Горе]. – L'émergence de la Serbie moderne [Настанак нововековне Србије]. – Création de la Yougoslavie et restauration du Patriarcat [Стварање Југославије и обнова Патријаршије]. – En Yougoslavie multiconfessionnelle. État et Église en Yougoslavie [У мултиконфесионалној државној заједници. Држава и Црква у Југославији]. – L'État et les confessions: un ordonnancement centralisateur [Држава и конфесије у централизованом државном поретку]. – L'Église catholique [Католичка црква]. – Le Concordat avec le Vatican et l'opposition de l'Église orthodoxe [Конкордат с Ватиканом пред опозицијом Православне цркве]. – Deuxième Guerre mondiale [Други светски рат]. – EN YOUGOSLAVIE COMMUNISTE: L'Église orthodoxe [У комунистичкој Југославији: Православна црква]. – L'étau sélectif se resserre – les communautés religieuses aux prises avec un régime athée [Селективна стега: верске заједнице под стегом атеистичког режима]. – La Commission des cultes [Верска комисија]. – Orthodoxie et panslavisme [Православље и панславизам]. – Le conflit majeur entre l'État et l'Église catholique et les retombées de la guerre [Сукоб државе и Католичке цркве – последице рата]. – Une décentralisation instrumentalisée [Инструментализована децентрализација]. – Prêtres contre hiérarchies [Свештенство против хијерархије]. – Entre endoctrinement et religion [Између индоктринације и религије]. – Partie II [Други део]. SAINTETÉ ET ROYAUTÉ. AUX ORIGINES DE LA SPIRITUALITÉ DE L'ÉGLISE DE SERBIE [Светост и краљевство. Црквена књижевност и просвета, хагиографска, литургијска, канонска]. Ecrits ecclésiastiques: hagiographiques, liturgiques, législatifs: ESCHATOLOGIE ET HISTOIRE DANS L'HAGIOGRAPHIE SERBE [Есхатологија и историја у српској хагиографији]: Ecrits ecclésiastiques du Moyen Âge serbe (XIIe–XVIIe siècles) [Црквена књижевност српског средњег века (XII–XVII век)]. – ECRITS FONDATEURS DE LA ROYAUTÉ NÉMANIDE. FIN XIIe – début XIIIe siècle: Sava Nemanjić – Saint Sava (1175–1335) [Утемељивачки списи немањићке

државности. Крај XII – почетак XIII века]. – Une œuvre fondatrice et civilisatrice [Дело цивилизацијског оснивања]. – HAGIOGRAPHIE DES SOUVERAINS ET ARCHEVÊQUES SERBES, XIIIe siècle [Хагиографија владара и архиепископа Србије – XIII век]. – Sainte lignée, modèle de sainteté [Светородна лоза – узор светитељства]. – Vie de Siméon (Stefan)-Nemanja le Nouveau Myroblyte par Stefan le Premier Couronné (1196–1228) [Житије Симеона (Стефана) Немање новог Мироточца од Стефана Првовенчаног (1198–1228)]. – Domentijan (milieu XIIIe siècle). – La Vie de Saint Sava et la Vie de Saint Siméon-Nemanja [Доментијан (средина XIII века) Житије Светог Саве и Житије Светог Симеона Немање]. – Teodosije de Chilandar (la fin du XIIIe et les premières décennies du XIVe siècle) [Теодосије Хиландарац (крај XIII – почетак XIV века)]. – L'HAGIOGRAPHIE DES ARCHEVÊQUES ET DES SOUVERAINS DE SERBIE. Vies des rois et archevêques serbes (XIIIe–XIVe siècles) [Житија архиепископа и владара Србије (XIII–XIV века)]. – Archevêque Danilo II (1324–1337) et ses Continueurs [Архиепископ Данило II (1324–1337) и његови настављачи]. – Cyr Siluan, les épîtres [Кир Силуан – посланице]. – Vie du starac Isaija (Isaïe) [Житије старца Исаије]. – SUBLIMATION ORATOIRE DES FIGURES HISTORIQUES XIVe–XVe SIÈCLES [Химнографска сублимација историјских личности XIV–XV века]. L'écriture de la mémoire liturgique [Списи литургијског сећања]. Cycle littéraire du prince Lazar et de la bataille de Kosovo (fin XIVe – début XVe siècle) [Циклус кнеза Лазара и Косовске битке (крај XIV– почетак XV века)]. – Danilo III, patriarche (1390/91–1399) [Патријарх Данило III (1390/91–1399)]. – Grigoriје Camblak (début du XVe siècle) [Григорије Цамблак (почетак XV века)]. – Marko, évêque de Peć [Марко, епископ Пећки]. – LES FASTES D'UNE FIN D'ÉPOQUE [Раскошни крај златног средњег века]. – Prince et despote Stefan Lazarević (1389–1427) [Кнез и деспот Стефан Лазаревић (1389–1427)]. – Constantin de Kostenec, dit le Philosophe [Константин Костенечки, звани Философ]. – Nikon le Hiérosolymitain (milieu XVe siècle) [Никон Јерусалимац (средина XV века)]. – Dimitrije Kantakuzin (Cantacuzene) (deuxième moitié du XVe siècle) [Димитрије Кантакузин (друга половина XV века)]. – APRES L'ÉTAT – L'ETHNARCHIE [После државности – црквена етнархија]. Vies brèves et offices des saints despotes Branković [Кратка житија деспота Бранковића]. – Longin le Zographe [Лонгин Зограф]. – Patriarche Pajsije Janjevac (ou Pajsije de Peć) – XVIIe siècle [Патријарх Пајсије Јањевац (Пајсије пећки) – XVII век]. – Une théologie historiciste [Теологија историје]. – Partie III [Део трећи]. TRADITION ET MODERNITÉ [Традиција и савременост]. – NIKOLAI VELIMIROVIĆ ET JUSTIN POPOVIĆ. XXe siècle

[Николај Велимировић и Јустин Поповић – XX век]. – Nikolai Velimirović (1880–1956) [Николај Велимировић (1880–1956)]. – Justin Popović (1894–1979) [Јустин Поповић (1894–1979)]. – Nikolai et Justin – un regard croisé [Николај и Јустин – укрштени поглед]. – APPARTENANCE ET MODERNITÉ [Припадност и савременост]. Église et État entre balkanisation et modernité [Црква и Држава између балканизације и савремености]. – ÉGLISES ENTRE ÉTAT ET NATION [Црква између Државе и нације]. Le Sud-Est européen entre ethnicité et confessionnalité [Југоисток Европе између етничког и конфесионалног]. – Églises et société en transition dans le Sud-Est européen [Црква и друштво у транзицији у Југоисточној Европи]. – DÉMOGRAPHIE HISTORIQUE [Историјска демографија]. Les dénominateurs identitaires. Structures confessionnelles et ethniques dans le Sud-Est européen [Именитељи идентитета, етноконфесионална структура југоистока Европе]. – CONFESSIONS

ET IDENTITÉS DE L'ESPACE EX-YOUGOSLAVE [Вероисповест и идентитет на простору бивше Југославије]. – Ethnicité et confessionnalité – approche historique et ecclésiologique. – Serbie, Monténégro, Bosnie et Herzégovine – aperçu de démographie historique selon des critères ethno-confessionnels [Етничко и конфесионално – историјски и еклисиолошки приступ. Србија, Црна Гора, Босна и Херцеговина, преглед историјске демографије]. – ÉTAT, CONFESSION ET MODERNITÉ DANS LE SUD-EST EUROPÉEN [Држава, вероисповест и савременост на југоистоку Европе]. – Le cas de l'Église orthodoxe en ex-Yougoslavie [Православна црква у бившој Југославији]. – Ethnicité et confessionnalité – approche historique [Етничко и конфесионално у историји]. – Église orthodoxe et société dans la Serbie-Monténégro en transition [Православна црква и друштво у Србији –Црној Гори у транзицији]. – Église dans une période transitoire [Црква у транзицији]. – À L'ISSUE DES ANNÉES DE PLOMB. Après 1999 et 2000 [На исходишту доба опресије – после 1999–2000]. – Les victimes ecclésiastiques de l'Église orthodoxe serbe au Kosovo-Metohija [Црквена лица Српске православне цркве жртве репресије на Косову и Метохији]. – COMMUNAUTÉS RELIGIEUSES – BALKANS OCCIDENTAUX [Верске заједнице на Западном Балкану]. – Début du XXIe siècle [Почетак XXI века]. – Le cas de la Serbie [Случај Србије]. – ÉGLISE ET SOCIÉTÉ [Црква и друштво]. Apartenance et adhésion [Припадност и приступ]. – Dix ans après [Десет година касније]. – Bibliographie [Библиографија]. – Index [Регистар]. Илустрације у тексту.

21. **Јелена Шаулић Бојовић (1896–1921)**. *Училишница и рајник*. – Београд, Медија центар „Одбрана”, 2018; стр. 158; илустр.; 21 см
Библиотека: Војна књига; књ. бр. 2228

*[Садржај]: Српска хероина. – Дужност сећања против заборава. – Стара Херцеговина и Црна Гора. – Спасоје Јакшић Шаула, родоначелник Шаулића. – Трагичан крај министра Милоша Шаулића и судбина Шаулића. – Јелена, кћи попа Перка Шаулића. – Комиткиња у Црној Гори. – Новица Шаулић (1882–1966). – Поп Петар – Перко и попадија Стана Шаулић. – Јеленин муж и саборац Бошко Бојовић. – Илија, син Јеленин и Бошков. – *Сјиси и сећања*: Ратни дневник (одломак), скаска, песме. – Публицистика, штампа. – Препис из ратног дневника. – Први и потоњи пут Морачанин на причешћу. – Песме и текстови о Јелени. – Факсимили: „Илустровани лист 16, Београд 11. април 1921”; *Време*, 30. март 1940; *Полиџика*, 15. 12. 2008; *Вечерње новоси*, 27. мај 2015; *Глас народа*, Скопље, 17. август 1920. Илустрације у тексту.

22. **Бошко Илијин Бојовић (1888-1944)**. *Од Монџане до источне Босне*. – Београд, 2020.

*[Садржај]: Увод. 1. Прекоморско исељавање из Црне Горе – узроци и последице. Од Шаранаца до Елис Исланда (Њујорк). Исељеништво у Америци. Добротворно-потпорна друштва – установе српског исељеништва из Боке и Црне Горе. Почети српске штампе. Бошко Илијин у Америци. Друштвене организације и окупљање добровољаца. 2. Балкански ратови 1912-1913. у црногорској штампи. Прећутани добровољци. Опсада Скадра, балкански рат и велике силе. Скадарска криза и „неутралност” великих сила. 3. Од Монтане и „дивљег запада” до Скадра и брдовитог Балкана. 4. Комитски четовођа – војвода (1916-1918). Из победничке војске у комите. Борба подно Пирлитора. После ослобођења и уједињења. 5. Између два светска рата. Зминица и њен комун. Епилог – од баштиника до пролетера. Други део. Тотални рат у Црној Гори – између црног и црвеног терора. Југославија у рату. Катарза лажне симетрије. Бољшевичка револуција под

окриљем окупације (1941–1943). Иста мета исто одстојање. Међусобни сукоб узима маха. Црна Гора. Терор и у Санцаку (Рашкој). „Пета колона” и превентивне ликвидације. Нова власт. Митра Митровић Ђилас и реторика мржње. Два лица без нијанси црвено-црног тоталитаризма. Простор најрадикалнијих опречности. Комитски војвода између четника и партизана. Капетан Никола Бојовић. Дурмиторска слободна територија. Крваво коло дурмиторско – Сведочења. Убијање Томића (Јевтовића) из Буковице. Протојереј Боана Митар Лопушина. Злочин и казна. Терор под Дурмитором: „Увели су прави систем страховладе”. У Зминици крај Његовуђе. Од маја 1942. до маја 1943. Мајор Теренс Атертон. Бригадни генерал Љуба Новаковић (1883–1943). Партизани и Добровољачка војска. Генерал без војске и отпор без савезника. Прекретница на Неретви. Према казивању Николе Бојовића, снимљеног у Лутону 1995. године: Милорад Рајак, Чикаго, пратилац Николе Бојовића. Последице: сећање Митра Лопушине. Плодови издаје и слика пораза. Од смртне пресуде до краја у Околишту. Освета ликвидатора. Илија Бошков син. Терор без избора. Епилог. Закључак. Илустрације у тексту. (у штампи).

23. ***La grande Epoque de DUBROVNIK*** [ВЕЛИКО ДОБА ДУБРОВНИКА]. *UNE REPUBLIQUE MARCHANDE A LA CROISEE DES CIVILISATIONS* [Трговачка Република на раскршћу цивилизација]. – Paris, Centre Pierre Belon – De Bocard, 2020.

*Table des matieres [Садржај]. – Avant-propos [Предговор]. – BIBLIOGRAPHIE [Библиографија]. – INTRODUCTION: Diplomatie et *Libertas* [Увод – Дипломатија и *Libertas*]. Une diplomatie de médiation entre deux mondes méditerranéens [Дипломатија и посредништво између два медитеранска света] à la croisée des mondes et des civilisations [На раскршћу светова и цивилизација]. Les aléas de la suzeraineté [Неизвесности суверенитета]. La juridiction ecclésiastique [Црквена јурисдикција]. L'administration municipale et l'autonomie de l'aristocratie locale [Градска управа и аристократска аутономија]. Entre la mer et la montagne – le territoire et le voisinage [Између мора и планине – територија и окружење]. Le négoce au loin et les ressources Sud-Est européennes [Трговина на далеко и балкански ресурси]. Les franchises douanières et la liberté des échanges [Царинске повластице и слобода робне размене]. Les métaux précieux et l'économie monétaire [Племенини метали и монетарна економија]. Entre deux systèmes économiques [Између различитих економских система]. L'humanisme entre les deux époques et la médiation culturelle [Хуманизам између две епохе]. L'humanisme

et la médiation culturelle [Хуманизам и културна медијација]. I. Raguse depuis ses origines [Дубровник од постанка]. 1. Le roi Uroš le Grand et l'émergence du monopole ragusain dans les Balkans [Краљ Урош Велики и настајање дубровачког монопола на Балкану]. 2. Concurrences diocésaines et implications politiques [Епархијска надметања и политичке последице]. 3. L'héritage médiéval (XIIe–XVe s.) [Средњовековно наслеђе (XII–XV век)]. 4. Crépuscule des Etats chrétiens et débuts de la domination ottomane [Сумрак хришћанских држава и почетци османлијске доминације]. 5. Au devant de la loi du sultan [У знаку султановог закона]. 6. Un répit de peu de conséquences [Предах без већих последица]. 7. Entre le voisinage ancien et les libéralités des nouveaux maîtres [Између старог суседства и нових господара]. 8. La persistance de la présence vénitienne [Одржај млетачке моћи]. II. RAGUSE, LES OTTOMANS ET LE COMMERCE RAGUSAIN [Дубровник, Османлије и дубровачка трговина]. 1. POUVOIR ET TERRITOIRE [Власт и територија]. Les règnes de Murad II et de Mehmed II: Dubrovnik adhère à la suzeraineté du sultan et étend son territoire [Време Мурата II и Мехмеда II – Дубровник прихвата султанов суверенитет и проширује своју територију]. Tentatives de résistance diplomatique face à la Porte, 1421–1458, et inféodation [Покушаји дипломатског отпора Високој порти (1421–1458)]. 1. La chute du despotat de Serbie et la reconnaissance de la suzeraineté ottomane [Пад српске деспотовине и признавање осмалијског суверенитета]. 2. Extension de l'administration ottomane à l'arrière-pays ragusain (1463–1481) [Ширење осмалијске управе на дубровачко залеђе (1463–1481)]. 3. La dernière décade de résistance [Последње године пружања отпора]. 4. Le litige du legs du grand-duc Stefan Vukčić Kosača: le jeu diplomatique de Dubrovnik avec la Sublime Porte révèle ses limites [Спор око заоставштине Херцег Стефана Вукчића Косаче – слабљење домета дубровачке дипломатије]. 5. L'apprentissage laborieux d'un voisinage redoutable [Прилагођавање претећем суседству]. III. Hégémonie ottomane et accommodements ragusains (1481–1520) [Османлијска хегемонија и дубровачко прилагођавање]. La stabilisation des rapports diplomatiques dans les balkans [Стабилизација дипломатских односа]. Le règne de Bayezid II et l'extension du commerce ragusain en Turquie [Време Бајазита II и ширење дубровачке трговине Балканом]. Raguse et les Ottomans au cours du règne de Selim Ier [Време Селима I]. Les privilèges de raguse dans l'empire ottoman [Дубровачке повластице у Османлијском царству]. Les privilèges, le tribut et la monnaie: une place privilégiée dans les Balkans et l'Adriatique [Повластице, харач и монета – посебни услови на Балкану и на Јадрану]. Raguse et l'Empire ottoman

à l'époque de Süleyman le Législateur [Време Сулејмана Законодавца]. Une position ambiguë entre Europe et Empire Ottoman [Лавирање између европских сила и Османлијског царства]. Le tribut et la monnaie d'or [Харач и златна монета]. IV. PORTE D'ACCES AUX BALKANS: MARCHES ET MARCHANDISES [Приступ Балкану – роба и тржиште]. Extension du commerce ragusain et transformation des marchés balkano-levantins [Експанзија на балканско-лавантинска тржишта]. 1. Crises et équivoques de Novi: une épreuve de force entre deux monopoles concurrents [Криза око Новог: однос снага између ривалских монопола]. 2. Les marchés en période de transition: réorientation, nouveaux réseaux, nouvel essor [Тржиште у променама, нове пословне мреже и нови успон]. 3. Les marchandises [Робна размена]. 4. Les métaux précieux: de l'économie monde au monopole Franceetat [Племенити метали између светске и државне економије]. 5. Matière première et réseaux de négoce (Balkans–Raguse–France) [Ресурси и трговина (Балкан–Дубровник–Италија)]. 6. La monnaie – agent accélérateur des échanges [Новац као агенс привредних размена]. 7. Dans une économie d'Etat [Оквир државне економије]. 8. Des réseaux d'échange au circuit d'autoconsommation [Од тржишних мрежа до круга потрошње]. 9. Affaires de détournements de fonds et litiges privés [Веће проневере и приватни спорови]. V. réseaux d'échanges [Мреже тржишне размене]. 1. Les colonies (*plazza* ou *colona*) ragusaines en Roumélie [Дубровачке колоније у Румелији]. 2. Agent de communication et facteur d'échanges et d'intégration [Агенс комуникације, чинилац размене и интеграције]. Raguse et la Porte Ottomane [Дубровник и Висока порта]. Négoce et diplomatie au XVIe siècle [Трговина и дипломатија у XVI веку]. La diplomatie ragusaine dans les crises du XVIIe et du XVIIIe siècle [Дубровачка дипломатија у кризама XVII и XVIII века]. VI. L'Humanisme de la Renaissance [Хуманизам и ренесанса]. 1. entre romanité balkanique et illyrisme slave [Од балканског романизма до словенског илиризма]. 2. La slavité de la romanité balkanique [Словенство балканског романизма]. 3. La récéption de Dundo Maroje en France [Рецепција Дунда Мароја у Француској]. 4. La langue de Marin Držić [Језик Марина Држића]. VII. creuset de la langue autochtone et vernaculaire [Колевка домаћег говорног језика]. 1. Les actes de Murad II à Selim Ier (1420–1530) en vieux serbe [Фермани од Мурата II до Селима I на старосрпском]. 2. Les Archives d'Etat de Dubrovnik [Државни архив у Дубровнику]. 3. L'usage diplomatique et l'usage de la langue vernaculaire de Dubrovnik [Говорни и дипломатски језик Дубровника]. 4. Langue de l'administration et de la chancellerie ragusaine [Службени и канцеларијски језик]. 6. L'alphabet et la langue [Писмо и језик]. 7. Les actes ottomans des

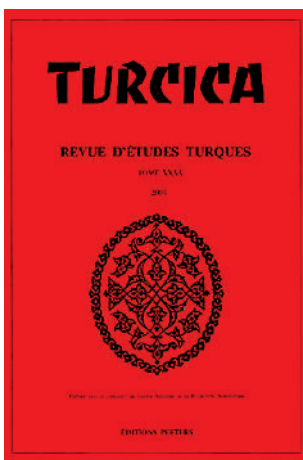
Archives d'Etat de Raguse [Османлијска акта Државног архива у Дубровнику].
8. La chancellerie slave de la Porte ottomane [Словенска канцеларија Високе порте]. 9. L'écriture [Писмо]. Le sort des archives de Raguse [Судбина дубровачког Архива]. – EPILOGUE. dans le cadre régional aux XVIIe–XVIIIe siècles [Регионални оквир XVII–XVIII века]. Raguse entre la Dalmatie vénitienne et l'Empire ottoman [Изнеђу млетачке Далмације и Османлијског царства]. Calamité de la nature et animosité environnante [Природне непогоде и насилно окружење]. La guerre de Morée et le retrait du commerce continental ragusain au XVIIIe siècle [Морејски рат и опадање копненог тржишта у XVIII веку]. Sous la protection de l'Autriche [Под окриљем Аустрије]. – CONCLUSION [Закључак]. La persistance de la *Libertas* à la croisée des civilisations [Одржај *Libertas* на раскршћу цивилизација]. У припреми за штампу.

Посебни отисци

24. *Dubrovnik et les Ottomans (1430–1472). 20 actes de Murad II et de Mehmed II en médio-serbe*. (Traduction française de vingt actes des sultans Murad II et Mehmed II, délivrés de 1430 à 1471, en vieux-serbe, par la chancellerie impériale ottomane, en faveur de Raguse. Étude historique, philologique et commentaires, notes onomastiques et toponymiques). [Дубровник и Турска (1430–1472). 20 аката Мурата II и Мехмеда II на старосрпском. (Превод на француски двадесет аката Мурата II и Мехмеда II издатих између 1430. до 1472. на старосрпском, од стране царске отоманске канцеларије, у корист Дубровника, филолошка и историјска студија са коментарима, ономастичким и топонимским белешкама)]. – Paris, 1987; pp. 119–173.

*Р.о.: *Turcica*, Paris, 1987, XIX, pp. 119–173.

*[Садржај]: 1. Aperçu historique [Историјски преглед]. – 2. Les actes [Акти]. – 3. Traductions [Превод]. – Doc. № 1. – Doc. № 20. – Glossaire [Речник техничких термина]. – Sigles & abréviations [Акроними и скраћенице].

25. *Житије Светиога Симеона Мироточивога од Никона Јерусалимца*. [L'hagiographie de Saint Siméon Nemanja par Nikon le Hiérosolymitain]. – Београд, Издаје Православни богословски факултет у Београду, 1987, стр. 37–46.

*П.о.: *Богословље*, 31/1987, 1, 37–46.

*[Садржај]: Никон Јерусалимац. Горички зборник. Житије Светога Симеона Мироточивога.

26. *Le Mont-Athos et les Roumains de Petre Nasturel et les documents princiers Valaques de Chilendar*. [Света гора Атонска и Румуни Петре Настурела и хиландарске владарске влашке повеље]. – Belgrade, Academie serbe des sciences et des arts, Institut des études balkaniques, 1987–1988, str. 393–402.
*Р.о.: *Balkanica*, 1987/1988, XVIII–XIX, str. 393–402.

27. *A l'occasion de la parution des Contes populaires de Vuk Karadžić en français. Point de vue sur la dimension chrétienne des Contes populaires serbes*. [Хришћански мотиви у српским народним приповеткама Вука Караџића]. – Paris, Instiut d'études slaves, Institut du monde soviétique et de l'Europe centrale et orientale, 1988, pp. 871–876.
*Р.о: *Revue des études slaves*, LX/1988, 4, pp. 871–876.

28. *Генеза косовске идеје у првим њоскоковским хагиографско-историографским списима. Оглед из историје српској средњеј века*. [Die Genese der Kosovo-Idee in den ersten postkosovoer hagiographisch-historischen Schrifften. Versuch aus der Ideengeschichte des Serbischen Mittelalters]. – Диселдорф – Београд, 1991, стр. 15–28, 215–230.
*П.о.: *Косовска бијка 1389. њодине и њене њослегице. Die Schlacht auf dem Amselfeld 1389 und ihre Folgen*, Beograd – Düseldorf]. Диселдорф – Београд, 1991, стр. 15–28, 215–230.

Штампано напоредо на српском и на немачком језику.

29. *Die Genese Kosovo-Idee in den postkosovoer hagiographischen Schrifften. Versuch aus der ideengesichte des serbiscen Mittalters*. [Генеза косовске идеје у првим посткосовским хагиографско-историографским списима. Оглед из историје српског средњеј века]. – Belgrad – Düseldorf, 1991, S. 215–220.
*Р.о.: *Die Schlacht auf dem Amselfeld 1389 und ihre Folgen*. Internationales Symposium, Himmelsthür, 1989. Belgrad – Düseldorf, 1991, S. 215–220.
Datovano: Paris, November 1989.

30. *Dubrovnik (Raguse) et les Ottomans II. Onze actes de Mehmed II en vieux-serbe, 1473–1476*. (Traduction française de onze actes du sultan Mehmed II, délivrés de 1473–1476, en Vieux-serbe, par la chancellerie impériale ottomane, en faveur de Raguse. Étude historique, philologique et commentaires,

notes onomastiques et toponymiques). [Дубровник (Рагуза) и Турска II. Једанаест аката султана Мехмеда II на старосрпском 1473–1476]. – Paris, 1992, pp. 153–182.

*Р.о.: *Turcica*, 1992, XXIV, pp. 153–182.

*[Садржај]: Aperçu historique [Историјски преглед]. – L’extension de l’administration ottomane dans l’arrière-pays de Dubrovnik [Ширење османлијске управе на Дубровачко залеђе]. – Les privilèges (capitulations) de Raguse dans l’empire ottoman [Дубровачке повластице у Османлијском царству]. – Les actes [Повеље]. – Traductions [Превод]. Doc. № 1 – Doc. № 11. – Glossaire [Речник техничких термина]. – Sigle & abréviations [Акроними и скраћенице]. – Résumé [Резиме]. – Summary
Резиме на француском и енглеском језику.

31. *Historiographie dynastique et idéologie politique en Serbie au Bas Moyen Âge. Introduction à l’étude de l’Etat médiéval serbe.* [Династичка историографија и политичка идеологија у Србији позног средњег века. Увод у проучавање идеологије средњовековне српске државе]. – München, 1992, 29–49.
*Р.о.: *Südost-Forschungen*, 1992, Band 51, S. 29–49.

*[Садржај]: Le culte fondateur de l’idéologie dynastique (fin XIIe–fin XIIIe siècle) [Оснивачки култ династичке идеологије (крај XII – крај XIII века)]. – L’arogée de l’idéologie némanide et l’élargissement du culte dynastique (fin XIIIe et début XIVe siècle) [Врхунац немањићке идеологије и ширење династичког култа (крај XIII – почетак XIV века)]. – De la monarchie mystique à l’empire constitutionnel (milieu du XIVe siècle) [Од мистичке монархије до уставног царства (средина XIV века)]. – La crise politique et le renouveau de l’idéologie dynastique (fin du XIVe siècle) [Политичка криза и обнова династичке идеологије (крај XIV века)]. – Le Despotat – continuité de la tradition némanide et différenciation des pouvoirs et des genres littéraires dans les sorces dynastiques (fin XIVe–milieu XVe siècle) [Деспотовина – наставак немањићке традиције и диференцијација власти и књижевних жанрова у династичким изворима (крај XIV – средина XV века)]. – Milieu XVe–début XVIe siècle [средина XV – почетак XVI века].

32. *L’idéologie de l’Etat serbe du XIIIe au XVe siècle.* [Идеологија српске државе од XIII до XV века]. – Athènes, 1994, pp. 249–271.

*Р.о.: *Septième Congrès International d’étude du Sud-Est européen* [Седми Међународни конгрес студија Југоисточне Европе] (Thessalonique, 29 août – 4. septembre 1994). Rapports. Association International d’études du Sud-Est européen. Comité national Grec des études du Sud-Est européen).

*[Садржај]: 1. Le royauté et l'Eglise et leurs saints fondateurs (XIIIe siècle) [Краљевство и Црква и њихови свети оснивачи (XIII век)]. – 2. La foi et la Loi: le debut de dissociation des deux pouvoirs (première moitié du XIV s.) [Вера и закон: почетак дисоцијације две власти (прва половина XIV века)]. – 3. Déroute de certitudes et renouveau du consensus (deuxième moitié du XIV s.) [Губитак уверења и обнова консензуса (друга половина XIV века)]. – 4. Pluralité de vues – secularisation et continuité de l'idée dynastique (première moitié du XV s.) [Разлика у схватањима – секуларизација и континуитет династичке идеје (прва половина XV века)]. – 5. Fin du pouvoir séculier et résurgence de la sainteté dynastique (deuxième moitié du XV s.) [Крај световне власти и обнова династичке светости (друга половина XV века)].

33. *L'hagio-biographie dynastique et l'idéologie de l'Etat serbe au Moyen Âge. (XIIIe–XVe siècles).* [Династичка хагиографија и идеологија српске државе у средњем веку (XIII–XV век)]. – Thessalonique, 1993–1994, XVII–XVIII, pp. 73–92.

*Р.о.: *Cyrrilomethodianum* 1993–1994, XVII–XVIII, pp. 73–92.

*[Садржај]: Les textes narratifs du culte fondateur de l'idéologie dynastique (fin XIIe–fin XIIIe siècles) [Наративни текстови оснивачког култа династичке идеологије (крај XII – крај XIII века)]. – La „Lignée de sainte extraction” et l'élargissement du culte dynastique (fin XIIIe–deuxième moitié du XIVe siècle) [Светородна лоза и проширење династичког култа (крај XIII – друга половина XIV века)]. – Crise et renouveau de l'idéologie dynastique (fin du XIVe siècle) [Криза и обнова династичке идеологије (крај XIV века)]. – Continuité de la tradition némanide et différenciation des genres littéraires dans les textes narratifs dynastiques (XVe siècle) [Доследност немањићкој традицији диференцијација књижевних жанрова у династичким наративним текстовима (XV век)].

Датовано: Париз, 1992.

34. *Dubrovnik (Raguse) et les Ottomans III. 19 actes de Mehmed II en vieux-serbe* (1476–1481). Traduction française de dix-neuf actes du sultan Mehmed II, délivrés de 1476 à 1481, en vieux-serbe, par la chancellerie impériale ottomane, en faveur de Raguse. Étude historique, philologique et commentaires, notes onomastiques et toponymiques [Дубровник и Турска (1476–1481). Деветнаест аката Мехмеда II на старосрпском, од стране османлијске царске канцеларије, у корист Дубровнику. Историјска и филолошка студија са коментарима, ономастичким и топонимским белешкама]. – Paris, Leuven Peeters, 1996, 28, pp. 171–197.

*Р.о.: *Turcica*, 1996, 28, pp. 171–197.

*[Садржај]: La conquête ottomane de l'Herzégovine [Османлијско освајање Херцеговине]. – Dubrovnik et la Porte [Дубровник и Порта]. – Les actes [Документи]: Doc. № 1 – Doc. № 19. – Abréviations [Скраћенице]. – Resume [Резиме]. – Summary.

35. *Leschatologie sociale de l'utopie médiévale. Essai sur les idéologies hétérodoxes du Moyen Âge sud-slave*. [Социјална есхатологија средњовековне утопије. Есеј о хетеродоксним идеологијама јужнословенског средњег века]. – Wiesbaden, 32/1996, 2, 117–130.

*Р.о.: *Zeitschrift für Balkanologie*, 32/1996, 2, 117–130.

36. *Le passé des territoires: Kosovo – Metohija (XIe–XVIIe siècle)*. [Прошлост територија: Косово и Метохија од XI до XVII века]. – Thessalonique, 1997, № 38/1, 31–61.

*Р.о.: *Balkan Studies*, 1997, № 38/1, 31–61.

*[Садржај]: Le passé médiéval [Средњовековна прошлост]. – Les fondations pieuses – églises et monastères [Задужбине, цркве и манастири]. – Les premiers siècles de l'administration ottomane [Први векови османлијске власти]. – Le XVIIe siècle (anarchie, islamisation, exodes) [XVII век (анархија, исламизација, велике сеобе)].

37. *La bataille de Kosovo dans l'historiographie serbe et du Sud-Est européen slave*. [Косовска битка у српској и југословенској историографији]. – Paris, 2000, pp. 23–36.

*Р.о.: *Kosovo six siècles de mémoires croisées*. Les Annales de l'Autre Islam, № 7, Paris, L'ERISM, Publication de L'ERISM, Equipe de recherche interdisciplinaire sur les sociétés méditerranéennes musulmanes, Institut National des Langues et Civilisations Orientales, 2000, pp. 27–36.

38. *Une monarchie hagiographique, la Serbie médiévale (XIIe–XVe siècles)*. [Србија средњег века, хагиографска монархија XII–XV век]. – Bucarest, 2001, pp. 61–72.

*Р.о.: *L'empereur hagiographe. Culte des saints et monarchie byzantine et post-byzantine. Hagiographie, iconographie, liturgie et monarchie byzantine ou postbyzantine*, sous la direction de Bernard Flusin et Petre Hurau.

39. *Chilandar et les pays roumains. Continuité liturgique et institutionnelle dans les actes princiers (XVe–XVIIe siècle)*. [Хиландар и румунске земље.

Литургијски и институционални континуитет у владарским актима]. – Braila, 2003, pp. 141–149.

*Р.о.: *Inchinare lui Petre S. Nasturel la 80 de ani* [Зборник радова у част Петреа С. Настурела], Braila, Muzeul Brailei.

40. *Les fondations dynastiques du Mont-Athos. Des dynastes serbes et de la sultane Mara aux princes roumains.* [Светогорске династичке фондације. Од српских владара до султаније Маре и румунских владара]. – Bucarest, Académie roumaine, Institut d'études Sud-Est européennes, 2003, t. XLI, pp. 149–175.

*Р.о.: *Revue des études Sud-Est européennes*, 2003, t. XLI, pp. 149–175.

У сарадњи са Петреом Настурелом.

*[Садржај]: Mara Branković – sultane et protectrice des fondations chrétiennes [Мара Бранковић – султанија покровитељка хришћанских задужбина]. – Les fondations pieuses dynastiques [Династичке задужбине]. – Le ktitorat des despotes Branković [Задужбинарство деспота Бранковића]. – La transmission du ktitorat [Трансмисија ктитората]. – Les princes roumains et la transmission du droit de fondateur des monastères athonites [Румунски владари и трансмисија ктиторског права над светогорским манастирима]. – Une passation mûrement assumée [Добро осмишљена трансмисија].

41. *Raguse (Dubrovnik) et l'Empire Ottomans (1520–1566) à l'époque de Suleyman le Législateur.* Douze actes de Suleyman le Législateur adressés a Raguse. (Traduction française de dix actes du sultan Suleyman Ier, délivrés de 1520 à 1566 par la chancellerie impériale ottomane, à l'adresse de Raguse. Étude historique, philologique et commentaires, notes onomastiques et toponymiques). [Дубровник и Турска (1520–1566). Дванаест аката Сулејмана Законодавца (превод на француски дванаест аката султана Сулејмана I издатих од 1520. до 1566. од царске отоманске канцеларије, у корист Дубровника. Историјска и филолошка студија са коментарима, ономастичким и топонимским белешкама)]. – Paris, Leuven Peetres, 2003, 35, pp. 257–290.

*Р.о.: *Turcica*, Paris, Leuven Peetres, 2003, 35, pp. 257–290.

*[Садржај]: Raguse et l'administration ottomane au début du règne de Suleyman le Législateur [Дубровник и османлијска управа на почетку владавине Сулејмана Законодавца]. – Le tribut et la monnaie d'or [Харач и златна монета]. – Les actes slaves, l'administration ottomane et Raguse [Словенска акта, османлијска управа и Дубровник]. – Les actes [Документа]. – Actes de Suleyman le Législator (1520–1566) [Акта Сулејмана Законодавца (1520–1566)]. Doc. № 1 – Doc. № 11bis. – Résumé [Резиме]. – Summary.

42. „*Qui habet tempus habet vitam*”. *La question de Thessalonique et la crise dans les Balkans*. La Yougoslavie au seuil de la guerre. Entre diplomatique et coup d’Etat (octobre 1940 – mars 1941). [Питање Солуна и приступање Југославије Тројном пакту. Балканска криза – октобар 1940. – март 1941]. – Thessaloniki, 44/2003, 1–2, pp. 95–108.

*Р.о.: *Balkan Studies*, Thessaloniki, 44/2003, 1–2, pp. 95–108.

43. *Eshatologie et histoire. Caractérologie de l’hagiographie sud-slave du Moyen-Age (IXe–XVIIe siècles)*. [Есхатологија и историја. Карактерологија јужнословенске хагиографије у средњем веку IX–XVII век]. – Paris, 2004, pp. 243–280.

*Р.о.: *Les Vies des saints à Byzance. Genre littéraire ou biographie historique. Actes du IIe colloque international philologique*. [Животи светих у Византији. Литерарни жанр или историјска биографија]. Paris 6–8 juin 2002. Centre d’études byzantines, néo-helléniques et Sud-Est européennes, Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales.

44. *Le Sud-Est européen et l’Europe. Origines et perspectives d’une alterite mal assumée en marge de l’élargissement européen*. [Југоисточна Европа и Европа. Порекло и перспективе једне лоше усвојене промене на маргини европског проширења]. – Belgrade, Académie serbe des sciences et des arts, Institut des études balkaniques, 2004, XXXV, pp. 239–251.

*Р.о.: *Balkanica*, 2004, XXXV, pp. 239–251.

Прочитано на Форуму „Европа и Медитеран” у Сенату Републике Француске 18. јануара 2001.

*[Садржај]: *La Péninsule Balkanique – une alternance entre fractures et synthèses* [Балканско полуострво – смењивање фрактура и синтеза]. – *Mémoire et histoire sud-est-européenne moderne et contemporaine* [Сећање и историја Југоисточне Европе]. – *Une enquête sur la permanence des phénomènes culturels* [Анкета о одржавању културних појава]. – *Les médiateurs de la mémoire collective, les idéologies et les institutions du pouvoir* [Медијатори колективног сећања, идеологије и институције власти]. – *Entre l’autorité et l’identité – la mémoire perpétuée d’une société privée d’histoire* [Између ауторитета и идентитета – одржавање сећања друштвених заједница лишених историје]. – *Pour une investigation d’analyse* [За аналитички приступ]. – *Le dénouement de la Question d’Orient – contexte géopolitique et culturel d’intégration du Sud-Est européen dans l’ordre européen de Versailles* [Расplet Источног питања – геополитички и културолошки контекст интегрисања Југоисточне Европе у Версајски поредак]. – *Le Sud-Est européen et l’Union européenne* [Југоисточна Европа и Европска унија]. *Le syndrome balkanique*

– Constat et perspectives [Балкански синдром – биланс и перспективе]. – Резиме.

45. *Le patronage sur Chilandar (Mont Athos) et la légitimation du pouvoir princier*. [Легитимност владарске власти и румунско покровитељство на Светој Гори Атонској]. – Bucarest, 2004, pp. 37–48.

*Р.о.: *Arta istoriei – Istoria artei*. Academicianul Razvan Theodorescu la 65 de ani [Умјетносћ историје – историја умјетносћи. У част 65 година академика Развана Теодорескуа]. [Садржај]: Patronage et donations dynastiques [Покровитељство и династичке донације]. – Le patronat des princes de Valachie [Задужбинарство владара Влашке].

46. *Entre Venise et l'Empire ottoman, les métaux précieux des Balkans (XVe–XVIe siècle)*. [Између Венеције и Отоманског царства, племенити метали Балкана XV–XVI век]. – Paris, 2005, pp. 1277–1297.

*Р.о.: *Annales: Histoire, Sciences Sociales*, Paris, № 6, novembre – décembre, 2005.

*[Садржај]: Matière première de l'économie monétaire [Примарна материја монетарне економије]. – Matière première et réseaux marchands [Примарна материја и трговачке мреже]. – L'époque ottomane [Османлијска епоха].

47. *De l'économie Monde au monopole d'état. Les Métaux précieux des Balkans entre Venise et l'Empire Ottoman (XVe–XVIe siècle)*. [Од тржишне економије до државног монопола. Племенити метали Балкана између Венеције и Отоманског царства (XV–XVI век)]. – Београд, 2006, стр. 163–195.

*П.о.: Српска академија наука и уметности, Глас CDIV, Одељење друштвених наука, књ. 13, 2006.

*[Садржај]: Matière première et réseaux de négoce (Serbie – Raguse – Italie) [Примарна материја и трговачке мреже (Србија – Дубровник – Италија)]. – La monnaie – agent accélérateur d'échanges [Монета – новац као трансмисија међународне размене]. – Dans une économie d'état – époque ottomane [Османлијско доба – државна економија]. – Des réseaux d'échange au circuit d'autoconsommation [Од међународне размене до унутрашње трговине]. – Резиме.

Саопштење са научног скупа Србија и Италија у средњем веку (X–XV век), одржаном у Венецији од 18. до 20. новембра 2001. у организацији Фонда Ђорђо Чини.

48. *Mont Athos, les princes roumains, Jean Castriot (le père de Skenderbeg) et la Tour albanaise (Arbanaški pirg) dépendance de Chilandar*. [Mont Athos, Wallachian Princes (Voywods), John Kastriotis, and the Albanian Tower, a Dependency of Hilandar]. [Света Гора, Јован Кастриот, Скендербегов отац, и „Арбанашки пирг“]. – Belgrade, Académie serbe des sciences et des arts, Institut des études balkaniques, 2006.

*Р.о.: *Balcanica*, Belgrade, 2006, 37, 81–87.

49. *Le „Dit d'Amour” et le despote Stefan Lazarević. (Début du XVe siècle). Poésie spirituelle ou amour platonique?* [Слово љубве деспота Стефана Лазаревића (почетак XV века) – духовна поезија или платонска љубав?]. – Gênes, 2008, pp. 285–296.

*Р.о.: *Corrispondenza d'amorosi Sensi. L'omoerotismo nella Letteratura Medievale* (Genova, 27–28 Maggio 2005), Edzioni dell'Orso. Gênes, 2008, pp. 285–296.

50. *Eglise – Société – Etat. L'église orthodoxe serbe à la fin du XXe et au debut du XXIe siècle*. [Црква друштвена заједница – држава. Српска православ-

на црква крајем XX и почетком XXI века]. – Балканолошки институт САНУ – Belgrade, Académie serbe des sciences et des arts, Institut des études balkaniques, 2010, str. 232–266.

*Р.о.: *Balkanica*, str. 232–266.

51. Од тржишне привреде до државној монопола. Племенити метали Србије и Босне између Венеције и Османлијској царства (15–16. век).

[From a market economy to a government monopoly. Precious metals of Serbia and Bosnia between Venice and the Ottoman Empire (15th – 16th century)]. – Нови Сад, Матица српска, 2013.

*П.о.: *Зборник Мајнице српске за друштвене науке*, 2013, 142/1, стр. 1–31.

*[Садржај]: Трговинске мреже племенитих метала (Србија – Дубровник – Венеција). – Новац – замајац размене. – У склопу државне привреде – османлијско доба. – Од размене до државне регулативе. – Цитирана литература.

52. Монџезумин свейски поредак. Кардиокџомија као колајерални бизнис у хуманитарном рају. – Нови Сад, Матица српска, 2013.

*П.о.: *Зборник Мајнице српске за друштвене науке*, 2013, 143, стр. 367–373.

Приказ књиге: Pierre Réan: *Kosovo – Une guerre humanitaire pour un état mafieux*, Paris, 2013.

II. СТУДИЈЕ. РАСПРАВЕ. ЧЛАНЦИ. ПРИКАЗИ. ИНТЕРВЈУИ

1987.

53. Dubrovnik et les Ottomans. (1430–1472). 20 actes de Murad II et de Mehmed II en médio-serbe. (Traduction française de vingt actes des sultans Murad II et Mehmed II, délivrés de 1430 à 1471, en vieux-serbe, par la chancellerie impériale ottomane, en faveur de Raguse. Étude historique, philologique et commentaires, notes onomastiques et toponymiques). [Дубровник и Турска (1430–1472). 20 аката Мурата II и Мехмеда II на старосрпском. (Превод на француски двадесет аката Мурата II и Мехмеда II издатих између 1430. до 1472. на старосрпском, од стране царске османлијске канцеларије, у корист Дубровника, филолошке и историјске студије са коментарима, ономастичким и топонимским белешкама)]. – *Turcica*, Paris, 1987, XIX, pp. 119–173.

*[Садржај]: 1. Aperçu historique. – 2. Les actes. – 3. Traductions. – Doc. № 1. – Doc. № 20. – Glossaire. – Sigles & abréviations.

*Штампано и као посебан отисак.

54. Житије светога Симеона Мироточивога од Никона Јерусалимца. [L'hagiographie de Saint Siméon Nemanja par Nikon le Hiérosolymitain]. – *Бојословље*, Београд, 31/1987, 1, 37–46.

*[Садржај]: Никон Јерусалимац. Горички зборник. Житије Светога Симеона Мироточивога.

Штампано и као посебан отисак.

55. Житије Светога Симеона Мироточивога од Никона Јерусалимца. [L'hagiographie de Saint Siméon Nemanja par Nikon le Hiérosolymitain]. – [У]: *Студеница у црквеном живоју и историји српског народа – Studenica dans la vie de l'Église et dans l'histoire serbe*, Београд, 1987, стр. 37–46.

*[Садржај]: Никон Јерусалимац. Горички зборник. Житије Светога Симеона Мироточивога.

56. Note bio-bibliographique sur Dimitrije Bogdanović (1930–1986). [Биобиблиографска белешка о Димитрију Богдановићу (1930–1986)]. – *Messenger orthodoxe. Les Serbes – un peuple orthodoxe* [Православни Гласник – Срби, православни народ], Paris, 1987, Numéro spécial, 106, pp. 53–54.

57. L'inscription du despote Stefan sur la stèle de Kosovo 1403/4. [Натпис деспота Стефана на Косовском стубу 1403/4]. – *Messenger orthodoxe. Les Serbes – un peuple orthodoxe* [Православни Гласник – Срби, православни народ]; Paris, Numéro spécial, IIIe trimestre, 1987, 106, pp. 99–102.

1988.

58. „Le Mont Athos et les Roumains” de Petre Nasturel et les documents princiers Valaques de Chilendar. [„Света гора Атонска и Румуни” Петреа Настурела и хиландарске владарске влашке повеље]. – *Balkanica*, Beograd, 1987/88, XVIII–XIX, str. 393–402.

*Штампано и као посебан отисак.

59. Политичка идеологија Византијског царства. [L'ideologie politique de l'Empire byzantin. Hélène Arweiler]. – *Политика*, Београд, 85/1988 (19. новембар). *Приказ књиге *L'ideologie politique de l'Empire byzantin* Елен Арвелер.

60. A l'occasion de la parution des *Contes populaires* de Vuk Karadžić en français. Point de vue sur la dimension chrétienne des *Contes populaires serbes*. [Хришћански мотиви у српским народним приповеткама Вука Караџића]. – *Revue des études slaves*, Paris, LX/1988, 4, pp. 871–876.

*Штампано и као посебан отисак.

1989.

61. La langue liturgique de l'Eglise orthodoxe serbe (XIIIe–XIXe siècle). [Литургијски језик Српске православне цркве]. – *Bulletin de liaison du Centre d'Études Balkaniques*, Paris (INALCO), 8, mai 1989, pp. 121–125.

62. L'Eglise orthodoxe dans l'histoire de la Serbe (XIIIe–XIXe siècle). [Православна црква у српској историји XIII–XIX век]. – [In]: *Les nations dans l'Eglise*, Paris, Commissariat général de la langue française, 1989, pp. 28–37.

63. Историја византијских идеја. Поводом српског издања дела Елене Арвелер – *Политичка идеологија Византијског царства*. [Histoire de l'idéologie byzantine, à propos de l'édition yougoslave du livre *L'idéologie politique de l'Empire byzantin* d'Hélène Ahrweiler]. – Књижевне новине, Београд, 1989, 183 (1. октобар).

*Излагање за округлим столом 12. децембра 1988. године на Коларчевом народном универзитету у Београду. Учесници проф. др Божидар Ферјанчић, проф. др Атанасије Јевтић, проф. др Љубомир Максимовић.

64. Видела у тами. [Les éinceles de l'ombre]. – *Хиландар*, Света Гора Атонска, Mont Athos, 1989, 28, август, 18–19.

65. A propos du premier numéro de la revue „Balkan” [Поводом првог броја часописа *Балкан*]. – *Balkanica*, Београд, 1989, XX

*Приказ.

66. Поводом књиге *Руски конзул Вука Драшковића*. [A propos du livre Vuk Drašković *Le consul russe*]. – *Епархијски Обсервер*, Chicago – Illinois, 1989 (15. мај)

*Приказ.

1990.

67. Настанак косовске идеје у првим посткосовским књижевно-хагиографским списима [Les premiers textes sur le martyr du prince Lazar]. – [У]: *Косовска традиција. Историјска и уметничка димензија. Сојоћанска виђења*, Нови Пазар, 1990, 9, 38–42.

68. Генеза косовске идеје у првим посткосовским књижевно-историјским списима. – [У]: *Косовска традиција. Историјска и уметничка димензија. Сојоћанска виђења*, Нови Пазар, 1990, 9, 43–51.

69. *Le Dictionnaire Khazar*, une parabole historique et littéraire. [Хазарски речник, историјска и литерарна параболола]. – *Balkan*, Bordeaux, 5, Janvier – Mars, 1990, pp. 65–74.

*[Садржај]: Au carrefour de trois cultures [На размеђу три културе]. – La meilleure part aux minoritaires [Предности мањина]. – Kosovo: Tito sacrifie les Serbes [Косово: Тито жртвује Србе]. – Conjurer le sort [Немирење са судбином].

70. Pourquoi le nationalisme albanais a-t-il si bonne presse? [Због чега албански национализам има тако добру прођу?]. – *Balkan*, Bordeaux, 1990, 7, Juillet–Septembre, pp. 39–42.

71. Pathologie du nationalisme. [Патологија национализма]. – *Balkan*, Bordeaux, 1990, 7, Juillet–Septembre, pp. 49–54.

*[Садржај]: Il y a pire que les profanations de tombes [Има и горих недела од скрнављења гробова]. – Des analyses simplistes et tendencieuses [Поједностављене и тенденциозне анализе]. – Attitude ambiguë de la Slovénie [Амбивалентно држање Словеније]. – Démocratie ou démagogie? [Демократија или демагогија]

72. Serbes – Croates: La fédération éclatée. [Срби – Хрвати: распукнута федерација]. – *Balkan*, Bordeaux, Octobre–Décembre, 1990, 8, pp. 37–43.

*Датовано: Belgrade, septembre 1990.

73. Поводом Видовдана. Настанак косовске идеје. [A propos de Vidovdan: la genèse de l'idéologie kosovienne]. – *Хиландар*, Света Гора Атонска, Mont Athos, 1990, 31, 16–19.

74. Личности о којима се говори. Жан-Мари Доменак. Глас савести и разумевања. [Les personnalités à l'ordre du jour: Jean Marie Domenach]. – *Политика*, Београд, 87/1990 (22. децембар), 13.

1991.

75. Генеза косовске идеје у првим посткосовским хагиографско-историографским списима. Оглед из историје српског средњег века. [Die Genese der Kosovo-Idee in den ersten postkosovoer hagiographisch-historischen Schriften. Versuch aus der Ideengeschichte des Serbischen Mittelalters]. – [У]: *Косовска биџика 1389. ѿгдине и њене ѿоследуице. Die Schlacht auf dem Amsel-feld 1389 und ihre Folgen*, Beograd – Düsseldorf]. Диселдорф – Београд, 1991, стр. 15–28, 215–230.

*Штампано напредо на српском и на немачком језику.

Штампано и као посебан отисак.

76. Yugoslavie: Les Serbes acerbes. [Југославија: огорчени Срби]. – *Balkan*, Bordeaux, 1991, 12, Automne-Hiver, pp. 119–126.

*[Садржај]: Le contentieux hiatorique [Историјски спор]. – Affaiblir la Serbie [Ослабити Србију]. – La Krajina sans frontières [Крајина без граница]. – La nature du régime Tuđman [Природа Туђмановог режима].

77. Die Genese Kosovo-Idee in den postkosovoer hagiographischen Schrifften. Versuch aus der ideengesichte des serbischen Mittalters. [Генеза косовске идеје у првим посткосовским хагиографско-историографским списима. Оглед из историје српског средњег века]. – [In]: *Die Schlacht auf dem Amselfeld 1389 und ihre Folgen*. Internationales Symposium, Himmelsthür, 1989. Belgrad – Düsseldorf, 1991, S. 215–220.

*Штампано и као посебан отисак.

Datovano: Paris, November 1989.

78. Stefan Nemanja – Saint Siméon et l'idéologie de l'Etat dans les hagio-bigra-phies dynastiques du moyen âge Serbe. Une Vita dynastique vieux-serbe inédite – Vie de Saint Simeon – Stefan Nemanja – par Nikon le Hiérosolymians. Étude historique et philologique, par Boško I. Bojović. (Résumé de la thèse de doctorat). [Стефан Немања – Свети Симеон и државна идеологија у династичким хагиографијама српског средњег века. – Необјављено династичко старосрпско житије Живот Светог Симеона – Стефана Немање од Никона Јерусалимца. Историјска и филолошка студија, Бошко И. Бојовић. (Резиме докторске дисертације)]. – *Revue de études slaves*, Paris, 63/1991, 4, pp. 837–843.

1992.

79. La Yougoslavie entre dex concepts incompatibles 1918–1981. – [In]: D. Nedeljković (dir.), *Le peuple serbe en Yougoslavie dans les Balkans et en Europe*. (Recueil de travaux). [Југославија између два неспојива концепта (1918–1981)]. – Belgrade – Nancy, 1992, pp. 52–81.

80. Dubrovnik (Raguse) et les Ottomans II. Onze actes de Mehmed II en vieux-serbe, 1473–1476. (Traduction française de onze actes du sultan Mehmed II, délivrés de 1473–1476, en vieux-serbe, par la chancellerie impériale ottomane,

en faveur de Raguse. Étude historique, philologique et commentaires, notes onomastiques et toponymiques). [Дубровник (Рагуза) и Турска II. Превод на француски једанаест аката султана Мурата II на старосрпском 1473–1476]. – *Turcica*, Paris, 1992, XXIV, pp. 153–182.

*[Садржај]: Aperçu historique [Историјски преглед]. – L’extension de l’administration ottomane dans l’arrière-pays de Dubrovnik [Ширење османлијске управе на Дубровачко залеђе]. – Les privilèges (capitulations) de Raguse dans l’empire ottoman [Привилегије (повластице) Дубровачке у Османлијском царству]. – Les actes [Документа]. – Traductions [Превод]. Doc. № 1 – Doc. № 11. – Glossaire [Речник техничких термина]. – Sigle & abréviations [Акроними и скраћенице]. – Résumé [Резме]. – Summary

Штампано и као посебан отисак.

Резиме на француском и енглеском језику.

81. Historiographie dynastique et idéologie politique en Serbie au Bas Moyen Âge. Essai de synthèse de l’idéologie de l’Etat médiéval serbe. Introduction à l’étude de l’Etat médiéval serbe. [Династичка историографија и политичка идеологија у Србији позног средњег века. Увод у студију идеологије средњовековне српске државе]. – *Südost-Forschungen*, München, 1992, Band 51, S. 29–49.

*[Садржај]: Le culte fondateur de l’idéologie dynastique (fin XIIe–fin XIIIe siècle) [Оснивачки култ династичке идеологије (крај XII – крај XIII века)]. – L’apogée de l’idéologie némanide et l’élargissement du culte dynastique (fin XIIIe et début XIVe siècle) [Врхунац немањићке идеологије и ширење династичког култа (крај XIII – почетак XIV века)]. – De la monarchie mystique à l’empire constitutionnel (milieu du XIVe siècle) [Од мистичке монархије до уставног царства (средина XIV века)]. – La crise politique et le renouveau de l’idéologie dynastique (fin du XIVe siècle) [Политичка криза и обнова династичке идеологије (крај XIV века)]. – Le Despotat – continuité de la tradition némanide et différenciation des pouvoirs et des genres littéraires dans les sorces dynastiques (fin XIVe–milieu XVe siècle) [Деспотовина – наставак немањићке традиције и диференцијација власти и књижевних жанрова у династичким изворима (крај XIV – средина XV века)]. – Milieu XVe–début XVIe siècle [Средина XV – почетак XVI века].

Штампано и као посебни отисак.

82. Bosnie-Herzégovine: pour une solution équitable, pour un arrêt immédiat des hostilités [За праведну солуцију, за најбржи прекид непријатељстава]. – *Hérodote* 67. *Revue de géographie et de géopolitique – La question Serbe*

[Херодот 67. Часопис за географију и геополитику – Српско питање], Paris, 1992, 4e trimestre, janvier, pp. 148–150.

*Datovano: Paris, octobre 1992.

83. Deux représentations géopolitiques. [Две геополитичке представе]. – *Hérodote 67. Revue de géographie et de géopolitique– La question Serbe* [Херодот 67. Часопис за географију и геополитику – Српско питање], Paris, 1992, 4e trimestre, janvier, pp. 81–83.

1993.

84. Stefan Nemanja – Saint Siméon et l'idéologie de l'Etat dans les hagio-bigra-phies dynastiques du moyen âge Serbe. Une Vita dynastique vieux-serbe inédite – Vie de Saint Simeon – Stefan Nemanja – par Nikon le Hiérosolymians. Étude historique et philologique, par Boško I. Bojović. (Résumé de la thèse de doctorat – nouveau régime, soutenue par Boško I. Bojović, le 17 mai 1990, à l'Université Paris I Panthéon-Sorbonne). [Стефан Немања – Свети Симеон и државна идеологија у династичким хагиографијама српског средњег века. – Необјављено старосрпско династичко житије – Живот Светог Симеона – Стефана Немање – од Никона Јерусалимца. Историјска и филолошка студија, Бошко И. Бојовић. (Резиме докторске тезе)]. – *Bulletin de liaison du Centre d'Études Balkaniques*, Paris (INALCO), 11, Decembre, 1993, pp. 175–185.

85. Мировни споразум склопљен између Влатка и Мехмеда II. [Le traité de paix conclu entre Vlatko et Mehmed II]. – *Balkanica*, Beograd, 1993, XXIV, str. 75–86.

*У сарадњи с Irène Beldiceanu-Steinherr.

86. Le drame yougoslave: une épreuve manquée de l'Europe. [Југословенска драма: неуспешно искушење Европе]. – *Confluences Méditerranée* 6, Paris, Ed. „L'Harmattan”, 1993, pp. 119–130.

87. La crise yougoslave: réalités et perspectives. [Југословенска криза: реалност и перспектива]. – *Dialogue*, Paris, 1993, 5/2, pp. 16–19.

88. Stefan Nemanja et l'idéologie de l'Etat dans les hagio-biographies dynastiques du Moyen Âge serbe [Стефан Немања и државна идеологија у династичким

хагиобиографијама српског средњег века]. – *Bulletin de liaison du Centre d'Étude Balkaniques*, Paris (INALCO), 1993, 11, pp. 175–185.

1994.

89. Аутохтона књижевност (житијног и летописног жанра) Југоисточне Европе у средњем веку на словенском језику. [Littérature autochtone ancienne des pays du Sud-Est européen en langue slave]. – *Српски књижевни гласник*, трећа серија, Београд, 3/1994, 4/11–12, 113–118.

90. L'idéologie de l'Etat serbe du XIIIe au XVe siècle. [Идеологија српске државе од XIII-ог до XV-ог века]. – [In]: *Septième Congrès International d'étude du Sud-Est européen* (Thessalonique, 29 août – 4. septembre 1994). Raports. Association International d'études du Sud-Est européen. Comite national Grec des études du Sud-Est européen, Athènes, 1994, pp. 249–271.

*[Садржај]: 1. Le royaume et l'Eglise et leurs saints fondateurs (XIIIe siècle) [Краљевство и Црква и њихови свети оснивачи]. – 2. La foi et la Loi: le debut de dissociation des deux pouvoirs (première moitié du XIVe s.) [Вера и Закон: почетак раслојавања две власти (прва половина XV века)]. – 3. Déroute de certitudes et renouveau du consensus (deuxième moitié du XIVe s.) [Слабљење уверења и обнова консензуса (друга половина XIV века)]. – 4. Pluralité de vues – secularisation et continuité de l'idée dynastique (première moitié du XVe s.) [Разногласје погледа – секуларизација и континуитет династичких идеја (прва половина XV века)]. – 5. Fin du pouvoir séculier et résurgence de la sainteté dynastique (deuxième moitié du XVe s.) [Нестанак световне власти и обнова династичке светости (друга половина XV века)].

Штампано и као посебан отисак.

91. La dissociation de la Yougoslavie. [Распад Југославије]. – *Utopie Critique*, Paris, 1994, 3, pp. 37–59.

*Коаутори: М. Lequenne, G. Marquis, Catheriene Samary et Claude Weill.

92. L'hagio-biographie dynastique et l'idéologie de l'Etat serbe au Moyen-Age. (XIIIe–XVe siècles). [Династичка хагиографија и идеологија српске државе у средњем веку (XIII–XV век)]. – [In]: *Cyrrilomethodianum*, Thessalonique, 1993–1994, XVII–XVIII, pp. 73–92.

*[Садржај]: Les textes narratifs du culte fondateur de l'idéologie dynastique (fin XIIe–fin XIIIe siècles) [Наративни текстови оснивачког култа династичке идеологије (крај XII – крај XIII века)]. – La „Lignée de sainte extraction” et l'élargissement du culte dynastique (fin XIIIe–déuxième moitié du XIVe siècle) [Светородна лоза и проширење династичког култа (крај XIII – друга половина XIV века)]. – Crise et renouveau de l'idéologie dynastique (fin du XIVe siècle) [Крiza и обнова династичке идеологије (крај XIV века)]. – Continuité de la tradition némanide et différenciation des genres littéraires dans les textes narratifs dynastiques (XVe siècle) [Доследност немањићкој традицији диференцијација књижевних жанрова у династичким наративним текстовима (XV век)].

Штампано и као посебан отисак.

Датовано: Париз, 1992.

1995.

93. Монархистичка идеологија у средњовековној Србији. Превела Гордана Петровић. [L'idéologie monarchique dans la Serbie du Moyen-Age]. – *Економика*, Београд, 31/1995, 11–12, 60–62.

1996.

94. Срби на раскршћу две Европе. [Les Serbes l'intersection des deux Europes]. *Видослов – Саборник Епархије захумско-херцеговачке и приморске*, Требиње, 1996, 8, 46–54.

95. La littérature autochtone sud-slave au Moyen-Age. Transmission de la mémoire collective et formation de la pensée historique. Histoire des textes et textes de l'histoire. [Аутохтона литература Јужних Словена у средњем веку. Пренос колективног сећања и настанак историјског мишљења. Историјат текстова и историјски текстови]. – [In]: *Conference of Heads of Balkan Studies Institutes and Projects and Balkan experts of Southeast Europe*, Belgrade, May 8–11–1996, S. 12–15.

96. La littérature autochtone sud-slave au Moyen-Age. Transmission de la mémoire collective et formation de la pensée historique. Histoire des textes et textes de l'histoire. [Аутохтона литература Јужних Словена у средњем веку.

Пренос колективног сећања и настанак историјског мишљења. Историјат текстова и историјски текстови]. – *Balkanica*, Beograd, 1996, XXVII, 407–409.

97. Синдром троугла на размеђу светова (Срби на правцима европских подела). [The Sindrom of Triangle at the Boundary the Worlds]. [У]: *Европа и Срби. Les Serbes et l'Europe*. Историјски институт САНУ, Међународни научни скуп 13–15. децембра 1995 (1996), 413–429.

98. L'idéologie de l'Etat serbe du XIIIe à XVe siècle. [Идеологија српске државе од XIII до XV века]. *Études Balkaniques*. Paris, Cahiers Pierre Belon, 1996, 3, pp. 59–81.

99. Друштвена есхатологија средњовековне утопије. Оглед о хетеродоксним идеологијама средњег века. Превела с француског Олга Кошутић. [Considérations sur les idéologies hétérodoxes du Moyen Âge serbe]. *Светии кнез Лазар*, Призрен, 4/1996, 2–3 (14 и 15), 119–133.

100. Dubrovnik (Raguse) et les Ottomans III. 19 actes de Mehmed II en vieux-serbe (1476–1481). Traduction française de dix-neuf actes du sultan Mehmed II, délivrés de 1476 à 1481, en vieux-serbe, par la chancellerie impériale ottomane, en faveur de Raguse. Étude historique, philologique et commentaires, notes onomastiques et toponymiques. [Дубровник и Турска (1476–1481). Деветнаест аката Мехмеда II на старосрпском, од стране османлијске царске канцеларије, у корист Дубровнику. Историјска и филолошка студија са коментарима, ономастичким и топонимским белешкама]. *Turcica*, Paris, Leuven Peeters, 1996, 28, pp. 171–197.

*[Садржај]: La conquête ottomane de l'Herzégovine [Османлијско освајање Херцеговине]. Dubrovnik et la Porte [Дубровник и Порта]. – Les actes [Документи]: Doc. № 1 – Doc. № 19. – Abréviations [Скраћенице]. – Résumé [Резиме]. – Summary.

Штампано и као посебан отисак.

101. L'eschatologie sociale de l'utopie médiévale. Essai sur les idéologies hétérodoxes du Moyen Âge sud-slave. [Социјална есхатологија средњовековне утопије. Есеј о хетеродоксним идеологијама јужнословенског средњег века]. *Zeitschrift für Balkanologie*, Wiesbaden, 32/1996, 2, 117–130.

*Штампано и као посебан отисак.

1997.

102. Прошлост и територија. Косово и Метохија до Велике сеобе. [Le passé des territoires. Kosovo-Metohija du Moyen-Age aux grandes migrations]. *Свети кнез Лазар*, Призрен, 5/1997, 17, 123–152.

103. Време уозбиљења и одговорности. [Reprendre conscience]. *Свети Цетиње*, 1997, 65–66, 38–40.

104. На правцима европских подела. [Sur la voie des fractures européennes]. *Хиландар*, Света Гора Атонска, Mont Athos, 1997, 48–49, 22–25.

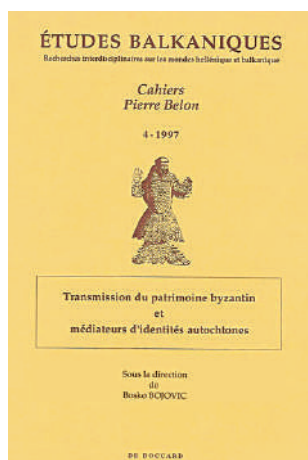
105. Les Balkans entre convergences et disparités (XIXe–XXe siècle). La Question d'Orient: les Balkaniques entre ingérences et leur responsabilité propre. [Балкан између конвергенција и диспаритета (XIX–XX век). Источно питање: Балканци између ингеренција и сопствене одговорности]. – [In]: *Structures fédérales et coopération interrégionale dans l'espace balkanique. Rapports et documents, actes du Symposium International* [Федералне структуре и међурегионална сарадња на балканском простору], Gex, 12–14 septembre 1996, sous le patronage du Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, Daniel Tarschys, du Président de l'Organisation pour la sécurité et la coopération en Europe, Flavio Cotti et sous les auspices du Centre de politique de sécurité [под покровитељством генералног секретара Савета Европе, Даниела Терхиса, пред-

седника Организације за безбедност и сарадњу Европе, Флавиа Котиа и Центра за политичку безбедност], Genève, 1997, pp. 63–75.

*[Садржај]: La révolution serbe et les débuts de la libération des pays balkaniques (première moitié du XIXème siècle) [Српска револуција и почетак еманципације балканских земаља (прва половина XIX века)]. – Le dénouement de la question d’Orient (1861–1913) [Расплет Источног питања (1861–1913)]. – La Yougoslavie sur les marches des rivalités de la Guerre froide [Југославија на размеђу хладноратовских ривалитета]. – Le syndrome balkanique – constat et perspectives [Балкански синдром – биланс и перспективе].

106. Transmission du patrimoine byzantin et médiateurs d’identités autochtones. [Пренос византијске баштине и медијатори аутохтоног идентитета. – Предговор]. – Introduction. – *Études Balkaniques*. Paris, Cahiers Pierre Belon, 1997, 4, pp. 5–15.

107. La littérature autochtone des pays balkano-slaves au Moyen-Age. L’histoire des textes et textes de l’histoire. (Introduction). [Аутохтона књижевност у средњовековним балкано-словенским земљама. Историја текста и текст историје (Предговор)]. – *Études Balkaniques*. Paris, Cahiers Pierre Belon, 1997, 4, pp. 17–18.

108. La littérature autochtone (hagiographique et hisoriographique) en Bulgarie médiévale. [Аутохтона књижевност (хагиографска и иконографска) у средњовековној Бугарској]. – *Études Balkaniques*. Paris, Cahiers Pierre Belon, 1997, 4, pp. 19–44.

*У сарадњи са Борисавом Георгиевим.

*[Садржај]: Début de l'hagiographie vieux-slave (fin IXe–Xe siècle) [Почеци старословенске хагиографије (крај IX–X век)]. – Hagiographie anachorétique, Vies „populaires” (XIe–XIVe siècle Tarnovo): l'âge d'or de l'hagiographie bulgare (Vies détaillées) [Анахоретска хагиографија, народна житија (XI–XIV век, Трново), златно доба бугарске хагиографије]. – Le patriarche Euthyme, grand maître des lettres bulgares [Патријарх Јефтимије, велики стваралац бугарске књижевности]. – Textes historiographiques [Хронографски текстови].

109. La littérature autochtone (hagiographique et historiographique) des pays yougoslaves au Moyen-Age. [Аутохтона књижевност (хагиографска и историографска) у средњовековним југословенским земљама]. – *Études Balkaniques*. Paris, Cahiers Pierre Belon, 1997, 4, pp. 47–82.

*[Садржај]: Annales du prêtre de Dioclée [Хроника попа Дукљанина]. – Hagio-biographies de Siméon-Nemanja et de Sava Ier [Хагиобиографија Симеона-Немање и Саве Првог]. – Hagio-biographie dynastique de Danilo II et de ses continuateurs [Династичке хагиобиографије Данила II и његових настављача]. – La Vie du stare Isaija (Isaïe) [Житије старца Исаије]. – Le cycle du martyrologe du price Lazar [Мартиролошки круг кнеза Лазара]. – La Vie de Saint Stefan Dečanski le Mégalomartyr par Grégoire Camblak [Житије Светог великомученика Стефана Дечанског од Григорија Цамблака]. – La Vie du patriarche Jefrem [Житије патријарха Јефрема]. – Biographie du despot Stefan Lazarević par Constantin de Kostenec [Биографија деспота Стефана Лазаревића од Константина Костанечког]. – Vies brèves et offices des saints despotes Branković [Кратка житија и службе светих деспота Бранковића]. – Les généalogies royales et les *Annales* du royaume de Serbie [Генеалогije владара и летописи српског средњег века]. – La littérature croate en langue slave [Хрватска књижевност на словенском језику]. – Vestiges de la littérature médiévale en Bosnie [Трагови средњовековне књижевности у Босни]. – Transmission de la mémoire collective et formation de la pensée historique [Трансмисија колективног сећања и настанак историјске свести].

110. Le passé des territoires: Kosovo – Metohija (XIe–XVIIe siècle). [Косово и Метохија од XI до XVII века]. – *Balkan Studies*, Thessaloniki, 1997, № 38/1, 31–61.

*[Садржај]: Le passé médiéval [Средњовековна прошлост]. – Les fondations pieuses – églises et monastères [Задужбине, цркве и манастири]. – Les premiers siècles de l'administration ottomane [Први векови османлијске власти]. – Le XVIIe siècle (anarchie, islamisation, exodes) [XVII век (анархија, исламизација, велике сеобе)].

1998.

111. Елита и савест. [Elites of crise de consciences]. – *Хиландар*, Света Гора Атонска, Mont Athos, 1998, 52–53, 36–39.

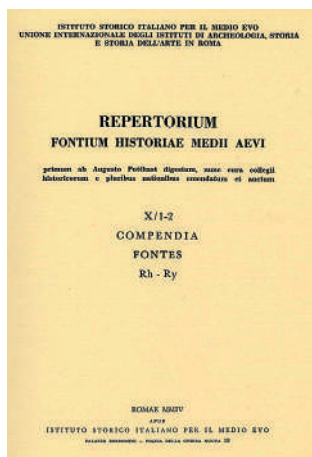
111а. Личне грешке и геополитичке кривице. Др Бошко Бојовић, професор балканистике на Сорбони. – [У]: Дејан Миличић: *О људима*, Подгорица, Графо Црна Гора, 2012, стр. 102–105.

*Разговор водио Дејан Миличић у Зминици 14. 10. 1998.

112. Вријеме уозбиљења и одговорности. *Јаће Божије и Звијер из бездана. Философија раџа*. Цетиње, 1996. [Sur „L'agneau de Dieu et la bête abyssale”]. – *Књижевна реч*, Београд, 27/1998, 500, јануар, 94–95.

*Приказ.

113. *Letopisi* (Annales brèves des souverains serbes), bibliographie. [Летописи – (кратки) српских владара]. – [In]: *Repertorium Fontium. Historiae Medii Aevi*, vol. VII(L), Istituto Storico Italiano per il Medio Evo, Univ. Sapienza, Rome, 1998, pp. 133–134.

114. Au début de l’historiographie sud-slave (XVIIe–XVIIIe siècle). [На почетку јужнословенске историографије (XVII–XVIII век)]. – [In]: *Actes de la Conference „Le Sud-Est européen, carrefour de civilisations”* (Siège de l’UNESCO, Paris, 9 et 10 février 1998), Bucarest, UNESCO et du *Bulletin AIESE*, 1998–1999, 28, pp. 164–170.

1999.

115. Нешто ново о Светој Петки. [Du nouveau sur la Ste Parascève]. – *Политика*, Београд, 96/1999 (30. октобар).

116. Nikon le Hiérosolymitain, bibliographie. [Никон Јерусалимац, библиографија]. – [In]: *Repertorium Fontium. Historiae Medii Aevi*, vol. VII(L), Istituto Storico Italiano per il Medio Evo, Rome, Vol. VIII (M–N), 1999, pp. 144–145.

117. Nomokanon (Krmčija, Zakonopravilo), bibliographie. [Номоканон (Крмчија, Законoprавило), библиографија]. – [In]: *Repertorium Fontium. Historiae Medii Aevi*, vol. VII (L), Istituto Storico Italiano per il Medio Evo, Rome, Vol. VIII (M–N), 1999, pp. 159–160.

2000.

118. Vers une typologie du héros dans la poésie épique slave du Sud-Est européen. [Типологија јунаштва у епској поезији словенске југоисточне Европе]. – *Études Balkaniques, Cahiers Pierre Beleon*, Paris, 2000, 7, pp. 69–87.

119. La bataille de Kosovo dans l'historiographie serbe et du Sud-Est européen slave. [Косовска битка у српској и југословенској историографији]. – [In]: *Kosovo six siècles de mémoires croisées. Les Annales de l'Autre Islam*, № 7, Paris, Publication de L'ERISMM, Equipe de recherche interdisciplinaire sur les sociétés méditerranéennes musulmanes, Institut National des Langues et Civilisations Orientales, 2000, pp. 27–36.

*Штампано и као посебан отисак.

120. Дијаспора и просвета. [La diaspora et l'éducation]. – [У]: *Дијаспора и мајична земља*. Београд, Народна библиотека Србије, 2000, 331–337.

2001.

121. Les débuts de la presse sud-slave (fin XVIIIe–XIXe siècle). [Почеци јужнословенске штампе XVIII–XIX век]. – *Études Balkaniques, Cahiers Pierre Beleon*, Paris, 2001, 8, pp. 65–78 + 2 tab.

122. У памет се, браћо Црногорци, или употреба права на самоопредељење. [Usage du droit à l'autodétermination]. – *Хришћанска мисао – Свечаник*, Београд–Ваљево, 9/2001, 1–4, 21.

123. Une monarchie hagiographique, la Serbie médiévale (XIIe–XVe siècles). [Србија средњег века, хагиографска монархија XII–XV век]. – [In]: *L'empereur hagiographe. Culte des saints et monarchie byzantine et post-byzantine. Hagiographie, iconographie, liturgie et monarchie byzantine ou postbyzantine* [Император хагиограф. Култ светих, византијска и поствизантијска монархија], sous la direction de Bernard Flusin et Petre Guran, Bucarest, 2001, pp. 61–72.

*Штампано и као посебан отисак.

124. Les actes slaves du Mont Athos et les Archives du Chilandar. [Словенска акта Свете Горе и Хиландарски архив]. – [In]: Σεμινάριο Εργασίας. Μεθοδολογία εκδοσης, κατασταση και προοπτικές της επευνας τον Μεταβυζαντινον αρχειων. [Методологија издавања, стање и перспективе истраживања поствизантијских архива]. Венеција, 2001, pp. 129–140.

*[Sadržaj]: Les Archives de Chilandar. – Les actes slaves dans les Archives du Mont Athos.

2002.

125. Конференција међународног комитета за Југоисточну Европу. Историја Југоисточне Европе. [AIESEE et la grande histoire du Sud-Est européen]. – *Геополишика*, Београд, 6/2002, 3, 5.

126. L'Église orthodoxe dans l'histoire de la Serbie. [Православна црква у српској историји]. – [In]: *Fe transmessa e santa tradiction*, Lecoutre, 2001–2002, 111–117, pp. 10–11, 13.

127. Aleksandar Fotić: *Sveta Gora i Hlandar u Osmanskom carstvu (XV–XVII vek)*. [Le Mont-Athos et Chilandar à l'époque ottomane (XVe–XVIIe siècles)]. Belgrade, 2000, 498 pp. – *Turcica*, 2002, 34, pp. 290–292.

*Приказ.

128. La réception de l'œuvre de Rhigas Vélestinlis chez les Slaves du Sud. Réception des idées révolutionnaires et gestation des projets de libération nationale. [Рецепција дела Риге Велестинлиса код Јужних Словена. Прихватање револуционарних идеја и настанак програма националног ослобођења]. – [In]: *Rigas Vélestinlis (1757–1798). Intellectuel et combattant de la liberté*. [Рига Велестинлис (1757–1798). Интелектуалац и борац за слободу. Акти међународног скупа]. Actes du colloque international, UNESCO – Edition Desmos, Paris, 2002, pp. 83–99.

129. Црква, држава, дијаспора, просвета. Поглед уназад или излаз из безизлаза. *Хришћанска мисао – Свечаник*, Београд–Ваљево, 10/2002, 2–4, 24–28, 128.

129b. L'attentat de Sarajevo 1914. La „Jeune Bosnie” et la „Main noire” [Сарајевски атентат 1914. „Млада Босна” и „Црна рука”], in *Un siècle de terrorisme [Један век тероризма]*. – *Histoire de guerre [Ратна историја]*, Paris, 2002, № 7, Hors série, Septembre–Octobre–Novembre, pp. 14–15.

130. Description de la translation des reliques du Saint Apôtre Luc à Smederevo; bibliographie. [Povest o prenosu sveštenih moštiju Svetoga slavnog i svehvalnog Apostola i Jevandelite Luke u Smederevo. Повест о пренесенији свештених моштеј Светаго славнаго и всехвалнаго Апостола и Јевангелиста Луки. Опис преноса моштију Светаго Апостола Луке у Смедерево]. – [In]: *Repertorium Fontium. Historie Medii Aevi*, vol. VII (L), Istituto Storico Italiano per il Medio Evo, Rome, Vol. IX/3 (Po-Q), Rome, 2002 (1999, VIII/3, 395), 318. M–N), 1999, pp. 159–160.

131. Eulogia comitis Serborum Lazari, † 1389. [Похвале српском кнезу Лазару, † 1389]. – [In]: *Repertorium Fontium. Historie Medii Aevi*, vol. VII(L), Istituto Storico Italiano per il Medio Evo, Rome, Vol. IX/3 (Po–Q), Rome, 2002, pp. 72.

132. Eulogia despotaе Serborum Georgii Branković. [Похвала деспоту српском Ђурђу Бранковићу]. – [In]: *Repertorium Fontium. Historie Medii Aevi*, vol. VII(L), Istituto Storico Italiano per il Medio Evo, Rome, Vol. IX/3 (Po–Q), Rome, 2002, pp. 282–283.

2003.

133. Chilandar et les pays roumains. Continuite liturgique et institutionnelle dans les actes princiers (XVe–XVIIe siècle). [Хиландар и румунске земље. Литургијски и институционални континуитет у владарским актима]. –

Inchinaire lui Petre S. Nasturel la 80 de ani [Зборник радова у част Петреа С. Настурела], Braila, Muzeul Brailei, 2003, pp. 141–149.

*Штампано и као посебан отисак.

134. L'Humanisme de la Renaissance entre romanité balkanique et illyrisme slave [Хуманизам ренесансе између балканског романизма и словенског илиризма]. – [In]: *L'Humanisme et la Renaissance dans le Sud-Est européen* [Хуманизам и ренесанса у Југоисточној Европи]. Association Internationale d'Études du Sud-Est européen. Université de Calabre, Cosenza, 4–6. septembre 2003, pp. 19–28.

135. Les fondations dynastiques du Mont-Athos. Des dynastes serbes et de la sultane Mara aux princes roumains. [Светогорске династијске фондације. Од српских владара и султаније Маре до румунских владара]. – *Revue des études Sud-Est européennes*, Bucarest, 2003, t. XLI, pp. 149–175.

*У сарадњи са Петреом Настурелом.

*[Садржај]: Mara Branković – sultane et protectrice des fondations chrétiennes [Мара Бранковић – султанија покровитељка хришћанских задужбина]. – Les fondations pieuses dynastiques [Династичке задужбине]. – Le ktitorat des despotes Branković [Задужбинарство деспота Бранковића]. – La transmission du ktitorat [Трансмисија ктитората]. – Les princes roumains et la transmission du droit de fondateur des monastères athonites [Румунски владари и трансмисија ктиторског права над светогорским манастирима]. – Une passation mûrement assumée [Добро осмишљена трансмисија].

Штампано и као посебан отисак.

136. Raguse (Dubrovnik) et l'Empire Ottomans (1520–1566) à l'époque de Suleyman le Législateur. Douze actes de Suleyman le Législateur adressés a Raguse. (Traduction française de dix actes du sultan Suleyman Ier, délivrés de 1520 à 1566 par la chancellerie impériale ottomane, à l'adresse de Raguse. Étude historique, philologique et commentaires, notes onomastiques et toponymiques). [Дубровник и Турска (1520–1566). Десет аката Сулејмана Законодавца. (Превод на француски десет аката султана Сулејмана I издатих од 1520. до 1566. од стране царске османлијске канцеларије, у корист Дубровника. Историјска и филолошка студија са коментарима, ономастичким и топонимским белешкама]. – *Turcica*, Paris, Leuven Peetres, 2003, 35, pp. 257–290.

*[Садржај]: Raguse et l'administration ottomane au début du règne de Suleyman le Législateur [Дубровник и османлијска управа на почетку вла-

давине Сулејмана Законодавца]. – *Le tribut et la monnaie d'or* [Харач и златна монета]. – *Les actes slaves, l'administration ottomane et Raguse* [Словенска акта, османлијска управа и Дубровник]. – *Les actes* [Документа]. – *Actes de Suleyman le Législator (1520–1566)* [Акта Сулејмана Законодавца (1520–1566)]. Doc. № 1 – Doc. № 11 bis. – *Résumé* [Резиме]. – *Summary*.
Штампано и као посебан отисак.

137. „*Qui habet tempus habet vitam*”. La question de Thessalonique et la crise dans les Balkans. La Yougoslavie au seuil de la guerre. Entre diplomatique et coup d'Etat (octobre 1940 – mars 1941). [Питање Солуна и приступање Југославије Тројном пакту. Балканска криза – октобар 1940 – март 1941]. – *Balkan Studies*, Thessaloniki, 44/2003, 1–2, pp. 95–108.

*Штампано и као посебан отисак.

2004.

138. Eshatologie et histoire. Caractérologie de l'hagiographie sud-slave du Moyen-Age (IXe–XVIIe siècles). [Есхатологија и историја. Карактерологија јужнословенске хагиографије у средњем веку IX–XVII век]. – [In]: *Les Vies des saints à Byzance. Genre littéraire ou biographie historique. Actes du IIe colloque international philologique*. [Животи светих у Византији. Литерарни жанр или историјска биографија]. Paris 6–8 juin 2002. Centre d'études byzantines, néohelléniques et Sud-Est européennes, Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales, Paris, 2004, pp. 243–280.

*Штампано и као посебан отисак.

139. Le dialogue des historiens de l'ex-Yougoslave. Un superlatif de communication dans le processus de paix [Дијалог историчара бивше Југославије. Комуникацијски суперлатив у мировном процесу]. – [In]: *La communication dans le processus historique en faveur de la paix – le cas du Sud-est européen* [Комуникација у историјском процесу у корист мира – случај Југоисточне Европе], UNESCO & AIESEE, *Bulletin*, Bucarest–Paris, 2002–2004, pp. 175–187.

140. G. Podskalsky: *Theological Litteratur des Mittelalters in Bulgarien und Serbien 865–1459*. [Средњовековна теолошка литература у Бугарској и Србији 865–1459]. Editions Beck, München, 2000. – *Balkanica*, Beograd, 2004, XXXV, pp. 327–329.

*Приказ (у сарадњи са Сандром Гислеског).

141. Одржан IX Балканолошки конгрес у Тирани. [Le IXe Congrès international du Sud-est européen à Tirana]. *Политика*, Београд, 101/2004 (2. октобар), 37.

142. Le Sud-Est européen et l'Europa. Origines et perspectives d'une alterite mal assumée en marge de l'élargissement européen. [Југоисточна Европа и Европа. Порекло и перспективе једног лоше усвојеног алтеритета на маргинама европског проширења]. *Balkanica*, Београд, 2004, XXXV, pp. 239–251.

*Прочитано на Форуму „Европа и Медитеран” у Сенату Републике Француске, 18. јануара 2001.

*[Садржај]: La Péninsule Balkanique – une alternance entre fractures et synthèses [Балканско полуострво – смењивање фрактура и синтеза]. – Mémoire et histoire sud-est-européenne moderne et contemporaine [Сећање и историја Југоисточне Европе]. – Une enquête sur la permanence des phénomènes culturels [Анкета о одржавању културних појава]. – Les médiateurs de la mémoire collective, les idéologies et les institutions du pouvoir [Медијатори колективног сећања, идеологије и институције власти]. – Entre l'autorité et l'identité – la mémoire perpétuée d'une société privée d'histoire [Између ауторитета и идентитета – одржавање сећања друштвених заједница лишених историје]. – Pour une investigation d'analyse [За аналитички приступ]. – Le dénouement de la Question d'Orient – contexte géopolitique et culturel d'intégration du Sud-Est européen dans l'ordre européen de Versailles [Расplet Источног питања – геополитички и културолошки контекст интегрисања Југоисточне Европе у Версајски поредак]. – Le Sud-Est européen et l'Union européenne [Југоисточна Европа и Европска унија]. Le syndrome balkanique – Constat et perspectives [Балкански синдром – биланс и перспективе]. – Резиме.

Штампано и као посебан отисак.

143. Le patronage sur Chilanar (Mont Athos) et la légitimation du pouvoir princier. [Легитимност кнежевске власти и румунско покровитељство на Светој Гори Атонској]. – [In]: *Arta istoriei – Istoria artei*. Academicianul Razvan Theodorescu la 65 de ani [Умешносћ историје – историја умешносћи. У част 65 година академика Развана Теодорескуа]. Bucarest, 2004, pp. 37–48.

*[Садржај]: Patronage et donations dynastiques [Покровитељство и династичке донације]. – Le patronat des princes de Valachie [Задужбинарство владара Влашке].

Штампано и као посебан отисак.

144. L'Humanisme de la Renaissance entre romanité balkanique et illyrisme slave. [Хуманизам и ренесанса између балканског романизма и словенског илиризма]. – [In]: *L'Humanisme et la Renaissance dans le Sud-est européen* [Хуманизам и ренесанса у Југоисточној Европи], Bucarest–Paris, UNESCO & AIESEE, *Bulletin*, 2002–2004, pp. 313–323.

145. Le patrimoine historique et culturel Sud-Est européen et la globalisation. [Историјско и културно наслеђе Југоисточне Европе и глобализација]. – [In]: *IX Congrès international du Sud-est européen. Résumés*. Tirana, 30 août – 3. septembre, 2004, pp. 153–154.

146. Rodoslovi – Le Généalogies princières et royales. [Родослови, владарски и краљевски]. – [In]: *Repertorium Fontium. Historie Medii Aevi*, Istituto Storico Italiano per il Medio Evo, Rome, Vol. X/1–2 (Rh–Ry), Rome, 2004, pp. 166–167.

147. Romanac... Alexandra-Roman's... Aleksandra. Le roman d'Alexandre. [Александрида]. – [In]: *Repertorium Fontium. Historie Medii Aevi*, Istituto Storico Italiano per il Medio Evo, Rome, Vol. X/1–2 (Rh–Ry), Rome, 2004, pp. 188–189.

2005.

148. Globalisation and Balkanisation. The Case of the „Native Language” in Montenegro. [Глобализација и балканизација. Пример „матерњег језика” у Црној Гори]. – *Acta Studia Albanica*, 2005, 2, pp. 57–72.

149. Entre Venise et l'Empire ottoman, les métaux précieux des Balkans (XVe–XVIe siècle). [Између Венеције и Отоманског царства, племенити метали Балкана XV–XVI век]. – *Annales: Histoire, Sciences Sociales*, Paris, № 6, novembre décembre, 2005, pp. 1277–1297.

*[Садржај]: Matière première de l'économie monétaire [Примарна материја монетарне економије]. – Matière première et réseaux marchands [Примарна материја и трговачке мреже]. – L'époque ottomane [Османлијска епоха]. Штампано и као посебан отисак.

150. Илија Бојовић. – [У]: Илија Б. Бојовић: *Разговори на француској левици*. Париз 1967–1968. [Dialogues avec la gauche française 1968]. Приредио Бошко И. Бојовић. Београд, Институт за политичке студије, Институт за новију историју, 2005, стр. 19–20.

151. Идеолошка логистика на тремеђи хладног рата. [Logistique idéologique au carrefour de la Guerre froide]. – [У]: Илија Б. Бојовић: *Разговори на француској левици*. Париз 1967–1968. [Dialogues avec la gauche française 1968]. Приредио Бошко И. Бојовић. Београд, Институт за политичке студије, Институт за новију историју, 2005, стр. 335–339.

152. Sava I archiepiscopus Serbie. [На латинском]. [Сава први српски архиепископ]. – [In]: *Repertorium Fontium. Historie Medii Aevi*, Istituto Storico Italiano per il Medio Evo, Rome, Vol. X/3 (Sa–Si), Rome, 2005, pp. 289–294.

153. Stephanus Dušan. [Стефан Душан]. [На латинском]. – [In]: *Repertorium Fontium. Historie Medii Aevi*, Istituto Storico Italiano per il Medio Evo, Rome, Vol. X/4 (Sj–Sz), Rome, 2005, pp. 469–470.

154. Stephanus Lazarević. [Стефан Лазаревић]. [На латинском]. – [In]: *Repertorium Fontium. Historie Medii Aevi*, Istituto Storico Italiano per il Medio Evo, Rome, Vol. X/4 (Sj–Sz), Rome, 2005, pp. 470–474.

155. Stephanus Primocoronatus. [Стефан Првовенчани]. [На латинском]. – [In]: *Repertorium Fontium. Historie Medii Aevi*, Istituto Storico Italiano per il Medio Evo, Rome, Vol. X/4 (Sj–Sz), Rome, 2005, pp. 496–498.

156. Synodicus Serbicus. [Синодик православља]. [На латинском]. – [In]: *Repertorium Fontium. Historie Medii Aevi*, Istituto Storico Italiano per il Medio Evo, Rome, Vol. X/4 (Sj–Sz), Rome, 2005, pp. 551–552.

157. Syntagmas de Matthieu Blastares. [Синтагма Матије Властара]. [На латинском]. – [In]: *Repertorium Fontium. Historie Medii Aevi*, Istituto Storico Italiano per il Medio Evo, Rome, Vol. X/4 (Sj–Sz), Rome, 2005, pp. 552–554.

2006.

158. Dubrovnik (Raguse) à la croisée des mondes et des civilisations. [Дубровник на раскршћу светова и цивилизација]. – Paris, CLIO, 2006, 8, pp. 12.

159. Teodosius Hilandarius. [Теодосије Хиландарац]. [На латинском]. – [In]: *Repertorium Fontium. Historie Medii Aevi*, Istituto Storico Italiano per il Medio Evo, Rome, Vol. XII/1 (T), Rome, 2006, pp. 123–131.

160. Tretie prenesenie... [Трећи пренос...]. [На латинском]. – [In]: *Repertorium Fontium. Historie Medii Aevi*, Istituto Storico Italiano per il Medio Evo, Rome, Vol. XII/1 (T), Rome, 2006, pp. 157–158.

161. L'Humanisme de la Renaissance entre romanité balkanique et illyrisme slave. [Хуманизам и ренесанса између балканског романизма и словенског илиризма]. – [In]: *L'Humanisme et la Renaissance dans le Sud-Est européen* [Хуманизам и ренесанса у Југоисточној Европи]. – Consenza – Bucarest – Paris, Université de Calabre, 2006, pp. 19–28.

162. De l'économie Monde au monopole d'état. Les Métaux précieux des Balkans entre Venise et l'Empire Ottoman (XVe–XVIe siècle). [Од тржишне економије до државног монопола. Племенити метали Балкана између Венеције и Отоманског царства (XV–XVI век)]. – Београд, Српска академија наука и уметности, Глас CDIV, Одељење историјских наука, књ. 13, 2006, стр. 163–195.

*[Садржај]: Matière première et réseaux de négoce (Serbie – Raguse – Italie) [Примарна материја и трговачке мреже (Србија – Дубровник – Италија)]. – La monnaie – agent accélérateur d'échanges [Монета – новац као трансмисија међународне размене]. – Dans une économie d'état – époque ottomane [Османлијско доба – државна економија]. – Des réseaux d'échange au circuit d'autoconsommation [Од међународне размене до унутрашње трговине]. – Резиме.

Саопштење са научног скупа Србија и Италија у средњем веку (X–XV век), одржаном у Венецији од 18. до 20. новембра 2001. у организацији Фондације Ђорђо Чини.

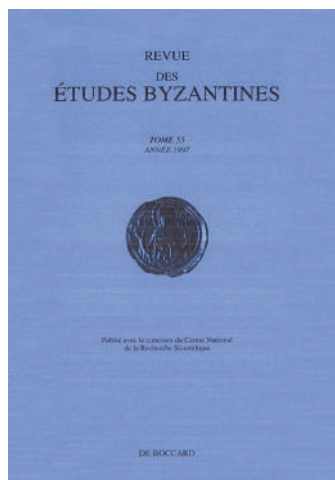
Штампано и као посебан отисак.

163. Eschatologie et histoire dans l'hagiographie sud-slave [Есхатологија и историја у јужнословенским хагиографијама]. – *Црквене студије*. Годишњак Центра за црквене студије, Ниш, 2006, 3, 213–222.

164. G. Poskalsky: *Theologichte Literatur des Mittelalters in Bulgarien und Serbien 865–1459* [Средњовековна теолошка литература у Бугарској и Србији].

Editions Beck, München, 2000. – *Revue des études byzantines*, 2006, 63, pp. 255–256.

*Приказ.

165. Mont Athos, les princes roumains, Jean Castriot (le père de Skenderbeg) et la Tour albanaise (Arbanaški pirg) dépendance de Chilandar. [Mont Athos, Wallachian Princes (Voywods), John Kastriotis, and the Albanian Tower, a Dependency of Hilandar]. [Света Гора, румунски владари, Јован Кастриот, Скендербегов отац, и „Арбанашки пирг“]. – *Balkanica*, Beograd, 2006, 37, 81–87.

*Штампано и као посебан отисак.

2007.

166. Поглед кроз магле. [A view through the hazes]. – *Политичка ревија*, 14/2007, 2–4, 913–926.

*Поводом књиге Душана Михајловића *Повленске магле и визици*, Београд, 2005.

167. Život despota srpskog Stefana Brankovića. [На латинском]. – [In]: *Repertorium Fontium. Historie Medii Aevi primum ab Augusto Podhast digestum, nunc cura collegii historicum e pluribus nationibus emendatum et auctum*, Rome, Vol. XI/4 (W–Z), 2007, p. 536.

168. Život despotice srpske Angeline. [На латинском]. – [In]: *Repertorium Fontium. Historie Medii Aevi primum ab Augusto Podhast digestum, nunc cura collegii historicum e pluribus nationibus emendatum et auctum*, Rome, Vol. XI/4 (W–Z), 2007, p. 533.

169. Život arhiepiskopa Maksima. [На латинском]. – [In]: *Repertorium Fontium. Historie Medii Aevi primum ab Augusto Podhast digestum, nunc cura collegii historicum e pluribus nationibus emendatum et auctum*, Rome, Vol. XI/4 (W–Z), 2007, p. 535.

170. Život Gavriła Lesnovskog. [На латинском]. – [In]: *Repertorium Fontium. Historie Medii Aevi primum ab Augusto Podhast digestum, nunc cura collegii historicum e pluribus nationibus emendatum et auctum*, Rome, Vol. XI/4 (W–Z), 2007, pp. 533–534.

171. Život Joakima Osogovskog. [На латинском]. – [In]: *Repertorium Fontium. Historie Medii Aevi primum ab Augusto Podhast digestum, nunc cura collegii historicum e pluribus nationibus emendatum et auctum*, Rome, Vol. XI/4 (W–Z), 2007, pp. 534–535.

172. Život starca Isaije. [На латинском]. – [In]: *Repertorium Fontium. Historie Medii Aevi primum ab Augusto Podhast digestum, nunc cura collegii historicum e pluribus nationibus emendatum et auctum*, Rome, Vol. XI/4 (W–Z), 2007, p. 534.

173. Život Prohora Pčinjskog. [На латинском]. – [In]: *Repertorium Fontium. Historie Medii Aevi primum ab Augusto Podhast digestum, nunc cura collegii historicum e pluribus nationibus emendatum et auctum*, Rome, Vol. XI/4 (W–Z), 2007, pp. 535–536.

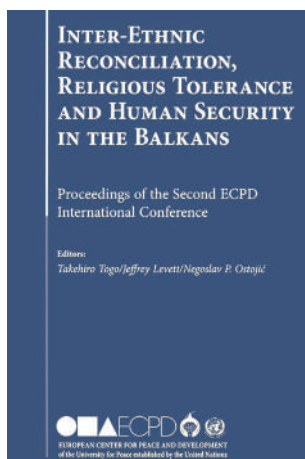
174. Žitije kneza Lazara. Žitije prološko kneza Lazara. Žitije i načelstvo kneza Lazara. [На латинском]. – [In]: *Repertorium Fontium. Historie Medii Aevi primum ab Augusto Podhast digestum, nunc cura collegii historicum e pluribus nationibus emendatum et auctum*, Rome, Vol. XI/4 (W–Z), 2007, pp. 531–533.

175. Žitije Stefana Štiljanovića. [На латинском]. – [In]: *Repertorium Fontium. Historie Medii Aevi primum ab Augusto Podhast digestum, nunc cura collegii historicum e pluribus nationibus emendatum et auctum*, Rome, Vol. XI/4 (W–Z), 2007, pp. 536–537.

176. Confessions et modernité dans le Sud-Est européen. Le Cas de l'Eglise orthodoxe en ex-Yougoslavie. [Вероисповести и идентитет на југоистоку Европе. Случај Православне цркве у бившој Југославији]. – [In]: *Etat – Confession – Modernité, Université d'été EHESS-FPN*, Rider, Belgrade 23–30. septembre 2007, pp. 125–151.

177. Religion – Identity – Modernity in Post-Yugoslav Serbia. From Traditionalism to Tolerance and Pluralism. [Вероисповест – идентитет – модернитет у постјугословенској Србији. Од традиционализма до толеранције и плурализма]. – [In]: *Inter-Ethnic Reconciliation, Religious Tolerance and Human Security in the Balkans. Proceedings of the Second ECPD International Conference*. (Ed. Takheiro Togo, Jeffrey Levett, Negoslav P. Ostojić). Beograd, European Center for peace and Development of the University for Peace established by the Unites Nations, 2007, pp. 310–325.

178. La continuité d'une institution caritative issue du Moyen-Age (XVe–XVIIe siècles). Le patronage sur Chilandar et les donations athonites des princes roumains. [Континуитет каритативне институције настале у средњем веку. (XV–XVII век). Покровитељство над Хиландаром и донације румунских владара Атосу]. – [In]: *Le culte des saints monarques et des saints guerriers et l'idéologie du pouvoir en Europe Centrale et Orientale. Actes du colloque international*, 17. janvier 2004, Ed. New Europe College, sous la direction de: I. Biliarsky, R. G. Paun. Bucarest, 2007, pp. 105–133.

*[Садржај]: Chilandar et ses dépendances [Хиландара и његови депанданси]. – Les dépendances de Chilanar [Депанданси Хиландара]. – Кур Со-

smas et „l'église de Saint-Elie” [Кир Косма и црква Светог Илије]. – *Le purgos albanias* [Арбанашки пирг]. – *L'ermitage de Saint Sava à Karyès* [Скит Светог Саве у Кареји]. – *Attrait du ciel et l'gitimation du pouvoir princier* [Призив неба и легитимитет кнежевске власти].

2008.

179. *Logistique idéologique au carrefour de la Guerre froide*. [Идеолошка логистика на тремеђи хладног рата]. – [In]: 1968, *Archéologie d'une pensée*, Београд, Paideia, 2008, pp. 335–339.

180. Византија – Балкан – Европа. [Byzantinum – Balkans – Europe]. – *Хришћанска мисао – Свечаник*, Београд – Ваљево, 16/2008, 7–12, 57–62.

181. *Hagiographie et autres textes ecclésiastiques du Moyen-Age Serbe (XIIIe–XVIIe siècles)*. [Хагиографски и други црквени текстови српског средњег века]. – *Црквене студије*. Годишњак, Ниш, 5/2008, 5, 145–198.

182. *Le „Dit d'Amour” et le despote Stefan Lazarević. (Début du XVe siècle). Poésie spirituelle ou amour platonique?* [Слово љубве деспота Стефана Лазаревића (почетак XV века) – духовна поезија или платонска љубав?]. – *Corrispondenza d'amorosi Sensi. L'omoerotismo nella Letteratura Medievale* (Genova, 27–28 Maggio 2005), Edzioni dell'Orso, Gênes, 2008, pp. 285–296.

*Штампано и као посебан отисак.

183. Григорије отворио горућа питања за Цркву. – *Полиџика*, Београд, 104/2008 (13. децембар).

*Интервју.

2009.

184. Балкански испит Европе [L'épreuve balkanique de l'Europe]. – *Полиџика*, Београд, 106/2009 (27. јануар), 5.

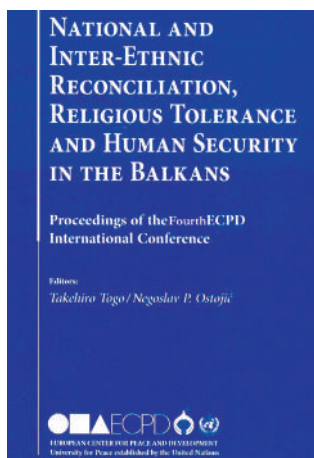
*Превод на француски у Билтену амбасаде Француске у Београду.

185. Косовска битка и Косово. Историја и сећање. [La bataille de Kosovo et Kosovo. Histoire et mémoire]. – *Национални инџерес*, 5/2009, 3, 9–30.

186. Косовски бој и Косово – показатељ балканске историје. [La bataille de Kosovo et le Kosovo – un paradigme de l'histoire balkanique]. – *Благовесник Жичке епархије*, 2009, 15–27.

187. The Battle of Kosovo and Kosovo. History and Memori. [Косовски бој и Косово. Историја и сећање]. – [In]: *National and Inter-Ethnic Reconciliation, Religious Tolerance and Human Security int the Balkans*. Proceedings of the Fourth ECPD International Conference. (Ed. Takehiro Togo, Negoslav P. Ostojić), Belgrade, European Center for Peace and Development of the University for Peace Established by the United Nations, 2009, pp. 312–324.

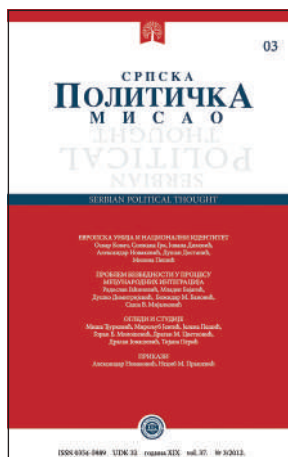
188. Western Balkans and Euro-Atlantic Integration. [Западни Балкан и евроатлантске интеграције]. – [In]: *National and Inter-Ethnic Reconciliation, Religious Tolerance and Human Security int the Balkans*. Proceedings of the Fourt ECPD International Conference. (Ed. Takehiro Togo, Negoslav P. Ostojić), Belgrade, European Center for peace and Development of the University for Peace Established by the United Nations 2009, pp. 94–95.

189. Byzantinum – Balkans – Europe – From National to Supranational Europe [Византија – Балкан – Европа. Од универзалног до националног. Од националног до супранационалне Европе]. – [In]: *National and Inter-Ethnic Reconciliation, Religious Tolerance and Human Security int the Balkans*. Proceedings of the Fourt ECPD International Conference. (Ed. Takehiro Togo, Negoslav P. Ostojić), Belgrade, European Center for peace and Development of the University for Peace Established by the United Nations 2009, pp. 147–163.

190. Византија – Балкан – Европа. Од универзалног до националног. Од националног до супранационалне Европе [Byzance, Balkans, Europe – From universal to national. From national to supranational Europe]. – *Зборник Матице српске за друштвене науке*, Нови Сад, 2009, 127, 93–106.

191. Византија и њено културно-историјско наслеђе. [Byzance et son héritage]. – *Српска ђолићичка мисао*, Београд, 16/2009, 2, 135–165.

192. Etat, confession, modernité dans le Sud-Est européen. Le cas de l'ex Yougoslave. [Држава, вероисповест, савременост. Случај бивше Југославије]. – *Bulletin de sciences sociales*, Ed. L'Harmattan, 2009, № 5, pp. 61–90.

193. Европска унија, Западни Балкан и Србија у променама архитектуре међународних односа. – *Објектив*, Београд, 2009 (9. децембар).

194. Le patrimoine culturel sud-est européen et la mondialisation. Mondialisation et balkanisation. Le cas de la „langue maternelle” au Monténégro [Балканско културно наслеђе и мондијализација. Мондијализација и балканизација. Пример „матерњег језика” у Црној Гори]. – [In]: *Révue – Association Internationale de Sud-est européen*, Bucarest, 2009 (2005–2009), 35–39, pp. 87–100.

2010.

195. Religious Communities, Reconciliation and Tolerance. The Western Balkans in the Early 21st Century. [Верске заједнице, помирење и толеранција

на Западном Балкану с почетка XXI века]. – [In]: *National and Inter-Ethnic Reconciliation, Religious Tolerance and Human Security in the Balkans, Proceedings of the Fifth ECPD International Conference*, Belgrade, Center for Peace and Development of the University for Peace Established by the United Nations, 2010, pp. 64–70.

196. Byzance et les Balkans entre l'Antiquité tardive et la modernité. [Византија и Балкан између средњег века и савремености]. – *Bulletin des sciences sociales*, 2010, Ed. L'Harmattan, № 6, pp. 29–46.

197. Српско сребро и злато између Венеције и Турске. Од тржишне до државне економије. – *Хришћанска мисао – Свечаник*, Београд, 18/2010, 2, 57–77.

198. Entre convergences et disparités. Les Balkans entre ingérences et responsabilisation (XIXe–XXe siècle). [Између заједничког и различитости. Балкан од ингеренција и сопствених одговорности]. – *Историјски записи*, Подгорица, 83/2010, 1, 55–72.

199. Косовска битка и Косово – показатељ српске историје. – *Church Newsletter*, Orange County, California, 2010, April–June, 4–6.

200. Од инквизиције до људских права. – *Хришћанска мисао – Свечаник*, Београд, 18/2010, 9–12, 46–51.

2011.

201. Откриће колевке. Балкан у рецепцији западне културне и научне елите. [The discovery of the candle. The reception of the Balkans by Western Culture and the scientific elite]. – [У]: *Промена образаца мишљења. Судбина критичког мишљења у раздобљу транзиције*. Приредио Милош Кнежевић, Београд 2011, 129–137.

202. Les Balkans occidentaux après le démembrement de la fédération yougoslave. [Западни Балкан после распарчавања југословенске федерације]. – *Bulletin des sciences sociales*, Ed. L'Harmattan, 2011, № 7, pp. 57–63.

203. Les Balkans à l'aune de la crise européenne. – *Bulletin des sciences sociales*, Ed. L'Harmattan, 2011, № 8, p. 43–51.

204. Sava Ier archevêque de Serbie. – [In]: *Serbica*, Universite de Bordeaux, 2011.

205. Eglise, Etat, société. Le cas de l'Eglise orthodoxe en Serbie et dans l'ex-Yougoslavie (XIIIe–XXIe siècle). [Црква, Држава, друштво. Случај Православне цркве Србије (XIII–XXI век)]. – *Istina*, Paris, 2011, 5, pp. 7–35.

206. Dubrovnik (Raguse) et réseaux d'échanges dans les Balkans. [Дубровник и трговачке мреже на Балкану]. – [In]: *Actes. L'homme et son environnement dans le Sud-Est européen*. Xe Congrès de l'Association internationale du Sud-Est européen (AIESEE). Paris, 24–26. septembre 2009, Paris, De Boccard, 2011, pp. 429–436.

207. Косово и Западни Балкан. Људска права на Косову и Метохији и европска безбедност на Балкану. – *Национални интерес*, 2011, 1, 23–57.

208. L'hagiographie de Saint Siméon Nemanja par Nikon le Hiérosolymitain. [Житије Светога Симеона Немање од Никона Јерусалимца]. – [In]: *Serbica*, Université de Bordeaux, 2011.

209. L'inscription du despote Stefan sur la stèle de Kosovo 1403/4. [Запис деспота Стефана на Мраморном стубу на Косову из 1403/4]. – [In]: *Serbica*, Université de Bordeaux, 2011.

210. Geneza kosovske ideje u prvim postkosovskim hagiografsko-istorijskim spisima. Oglad iz istorije srpskog srednjeg veka. – [In]: *Serbica*, Université de Bordeaux, 2011.
211. Autohtona književnost zemalja jugoistočne Evrope na slovenskom jeziku. [Littérature autochtone ancienne des pays du Sud-Est européen en langue slave]. – [In]: *Serbica*, Université de Bordeaux, 2011.
212. L'hagio-biographie dynastique et l'idéologie de l'Etat serbe au Moyen-Age (XIIIe–XVe siècles). [Династичка хагиобиографија и српска државна идеологија у средњем веку (13–15. век)]. – [In]: *Serbica*, Université de Bordeaux, 2011.
213. La littérature autochtone des pays balkano-slaves au Moyen-Age. (L'histoire des textes et textes de l'histoire). [Трансмисија колективног сећања и наставак историјске свести. Историја текста и текст историје]. – [In]: *Serbica*, Université de Bordeaux, 2011.
214. La littérature autochtone (hagiographique et historiographique) des pays yougoslaves au Moyen-Age. – [In]: *Serbica*, Université de Bordeaux, 2011.
215. Vers une typologie du héros dans la poésie épique du Sud-Est européen slave. [Ка типологији јунака у епској поезији словенског Југоистока]. – [In]: *Serbica*, Université de Bordeaux, 2011.
216. Eschatologie et histoire. Caractérologie de l'hagiographie sud-slave du Moyen-Age (IXe–XVIIe siècles). [Есхатологија и историја. Карактерологија јужнословенске хагиографије у средњем веку 9–17. век)]. – [In]: *Serbica*, Université de Bordeaux, 2011.
217. Les Balkans entre modernité et régression. Question d'Orient – la spirale de récidive. [Балкан између савремености и регресије. Источно питање – спирала рецидива]. – *Bulletin des sciences sociales*, 2011, № 8, L'Harmattan pp. 43–48.
218. Société civile, opinion publique et integration européenne de Balkans occidentaux – le cas de la Serbie. [Џивилно друштво. Јавно мњење и европска интеграција Западног Балкана – случај Србије]. – *Bulletin des sciences sociales*, 2011, № 8, L'Harmattan pp. 49–52.

2012.

219. Stefan Lazarević (1377–1427). – [In]: *Serbica*, Université de Bordeaux, 2012.

220. *Le Dit d'amour* de despote Stefan Lazarević (début du XVe siècle) – poésie spirituelle ou amour platonique? [*Слово љубве* деспота Стефана Лазаревића (почетак XV века) – духовна поезија или платонска љубав?]. – [In]: *Serbica*, Université de Bordeaux, 2012.

221. Балкан између евроатлантских интеграција, њихових препрека и застоја. – [In]: Seventh ECPD International Conference: *New Balkans and European Union Enlargement*, European Center for Peace and Development, Miločer, Crna Gora, 2012.

222. Балканы между евроатлантическими интеграциями, их препятствиями и задержками – Восточный вопрос – от развязки до новых путаниц (1878–2011). – [У]: Зборник радова међународног научног скупа: *Россия и Балканы в течение последних 300 лет. Русија и Балкан ѿоком ѿосљедња ѿри сѿољећа*. Москва–Подгорица, 2012, стр. 127–142.

223. Дијалог с Ђорђем Јанићем. – [У]: Ђорђе Јанић: *Са нагом чекајући*, Нови Сад, 2012, стр. 139–151.

224. La Russie, la Question d'Orient et les Serbes. [Русија, Источно питање и Срби]. – *Bulletin des sciences sociales*, 2012, № 9, pp. 73–87.

225. Национал-религиозниџт популизџм е демагогска компенсација за едно хронично заболяване на православните църкви. – *Християнство и култура*, София, 11/2012, 8(75), стр. 91–95.

226. Личне грешке и геополитичке кривице. – [У]: Дејан Миличић: *О људима*, Подгорица, Графо Црна Гора, 2012, стр. 102–106.

2013.

227. *Annales du Prêtre de Dioclee* (XIIe siècle). [Хроника Попа Дукљанина]. – [In]: *Serbica*, Université de Bordeaux, 2013.

228. Domentijan (milieu du XIIIe siècle): *Le Vie de Saint Sava / Žitije Svetog Save* (vers 1250) et *Vie de Saint Siméon Nemanja* (v. 1260). [Доментијан: Житије Светог Саве и Житије Светог Симеона]. – [In]: *Serbica*, Université de Bordeaux, 2013.

229. L'Empire et l'éternité – Stefan Dušan et la Mont Athos. [Царство и вечност – Цар Душан и Света Гора]. – [In]: *Histoire, mémoire et dévotion. Regards croisés sur la construction des identités à l'Est* (Moyen Âge, Temps Modernes), EHESS, Paris, 2013.

230. Teodosije (fin XIIIe – début du XIVe siècle): *La Vie de Saint Sava; La Vie de Saint Pierre de Korša*. [Теодосије: *Житије Светиої Саве и Житије Светиої Пејтра Коршикої* (око 1300)]. – [In]: *Serbica*, Université de Bordeaux, 2013.

231. Danilo Drugi (v. 1270–1337): *La Vie des saintes rois et archêves serbes*. [Данило Други: *Живоїи светиих краљева и архејискоја српских*]. – [In]: *Serbica*, Université de Bordeaux, 2013.

232. La réception de la poésie populaire dans l'Europe de la première moitié du XIXe siècle. [Рецепција српске народне поезије у Европи прве половине XIX века]. – [In]: *La littérature Serbe dans le contexte européen*. Texte, contexte et intertextualité, Bordeaux (MSHA), 2013, pp. 53–64.

233. Constantin de Kostanec (1380–1420): *La Vie du despote Stefan Lazarević* (1260). [Константин Костанечки: *Живоїи деспојта Стефана Лазаревића*]. – [In]: *Serbica*, Université de Bordeaux, 2013.

234. Grègoire Camblak (v. 1360–1420): *La Vie de Saint Stefan Dečanski* (1402). [Григорије Цамблак: *Житије Светиої Стефана Дечанскої*]. – [In]: *Serbica*, Université de Bordeaux, 2013.

235. Од тржишне привреде до државног монопола. Племенити метали Србије и Босне између Венеције и Османлијског царства (XV–XVI век). [From a market economy to a government monopoly. Precious metals of Serbia and Bosnia between Venice and the Ottoman Empire (15th–16th century)]. – *Зборник Мајице српске за друшћивене науке*, Нови Сад, 2013, 142/1, стр. 1–31.

*[Садржај]: Трговинске мреже племенитих метала (Србија – Дубровник – Венеција). – Новац – замајац размене. – У склопу државне привреде –

османлијско доба. – Од размене до државне регулативе. – Цитирана литература.

236. Монтезумин светски поредак. Кардиоктомија као колатерални бизнис у хуманитарном рату. – *Војно дело*, Београд, 65/2013, 3, 271–279.

*Приказ књиге: Pierre Réan: *Kosovo: une guerre „juste” pour un Etat mafieux* [Косово – хуманитарни рат за мафијашку државу], Paris, Réan, Fayard, 2013.

237. Монтезумин светски поредак. Кардиоктомија као колатерални бизнис у хуманитарном рату. – *Зборник Мајишце српске за друштвене науке*, Нови Сад, 2013, 143, стр. 367–373.

*Приказ књиге: Pierre Réan: *Kosovo*, Paris, 2013.

Штампано и као посебни отисак.

238. The Balkans – an Indicator and Anticipation of Euro-Atlantic Contradictions. [Балкан као показатељ и антиципација евроатлантских контрадикција]. – [In]: *National Reconciliation, Ethnic and Religious Tolerance in the Balkans, Reconciliation and Human Security*. Belgrade, Center for Peace and Development of the University for Peace Established the United Nations, 2013, pp. 31–49.

239. Cycle littéraire du prince Lazar et de la bataille de Kosovo – fin XIVe–début XVe siècle. [Књижевни циклус о кнезу Лазару и Косовском боју – крај XIV – почетак XV века]. – [In]: *Serbica*, Université de Bordeaux, 2013.

240. The Balkans – an Indicator and Anticipation of Euro-Atlantic Contradictions. [Балкан као показатељ и антиципација евроатлантских контрадикција]. – [In]: *New Balkans in a Changing World with a Changing Europe*. Proceedings of the Eight ECPD International Conference on Reconciliation, Tolerance and Human Security in the Balkans, Belgrade, 20–21 october 2012. – Belgrade, Center for Peace and Development of the University for Peace Established by the United Nations, 2013, pp. 114–130.

*[Садржај]: Stereotype and Stigmatization as the Self-Mystifying Lever of Domination. – The Colapse of Financial Nonsense – Debtor Europe and Creditor Europe. – From Differences to Regression. – The Residue of Unilateral Arbitration and the Evolution of the Balance of Power.

241. Les Balkans, la Grande guerre et les grandes puissance: causes et effets [Балкан, Велики рат и велике силе, узроци и последице]. – [In]: *Serbica*, Université de Bordeaux, 2013.

2014.

242. Смрт Европе и сумрак цивилизације или почетак краја бешчашћа и мистификација. Jackes Hogard, *L'Eurpole est morte à Pristina. Guerre au Kosovo* (printemps – été 1999), Paris, Hugo and Cie, 2014). – *Зборник Мајинце српске за друштвене науке*, 2014, 147, 347–349.

*Приказ.

Датовано: Уранополис, 28. јул 2014.

243. Смрт Европе и сумрак цивилизације или почетак краја бешчашћа и мистификација. Jackes Hogard, *L'Eurpole est morte à Pristina. Guerre au Kosovo* (printemps – été 1999), Paris, Hugo and Cie, 2014). – *Теолошки њоїледи*, 47/2014, 2, 481–485.

*Приказ.

Датовано: Уранополис, 28. јул 2014.

244. Балкански простор – показатељ и антиципација евроатлантских противуречности. – *Serbian Studies Research*, 5/2014, 1, 11–29.

245. Dénouement de la Crise d'Orient et rivalités pour la domination régionale (1912–1913). Arbitrages et implications à l'échelle du XXe siècle [Расплет Источног питања и надметања за регионалну доминацију (1912–1913). Арбитраже и импликације у оквиру XX века]. – [У]: *Сїю їодина од њочейїка Првої свейскої райїа*. Историјске и правне студије. Зборник радова са Међународног научног скупа, Београд, Андрићград, 2014, стр. 113–124.

246. Le dénouement de la crise d'Orient et la rivalité des alliés balkaniques pour la domination de la Macédoine septentrionale en 1913 [Расплет Источног питања и ривалство балканских савезника око Македоније]. – [In]: *De l'Empire à la Nation: la situation nationale, culturelle, sociale à Serrès et dans sa région de la fin du XIXe et du début du XXe siècles*. Paris – Serrès, 2014.

247. Велике силе и Балкански ратови као предигра Великог рата. – [У]: *Сїю їодина од њочейїка Првої свейскої райїа*. Историјске и правне студије. Зборник радова са Међународног научног скупа, Београд, Андрићград, 2014, стр. 109–124.

248. Велике силе и Балкански ратови као предигра Великог рата. – [In]: *Serbica Americana*, januar, 2014.

249. Guerre, Diplomatie et Implications Humanitaires les Balkans Entre Arbitrages et Domination du XXe Siecle. – [In]: *New Balkans in Chaging World mith a Changing Europe*. Proceedings of the Eight ECPD International Conference on Reconciliation, Tolerance and Human Security in the Balkans, Belgrade, 20–21 october 2012. – Belgrade, Center for Peace and Development of the University for Peace Established by the United Nations, 2014, pp. 246–261.

*[Садржај]: Rapports de la diplomatie ottomane (une hypocrisie consensuelle à l'échelle européenne) [Извештаји османлијске дипломатије (споразумно лицемерје у европским размерама)]. – Arbitrages, interprétations et ingérences à l'échelle d'un siècle [Арбитраже, интерпретације и ингеренције у току једног века].

250. Guerres Balkaniques, les grandes puissance et la Grande guerre [Балкански ратови, велике силе и Велики рат]. – *Историјски записи*, 87/2014, 3–4, 91–103.

251. Les grandes puisances et la Grande Guerre – enjeux et interprettions à travers la grille de lecture balkanique [Велике силе и Велики рат – улози и интерпретације кроз призму Балкана]. – [In]: *Des guerres balkaniques à la Grande Guerre: un regard stratégique*. *Theautrum bellim* Revue de la Défense nationale [Балкански ратови и Велики рат: стратешки поглед. *Theautrum bellim* – часопис *Национална одбрана*], Paris, 2014, pp. 25–28.

252. Промене као императив опоравка Србије. Друштвени договор, пројекат отвореног друштва, модернизација, управне реформе: стратегија развоја и хуманистичке науке. [The Recovery of Serbia. The social compast, the open Society Propject, modernisation, administrative Reform]. – [Y]: *Мојуге сирајтеије развоја Србије*. Уредник Часлав Оцић. Београд, Српска академија наука и уметности, Одељење друштвених наука, Одбор за економске науке, 2014, стр. 607–618.

*[Садржај]: Просвета и образовање. – Пореска реформа и друштвени консензус. – Држава и друштвени корпус у ери глобализације. – Раскршћа Србије.

253. Предигра Великог рата. Балкански ратови као предигра Великог рата. Арбитража великих сила с почетка и с краја XX века. – *Reiss*, 2014 (16. may).

2015.

254. La Grande guerre et les grandes puissance – causes et effets [Велики рат и велике силе – узроци и последице]. – *Bulletin des sciences sociales*, Ed. L’Harmattan, 2015, № 11, pp. 41–53.

255. Рецензија. – [У]: Витомир Радовановић, Радмила Радовановић Васиљевић, *Мала историја Обреновца*. Београд, Културно-просветна заједница Србије, 2015, стр. 175–179.

Библиотека „Хронике села”. Посебна издања, књ. 102.

*Коаутор: Марко Пејовић.

256. *Bjektivost od sebe. Knjiga o vremenu* Nikole Ivanovića. – [Pogovor u]: Nikola Ivanović: *Bjektivost od sebe. Knjiga o vremenu*. Београд, Partenon, 2015, str. 412–414.

257. The Battle of Kosovo and Kosovo Today – History and Memory [Косовска битка и Косово данас – историја и сећање]. – [In]: *The Christian Heritage of Kosovo and Metohija. The Historical and Spiritual Heartland of the Serbian People*, Serbian Press, Los Angeles, 2015, 259–267.

258. Dalmatie [Далмација]. – [In]: François Georgeon, Nicolas Vatin et Gilles Veinstein (edt.), *Dictionnaire de l’Empire Ottoman* [Енциклопедија Османлијске империје], Paris, Éditions Fayard, 2015, pp. 325–326.

259. Dubrovnik (Raguse) [Дубровник (Рагуза)]. – [In]: François Georgeon, Nicolas Vatin et Gilles Veinstein (edt.), *Dictionnaire de l’Empire Ottoman* [Енциклопедија Османлијске империје], Paris, Éditions Fayard, 2015, pp. 377–378.

260. La predominance d’une fausse conscience. La guerre pour la domination globale mène à la guerre globale [Доминација лажне савести. Рат за глобалну доминацију води глобалном рату]. – *Bulletin des sciences sociales*, Ed. L’Harmattan, 2015, № 12, pp. 87–98.

261. Dubrovnik (Raguse) – *Diplomatie et Libertas*. Une diplomatie de médiation entre deux mondes méditerranéens [Дубровник (Рагуза) – *Дипломатија и Libertas*. Дипломатија и медијација између два медитеранска света]. – [In]: *La Renaissance d’Alberto Teneti (1924–2002). Portrait intellectuel d’un historien*

franco-italien. Actes du Colloque international organisé par le Collège de France les 9–10 novembre 2012 [Ренесанса Алберта Тенентија (1924–2002). Интелектуални портрет француско-италијанског историчара. Зборник радова Међународног научног скупа организованог на Колеж де Франс 9–10. новембра 2012]. Essais réunis par Maurice Aimard, Francois Duprignenet Desroussilles, Carlo Ossola, publié par *Studii Veneziani*, LXXII, 2015, Fabrizio Editore, Pisa–Roma, MMXVI, pp. 129–146.

262. „Проф. др Бошко И. Бојовић о Нацрту закона о слободи вјероисповијести”. – Српска православна црква, http://spc.rs/sr/prof_dr_boshko_bojovitsh_o_nacrtu_zakona_o_slobodi_vjeroispovijesti

2016.

263. Жртва има исконско право на истину о својој прошлости. – *Сведок*, 2016 (8. март).

*Фелтон.

264. Надмоћ насиља лажне свести. – *Полиџика*, 113/2016 (17–26. јануар).

*Фелтон у десет наставака.

265. L’Empire et l’éternité – Stefan Dušan et la Mont Athos. Légitimation impériale et caution religieuse [Царство и вечност – Цар Душан и Света Гора. Легитимитет империје и подршка религије]. – [In]: *Histoire, mémoire et dévotion. Regards croisés sur la construction des identités dans le monde orthodoxe aux époques byzantine et post-byzantine*, Paris, Radu Paun, Seyssel, La Pomme d’or, 2016, pp. 145–156.

266. Стефан Немања и наслеђе светородне лозе у владарским повељама од XIII до XVII века [Stefan Nemanja and the Heritage of saintly Lineage in Rulers’ Charters of the XIII to XVII Centuries]. – [У]: *Стефан Немања – њреџодобни Симеон Мирџочиви – Stephan Nemanja – Venerable Simeon the Myroblite*. Зборник радова, том II [уредник Милан Радујко]. – Беране: Епископија Будимљанско-никшићка, Манастир Ђурђеви ступови; Цетиње: Митрополија црногорско-приморска, Цетињски манастир; Београд: Институт за историју уметности, Филозофски факултет: Институт за српски језик САНУ, 2016, стр. 707–718.

*[Садржај]: Краљевство светородне лозе Немањића. Краљевина Босна. Деспотовина. Ктиторство влашких и молдавских владара. Ктиторство руских царева. Обнова влашког и молдавског ктиторства.

2017.

267. Србија је несрећна капија Балкана. (Први део). – *Печай*, Београд, 2017, 458 (17. фебруар).

*Разговор водила Биљана Живковић.

268. Будите потомци да бисте били преци. (Други део интервјуа). – *Печай*, Београд, 2017, 459 (24. фебруар).

*Разговор водила Биљана Живковић.

2018.

269. Од клевете до ломаче. Асиметрија одговорности или замена теза у инкриминацији српског књижевног наслеђа. – *Зборник Мајнице српске за друштвене науке*, Нови Сад, 2018, 1, 143–152.

*Приказ књиге Бориса Булатовића: *Оклеветана књижевност*, Нови Сад, 2017.

270. Alexander Korb: *Im Schatten des Weltkrieges. Massengewalt de Ustaša gegen Serben, Juden und Roma in Kroatien, 1941–45. Dissertationschrift zur Erlangung des akademischen Grades Doctor philosophie (Dr. Phil.)* [Александар Корб, *У сенци Дружице светској раиша*. Усташко масовно насиље над Србима, Јеврејима и Ромима у Хрватској 1941–1945. Дисертација за добијање академског степена доктора филозофије. Хумболт универзитет, Берлин]. – *Годишњак за истраживање јеноцида*, 2018, 10, 169–187.

*[Садржај]: Rapport de lecture (171–178). – Извештај о анализи (179–186). – Писмо Daniela Weyssowa од 31. маја 2011. и његов превод с француског (187–188).

271. Три Рима и Велики инквизитор. – *Галаксија нова*, <http://galaksijanova.rs/tri-rima-i-veliki-inkvizitor/>

272. Анђели Погубитељи. – *Галаксија нова*, <http://galaksijanova.rs/andeli-pogubitelji/>

273. Од клевете до ломаче: асиметрија одговорности или замена теза у инкриминацији српског књижевно наслеђа. – Поводом књиге *Оклеветана књижевности. Идеолошки аспекти у кријичком сагледавању српске књижевности и културе крајем 20. и почетком 21. века*, Бориса Булатовића. – [У]: *Сирови о будућности Србије и САНУ: Шта и како даље?* Други део: *Истина и слобода*, приредио академик Часлав Оцић, Београд 2018, стр. 295–307.

273b. „Црна рука” и црвена омча. – *Галаксија нова*, <https://galaksijanova.rs/crna-ruka-i-crvena-omca/>

274. „Бој на Косову” у француском дворцу. – *Сунућник*. <https://tamodaleko.co.rs/boj-na-kosovu-u-francuskom-dvorcu/>

2019.

275. Preface [Предговор]. – [In]: Felipe Hernandez: *Élites, intellectuels et démantèlement de la Yougoslavie, Archives du Quai d'Orsay et témoignages d'un processus de longue durée* (1945–1991) [Елите, интелектуалци и демонтажање Југославије. Архив Ке д’ Орсеја и сведочења о процесу дугог трајања (1945–1991)], Paris Harmattan, 2019, pp. 11–13.

276. Elite, intelektualci i raspad Jugoslavije, Ahiv Ke d’Orseja i svedoĉanstva o procesu dugog trajanja (1945–1992), *Галаксија нова*. <https://galaksijanova.rs/elite-u-dijalogu-gluhih/?script=lat>.

277. *Dundo Maroje en France* [Дундо Мароје у Француској. Превод Дунда Мароја Марина Држића од Вере Бојовић]. – [У]: *Српско-француске књижевне и културне везе у европском контексту 1* [*Les relations littéraires et culturelles franco-serbes dans le contexte européen*. 1]. Уредили др Јелена Новковић и проф. др Миливој Сребро. Нови Сад, Матица српска, Универзитет Бордо Монтењ – Бордо, 2019, стр. 89–99.

*[Садржај]: Un modèle de synthèse renaissance culturelle à l’aide de l’époque moderne. Deux représentations de *Dundo Maroje* en France. La langue de Marin Držić. Sažetak.

278. *Authonomy of the Individual and Civilisation Pluralism Versus the Monopole of False Conscience* [Аутономија појединца и цивилизацијски плурализам версус монопол лажне савести]. – [In]: *International Conference on Peace and Democratic Multilateralism, Belgrade, 23–24 october 2018, Center for Peace and Development of the Univewrsity for Peace established by the United Nations, Belgrade 2019, pp. 29–38.*

279. Јелена Шаулић-Бојовић. Хероина о којој се недовољно зна. Приредио Бошко И. Бојовић. – *Дан*, Подгорица, 2019 (19. новембар – 28. новембар). *Објављено у десет наставака: (1). Неустрашива комиткиња и војвоткиња. – (2). Загонетна смрт Милоша Шаулића. – (3). Дјеловање слободоумних интелектуалаца. – (4). Политика у Црној Гори попа Перка одвела до гајтана. – (5). Гушење устанка и наставак комитске борбе. – (6). Страх и трепет за непријатељске војнике. – (7). Бугарски терор и звијерства. – (8). Страх и трепет за непријатеље. – (9). Јунак који је у легенду ушао за живота. – (10). Раме уз раме у борби, Јелена и Бошко.

280. *En hommage à Petre S. Nasturel* [Сећање у част Петреа С. Настурела], *Préface* [Предговор]. – [У]: Petre S. Nasturel, *Études d'histoire byzantine et post-byzantine* [Студије византијске и поствизантијске историје], Edition par E. C. Antoche, Lidia Cotovanu, I.–A. Tudorie, Académie Roumaine, Institut d'études Sud-Est européennes, Braila 2019, pp. 11–16.

2020.

281. Сусрет са проф. др Бошком Бојовићем. Будућност књиге и читалаштва зависи опстанак посустале цивилизације. – *Дан*, Подгорица, 2020 (6. јануар). *Разговор водио Александар Туковић.

282. Догађање народа, Црна Гора (Монтенегро) једина земља у свету у којој већински језик нема ни мањинска права. Од Жуте греде до мирољубивог (верског) устанка. – *Сведок*, Београд, 35/1219–1220, бр. 2–3.

283. Алај барјак Секуле Дрљевића. – *Геополитика.ru*, 24. 2. 2020.

284. Petrovdanska skupština 12. jula 1941. Mare Nostrum. – *Svedok*, Београд, 24. 2. 2020.

284a. Byzance et les Slaves méridionaux: alliances dynastiques matrimoniales (X^e–XVe siècle). – *Revue des études Sud-Est européennes*, Bucarest, LVIII/2020, 1–4, 5–28.

*Sadržaj: Les mariages byzantino-bulgares. – Les mariages byzantino-serbes.

284b. Nicolas Petrovitch: *Hélène de Chaorces, reine de Serbie* (v. (245–1314). *Epouse, veuve et sainte* [Јелена од Шаурса, краљица Србије (око 1245–1314). Супруга, удовица, светица], Institut d'Études slaves [Институт за славистичке студије], Paris, 2020 (295 + XLIV strana).

*Recenzija (7 stranica).

У штампи.

284c. У збегу попа-јунака Митра Лопушине. – [У]: Прота Митар Лопушина: *Моја јорка сјећања*. Приредили Томислав Томић, Томаш Ђоровић, Рајка Вујачић, Београд 2020, стр. 160–161.

284d. Communauté spirituelle et linguistique serbo-roumaine. Solidarité orthodoxe, échanges culturels, continuité idéologique, évergétisme princier, de Cetinje à Târgoviște, de Bucarest au Mont Athos et Chilandar – un parcours trans-orthodoxe (XVème–XVIIème siècle) [Српско-румунско духовно и језичко заједништво у православљу, културне размене, идеолошки континуитет и владарско ктиторство – од Цетиња до Трговишта, од Букурешта до Свете Горе и Хиландара – трансправославна путања (XV–XVII век)]. – [У]: *Témoignages orthodoxes et historiques dans l'espace roumain-aux V–XVI siècles: Mărturii Ortodoxe și Istorice în Spațiul Românesc- în secolele V–XVI* [Православна и историјска сведочанства на просторима румунских земаља V–XVI век (на румунском)], Brasov, Ed. Libris Editional, décembre 2020.

*20 страница, пред изласком из штампе.

2021.

284e. САНУ и косовско питање: сто докумената / уредник Часлав Оцић; Београд: Глас јавности, XXVI (библиотека Continuum № 15), 2021; Бошко Бојовић: Три пута за један век (стр. 106–107); Спин доктор – Едвард Бернејс: пропагандом од хаоса до поретка (стр. 309–313).

III. ПРЕВОДИЛАЧКИ РАД

285. [Despot Stefan Lazarević]: L'Inscription du Despote Stefan sur la stèle de Kossovo. – [In]: *Le messenger orthodoxe*, Numero special, Les Serbes, un peuple orthodoxe, Paris, III, 1987, pp. 99–101.

*Натпис на Косовском стубу. Преведено из књиге: Деспот Стефан Лазаревић: *Књижевни радови*. Приредио Ђорђе Трифуновић, Београд, 1979, стр. 158–160.

286. Елен Арвелер: *Полиџичка идеологија Византијској царсџва* [L'ideologie politique de l'empire Byzantin]. Превео Бошко Бојовић. Предговор написао Љубомир Максимовић. – Београд, „Филип Вишњић”, 1988; стр. 187; 21 цм

Библиотека Ретроспективе.

287. Елен Арвелер: Фундаментална начела политичке мисли у Византији. Превео Бошко Бојовић. – *Градац*, Чачак, 20/1993, 119, 69–77.

*Одломак из књиге *Полиџичка идеологија Византијској царсџва*, Београд, 1988.

288. *L'idéologie monarchique dans les hagio-biographies dynastiques du Moyen Âge serbe* [Владарска идеологија у династичким хагиографијама српског средњег века]. – Roma, Pontificio Istituto Orientale, 1995, LII + 727; 24 cm

**La vie abregee de saint Simeon le Myroblyte par Nikon le Hierosolymitain* [Скраћено житије Светог Симеона Мироточивог од Никона Јерусалимца]. Traduction [превод са српскословенског], 271–300.

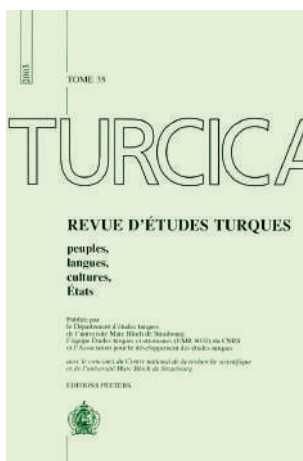
Troisième partie [Трећи део]. *Saineté et royauté* [Светост и краљевство]. Le hiérarchique et le charismatique comme fondements de l'idéologie du pouvoir [Хијерархија и харизма као темељи владарске идеологије], 301. Aux sources littéraires de l'idéologie monarchique (XIIIe–XVe siècles) [Књижевни извори владарске идеологије (XII–XV век)] (превод са српскословенског на француски великог броја одломака из хагиографских, химнографских, нотаријалних и других српских средњовековних текстова на француски), 301–699.

289. *Raguse et l'Empire Ottoman (1430–1520). Les actes impériaux ottomans en vieux-serbe de Murad II a Selim Ier* [Дубровник и Османлијско царство 1430–1520. Сто двадесет девет фермана отоманских султана]. – Paris, Association Pierre Belon, Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales, 1998.

*Les textes [Tekstovi]. – *Textes: Firmans de Murad II (1421–1451)* [Фермани Мурата II (1421–1451)]. – *Firmans de Mehmed II (1451–1481)* [Фермани Мехмеда II (1451–1481)]. – *Firmans de Bayezid II (1481–1512)* [Фермани Бајазита II (1481–1512)]. – *Firmans de Selim Ier (1512–1520)* [Фермани Селима Првог (1512–1520)] (превод 129 фермана и других аката османлијске Велике порте, издатих на старосрпском језику, на француски), 183–374.

290. *Raguse et les Ottomans (1520–1566). Dix actes de Suleyman Ier* (Traduction française de dix actes du sultan Suleyman Ier, délivrés de 1520 à 1566 par la chancellerie impériale ottomane, à l'adresse de Raguse. Étude historique, philologique et commentaires, notes onomastiques et toponymiques). – *Turcica* 35/2003, pp. 257–290.

*Превод 10 фермана и других аката Сулејмана Законодавца, издатих на старосрпском језику, на француски, 271–288.

291. *Chilandar et les pays Roumains (XVe-XVIIe siècle). Les actes princes roumains des archives de Chilandar (Mont-Athos)*. [Хиландар и румунске кнежевине (XV–XVII век. Повеље влашких и молдавских владара из Хиландарског архива). Историјска и филолошка студија]. – Paris, Association Pierre Belon, 2010; 263 pp.; + 1 elektronski optički disk (DVD-ROM); 24 cm

*Издање текста и превод са старосрпског на француски 29 владарских повеља и других аката из Хиландарског архива, 123–228.

292. [Despot Stefan Lazarević]: *Dit d'Amour (Slovo ljubve)*. – [In]: *Correspondenza d'amorosi sensi. L'omoerotismo nella letteratura medievale*, Genova, 2008, pp. 288–290.

IV. УРЕЂИВАЧКА И ПРИРЕЂИВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

293. Fransis Kont, *Sloveni: nastanak i razvoj slovenskih civilizacija u Evropi* (VI–XIII vek) [Les Slaves. Aux origines des civilisations d’Europe centrale et orientale (VI–XIII siècles)]. Превод Гордана Петровић. – Београд, „Филип Вишњић”, 1989; стр. 734; 21 см

Библиотека: Ретроспективе.

Уредништво и коментари Бошко И. Бојовић.

294. Жан-Мари Доменак, *Идеје за крај овог века: њреїлег савремених идеја* [Enquête sur les idées contemporaines]. Превод Жарко Видовић. Предговор и уредништво Бошко И. Бојовић. – Београд, Књижевне новине, 1991; стр. 202; 21 см

295. *HERODOTE № 67: La question serbe* [Српско питање], Paris, jan. 1993 (сарадња за уређивање специјалног броја)

**EDITORIAL: Yves Lacoste*, La question serbe et la question allemande [Српско питање и немачко питање]. – *Michel Roux*, A propos de la „purification ethnique” en Bosnie Herzégovine [Поводом „етничког чишћења” у Босни и Херцеговини]. – *Stéphane Yérasimos*, Quelle politique pour les Balkans? [Која политика за Балкан?] Balkan Research Center [Дон Заметишца], Note aux parlementaires britanniques sur la Bosnie-Herzégovine [Нота британским парламентарцима о Босни и Херцеговини]. – *Dusan T. Batakovic*, Le génocide dans l’État indépendant croate (1941–1945) [Геноцид у НДХ (1941–1945)]. – *Bosko I. Bojovic*, Deux représentations géopolitiques [Две геополитичке концепције]. – *Xavier Bougarel*, Bosnie-Herzégovine: anatomie d’une poudrière [Босна и Херцеговина: анатомија паклене машине]. – *Bosko I. Bojovic*, Bosnie-Herzégovine:

pour une solution équitable, pour un arrêt immédiat des hostilités [Босна и Херцеговина: за општеприхватљиви споразум, за најбржи прекид непријатељстава]. – *Étienne Coeureux et Stéphane Yérasimos*, La Bosnie vue du Bosphore [Босна виђена са Босфора]. – *Olivier Deslondes*, La question de Macédoine. La Macédoine en quête de reconnaissance [Питање Македоније. Македонска тежња за признањем], – entretien avec *Bernard Lory*. – *Michel Roux*, Albanie, septembre 1992. – Impressions de voyage et interrogations [Албанија, септембар 1992. – Утисци с путовања и недоумице].

296. **Études Balkaniques.** *Cahiers Pierre Belon. Recherches interdisciplinaires sur les mondes helléniques et balkaniques.* [Балканске студије. Свеске Пјер Белон – Интердисциплинарна хеленска и балканска истраживања]. – Paris, 1997, № 4; p. 221.

(Directeur scientifique Andre Guillou, Rédacteur en chef Paolo Odorico, éd. „De Boccard”), sommaire du № 4 dirigé par Boško Bojović.

Главни уредник и уводни текстови Бошко И. Бојовић.

Садржај:

1. *B. Bojović* (EHESS), Introduction [Предговор], pp. 5–15.
2. *B. Georgiev, B. Bojović* (EHESS), „La littérature autochtone (hagiographique et historiographique) en Bulgarie médiévale” [Аутохтона књижевност (хагиографска и летописна) у средњовековној Бугарској], pp. 21–44.
3. *B. Bojović* (EHESS), „La littérature autochtone sud-slave au Moyen-Age” [Јужнословенска аутохтона књижевност средњег века], pp. 47–82.
4. *M. Cazacu* (CNRS), „La littérature autochtone des pays roumains au Moyen-Age” [Аутохтона књижевност румунских земаља у средњем веку], pp. 85–103.
5. *T. Jovanović* (Univ. De Belgrade), „L'étude des apocryphes dans les manuscrits médiévaux serbes” [Апокрифи у српском рукописном наслеђу средњег века], pp. 107–132.
6. *P. Nasturel* (CNRS), „Denys II de Constantinople 'empereur et patriarche' (1546)” [Денис Други цариградски 'цар и патријарх' (1546)], pp. 135–146.
7. *Rajwantee Lakshman-Lepain* (Tirana, Albanie), „Le sentiment religieux dans la communauté musulmane de Berat (1844–1912)” [Верска свест код муслимана у Берату (1844–1912)], pp. 149–175.
8. *Nathalie Clayer* (CNRS), „Presse et identité nationale en 1903–1904 d'après les rapports des consuls austro-hongrois” [Штампа и национални идентитет 1903–1904. према извештајима аустроугарских конзула], pp. 177–197 + 1 carte

9. A. Popović (EHESS), „La presse des musulmans des Balkans au cours de la Seconde guerre mondiale (1941–1944/45)” [Муслиманска штампа на Балкану за време Другог светског рата (1941–1944/45)], pp. 201–221.

297. *Ава Јустин. Време је исечак вечности*. – Београд, Михаило Раичевић – Братство Св. Симеона Мироточивога, 2006; стр. 132; 21 x 21 см

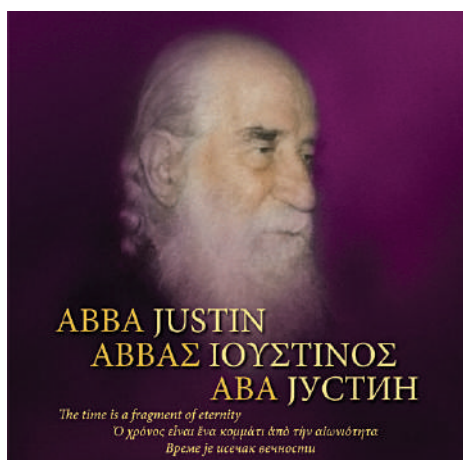
*Издање припремио, предговор [„Отац Јустин (Поповић)”] и поговор [„Време је исечак вечности”. Фотографија – заустављено време] написао Бошко И. Бојовић.

Објављено под другим именом (псеудоним): Михаило Раичевић (за издавача)

298. *Ава Јустин – време је исечак вечности – Αββας Ιουστίνος: Ο χρόνος είναι ένα κομμάτι από την αιωνιότητα – Abba Justin: Time is a Fragment of Eternity*, друго допуњено (српско-грчко-енглеско) издање, Београд – Врњачка Бања 2014, стр. 136, илустр. 21 x 21 см; издавачи Бошко Бојовић, Манастир Телије, Братство Св. Симеона Мироточивога, Лос Анђелес: Севастијан Прес, уредник епископ западноамерички Максим – Упоредо срп., енгл. и грч. текст. – Отац Јустин (Поповић): стр. 6–11. – „Време је исечак вечности”: фотографија – заустављено време: стр. 131–136.

а) Поповић, Јустин (1894–1979) – Албуми

Превод на грчки: сестра Текла, на енглески: Александра Стојановић Бошко Бојовић – приређивач, аутор предговора и поговора, лична фото-документација.

V. БИБЛИОГРАФИЈА РАДОВА
О ПРОФ. ДР БОШКУ И. БОЈОВИЋУ

1988.

299. МАКСИМОВИЋ, Љубомир: Предговор. – [У]: Елен Арвелер, *Полијичка идеологија Визанџијској царсџва*. Предео Бошко И. Бојовић, Београд, „Филип Вишњић”, 1988, стр. 5–18.

1989.

300. GRDINA, Igor: Елен Арвелер, *Полијичка идеологија Визанџијској царсџва*. Предео Бошко И. Бојовић. Београд, „Филип Вишњић”, 1988. – *Zgodovinski časopis, Ljubljana*, 43/1989, 3, 453–455.

301. ЈЕРОТИЋ, Владета: Елен Арвелер, *Полијичка идеологија Визанџијској царсџва*. Предео Бошко И. Бојовић. Београд, „Филип Вишњић”, 1988. – *Књижевна реч*, Београд, 18/1989, 342 (25. април), 1.

302. ПОПОВИЋ, Радомир Ј.: Елен Арвелер, *Полијичка идеологија Визанџијској царсџва*. Предео Бошко И. Бојовић. Београд, „Филип Вишњић”, 1988. – *Теолошки иоїлеги*, Београд, 21/1989, 1–2, 120–122.

1992.

303. PUNIĆ, Stanislav M.: Žan-Mari Domenak: *Ideje za kraj ovog veka*. Preveo Žarko Vidović. Predgovor Boško Bojović. Београд, *Књижевне новине*, 1991. – *Фиџичка култура*, Београд, 46/1992, 1, 65–66.

1995.

304. GUILLOU, André: Prefacé. – [In]: *L'idéologie monarchique dans les hagiographies dynastiques du Moyen Âge serbe*, Roma, Pontificio Istituto Orientale, 1995, p. I.

305. ПОПОВИЋ, Р[адован]: Boško I. Bojović: *L'idéologie monarchique dans les hagiographies dynastiques du Moyen Âge serbe*, Roma, Pontificio Istituto Orientale, 1995, LII + 727. – *Полиџика*, Београд, 92/1995 (15. септембар).

1997.

306. БОЈОВИЋ, Бошко. – [У]: *Енциклопедија српске историографије*. Приредили Сима Ђирковић и Раде Михаљчић, Београд, 1997, стр. 289.

307. MALAMUT, Elisabeth: Boško I. Bojović: *L'idéologie monarchique dans les hagiographies dynastiques du Moyen Âge serbe*, Roma, Pontificio Istituto Orientale, 1995, LII + 727. – *Revue des Études Byzantines*, Paris, 1997, 55, 296–297.

308. STEINFORD, Ludwig: Boško I. Bojović: *L'idéologie monarchique des les hagiographies dynastiques du moyen âge serbe*. – *Südost-Forschungen*, Bd. 55 (1996), str. 403–405.

309. RADY, Maryn: Boško I. Bojović: *L'idéologie monarchique dans les hagiographies dynastiques du Moyen Âge serbe*, Roma, Pontificio Istituto Orientale, 1995, LII + 727. – *The Slavonic an East European Review*, Vol. 75, 1997, № 4, October, pp. 740–744.

1998.

310. GURAN, Petre: Boško I. Bojović: *L'idéologie monarchique dans les hagiographies dynastiques du Moyen Âge serbe*, Roma, Pontificio Istituto Orientale, 1995, LII + 727. – *Revue du Sud-Est européen*, Bucarest, 1998, pp. 255–257.

311. BILIARSKY, Ivan: Boško I. Bojović: *L'idéologie monarchique dans les hagiographies dynastiques du Moyen Âge serbe*, Roma, Pontificio Istituto Orientale, 1995, LII + 727. – *Историческо бѣдење*, Софија, 1998, № 1, стр. 216–218.

312. BELDICEANU, Irene: Preface. – [In]: Boško I. Bojović: *Raguse et l'Empire Ottoman (1430–1520). Les actes imperiaux ottomans en vieux-serbe de Murad II a Selim Ier*, Paris, Association Pierre Belon, Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales, 1998, p. VII–VIII.

313. TENETI, Alberti: Boško I. Bojović: Mentions des notaires italiennes en marge des documents. – [In]: *Raguse et l'Empire Ottoman (1430–1520). Les actes imperiaux ottomans en vieux-serbe de Murad II a Selim Ier*, Paris, Association Pierre Belon, Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales, 1998, p. VII–VIII.

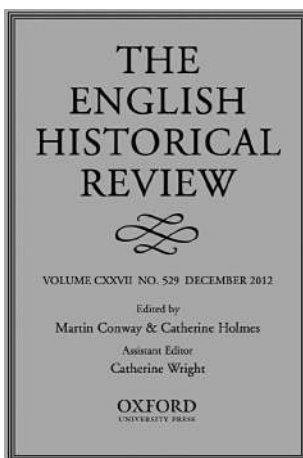
1999.

314. BOJOVIĆ, Boško. – [In]: *Biographical Lexicon. Serbs in the World 1996/99*. Belgrade – Los Angeles, 1999, pp. 70–72.

315. POGGI, V(incenzo): Boško I. Bojović: *Raguse et l'Empire Ottoman (1430–1520). Les actes imperiaux ottomans en vieux-serbe de Murad II a Selim Ier*, Paris, Association Pierre Belon, Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales, 1998; LII, 414; (3) str. s kas. – *Orientalia Christiana Periodica*, Rome, 1999, 65/1, pp. 193–194.

2000.

316. BIEGMAN, Nicolas H.: Boško I. Bojović: *Raguse et l'Empire Ottoman (1430–1520). Les actes imperiaux ottomans en vieux-serbe de Murad II a Selim Ier*, Paris, Association Pierre Belon, Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales, 1998; LII, 414; (3) str. s kas. – *Biblioteca Orientalis*, LVII/2000, № 1–2, Januari–April, pp. 226–229.

317. IMBER, Colin: Boško I. Bojović: *Raguse et l'Empire Ottoman (1430–1520). Les actes impériaux ottomans en vieux-serbe de Murad II a Selim Ier*, Paris, Association Pierre Belon, Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales, 1998; LII, 414; (3) str. s kas. – *English Historical Review*, Oxford University Press, 2000, June, p. 704.

318. SCHMIDT, O.-J.: Boško I. Bojović: *Raguse et l'Empire Ottoman (1430–1520). Les actes impériaux ottomans en vieux-serbe de Murad II a Selim Ier*, Paris, Association Pierre Belon, Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales, 1998; LII, 414; (3) str. s kas. – *Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik*, Wien, 2000, 50. Band, p. 399–401.

2001.

319. BOŠKO I. Bojović: *Raguse et l'Empire Ottoman (1430–1520). Les actes imperiaux ottomans en vieux-serbe de Murad II a Selim Ier*, Paris, Association Pierre Belon, Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales, 1998; LII, 414; (3) str. s kas. – *Revue des Études Byzantines*, 2001, 59, p. 306.

*Référence bibliographique.

320. DAVIDOVA, Evgenia – BILIARSKY, Ivan: Boško I. Bojović: *Raguse et l'Empire Ottoman (1430–1520). Les actes imperiaux ottomans en vieux-serbe de Murad II a Selim Ier*, Paris, Association Pierre Belon, Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales, 1998; LII, 414; (3) str. s kas. – *Revue des études Sud-Est européennes*, 2001, tom 39, № 1–4, pp. 239–240.

321. FLEET, Kate: Boško I. Bojović: *Raguse et l'Empire Ottoman (1430–1520). Les actes imperiaux ottomans en vieux-serbe de Murad II a Selim Ier*, Paris, Association Pierre Belon, Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales, 1998; LII, 414; (3) str. s kas. – *Schol of Oriental and African Studies*. University of London, Bulletin (2001), Vol. LXIV, № 3, Cambridge University Press, p. 414–415.

322. МИЉКОВИЋ-БОЈАНИЋ Ема: Boško I. Bojović: *Raguse et l'Empire Ottoman (1430–1520). Les actes imperiaux ottomans en vieux-serbe de Murad II a Selim Ier*. Paris, Association Pierre Belon, Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales, 1998; LII, 414; (3) str. s kas. – *Историјски записи*, Подгорица, 73/2001, 3–4, 306.

2002.

323. БОШКО И. БОЈОВИЋ. – [У]: *Balkanica*, Beograd, 2002, XXX–XXXI, str. 359–365.

*Биобиблиографија.

324. TUCHSCHERER, M.: Boško I. Bojović: *Raguse et l'Empire Ottoman (1430–1520). Les actes imperiaux ottomans en vieux-serbe de Murad II a Selim Ier*. Paris, Association Pierre Belon, Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales, 1998; LII, 414; (3) str. s kas. – *Bulletin Critique des Annales islamologies*, 2002, № 18, p. 57.

2005.

325. Ilija B. Bojović: *Razgovori na francuskoj levici: Париз 1967–1968*. Priredio Boško I. Bojović. Predgovor Ratko Božović, Beograd, Institut za političke nauke, Institut za noviju istoriju, 2005. – *Tokovi istorije*, Beograd, 2006, 1–2, 299–303.

2007.

326. BEĆIROVIĆ, Komen: *Le Kosovo de L'absolu*. – Lausanne, L'Age d'Homme, 2007.

*О књизи Бошка И. Бојовића *Косово и Зајадни Балкан*, 112–114.

2008.

327. GOSSELIN, Francois-Xavier: Boško I. Bojović: *Le monde byzantin du milieu du VIIIe siècle à 1204. Economie et société*. Paris, Edition du Temps, 2006; str. 209; ilustr. – *Actualité de l'histoire, Editions Darnétalaises*, 2008 (novembre).

328. БАШТОВАНОВИЋ-НИНКОВИЋ, Весна: Уместо предговора. Avant-Propos. – [У]: Бошко И. Бојовић: *Историја и есхајологија. Histoire et eschatologie*. Врњци–Париз, Братство Св. Симеона Мироточивог, 2008, стр. 7–9.

329. DELOUIS, O.: Boško I. Bojović: *Le monde byzantin du milieu du VIIIe siècle à 1204. Economie et société*. Paris, Edition du Temps, 2006; str. 209; ilustr. – *Revue des études byzantines*, 2008, № 66, pp. 313–314.

2009.

330. BOŠKO I. Bojović: *Le monde byzantin du milieu du VIIIe siècle à 1204. Economie et société*. Paris, Edition du Temps, 2006; str. 209; ilustr. – *Revue des études byzantines*, 2009, № 67, p. 277.

*Référence bibliographique.

331. САМАРЏИЋ, Предраг: Boško I. Bojović: *Le monde byzantin du milieu du VIIIe siècle à 1204. Economie et société*. Paris, Edition du Temps, 2006; str. 209; ilustr. – *Бојословље*, Београд, 67/2009, 1, 163–169.

2010.

332. Z. U.: *Le millénaire byzantin 324–1453*, Paris, Ellipses, 2008; 272 p.; geograf. karta. – *Irénikon*, 2010, № 2–3, p. 458–459.

2011.

333. МАКСИМОВИЋ, Љ[убомир]: Бојовић, Бошко И., историчар (Београд, 21. 11. 1948). – [У]: *Српска енциклопедија*. Том I, књига 2, Нови Сад – Београд, Матица српска, САНУ, Завод за уџбенике, 2011, стр. 319.

2012.

334. IMBER, Colin: Boško I. Bojović: *Raguse et l'Empire Ottoman (1430–1520). Les actes impériaux ottomans en vieux-serbe de Murad II a Selim Ier*, Paris, Association Pierre Belon, Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales, 1998; LII, 414; (3) str. s kas. – *The English hisatorirical Review*, 2012, CXXVII, № 529, december, p. 704.

335. СРЕТЕНОВИЋ, Мирјана: Слике које пробијају зид. – *Политика*, Београд, 111/2014 (5. јануар).

*Интервју с Бошком И. Бојовићем.

2015.

336. БОЈОВИЋ, Бошко. – [У]: *Библиографски лексикон. Српски писци у расејању 1914–2014. Bibliographical Lexikon. Serbian Writers in Diaspora 1914–2014*. Приредила Милена Милановић, Београд, 2015.

2016.

336а. MORARIU, Maxim: Boško I. Bojović, *L'Eglise Orthodoxe Serbe. Histoire – Spiritualité – Modernité* (Belgrade, Institut des Études Balkaniques, 2014), 372 p. – *Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Theologia orthodoxa*, 1, 61(LXI), 2016, June 1, pp. 255–257.

*Prikaz.

2019.

337. FOGLIADINI, Emanuela: B. I. Bojović, *L'Eglise orthodoxe serbe. Histoire, spiritualité, modernité*, Cerf, Paris, 2018, pp. 370. – *Teologia*, Milano, 2019, 44, 122–126.

*Prikaz.

338. ZANETTI, Hugo: B. I. Bojović, *L'Eglise orthodoxe serbe. Histoire, spiritualité, modernité*, Cerf, Paris, 2018, *Irénikon* (2019).

*Prikaz.

РЕГИСТРИ

Регистар публикација на страним језицима

На бугарском језику 225

На енглеском језику 140, 148, 177, 187–189, 195, 238, 240, 257, 278

На латинском језику 152, 157, 159, 160, 168–175

На немачком језику 29, 77

На руском језику 222, 225

На француском језику 1, 2, 4, 6–11, 13, 20, 23, 26, 27, 30–50, 53, 56–58, 60–62, 65, 69–73, 76, 78–84, 86–88, 90–92, 95, 96, 98, 100, 101, 105–110, 113, 114, 116–119, 121, 123, 124, 126–128, 130–139, 142–147, 149, 158, 161–165, 176, 178, 179, 181, 182, 192, 194, 196, 198, 202–206, 208, 209, 212–220, 224, 227–234, 239, 241, 245–246, 259–251, 254, 258–261, 265, 270, 275, 277, 278, 280, 284a, 284b, 284d

Преводи са старосрпског на француски језик 285, 289–292

Преводи с француског на српски језик 286–288

Регистар периодичних публикација

Домаћа периодична издања

Валсаниса, Београд

Благовесник Жичке епархије, Чачак

Богословље, Београд

Војно дело, Београд

Галаксија нова, Београд

Геолошки, Београд

Глас Српске академије наука и уметности, Одељење друштвених наука,
Београд
Годишњак за истраживање јеноцида, Београд
Градац, Чачак
Дан, Подгорица
Економика, Београд
Епархијски Обсервер, Чикаго
Зборник Мајнице српске за друштвене науке, Нови Сад
Историјски записи, Цетиње
Књижевна реч, Београд
Књижевне новине, Београд
Национални интерес, Београд
Објектив, Београд
Печат, Београд
Политика, Београд
Саборник Епархије захумско-херцеговачке и приморске, Требиње
Сведок, Београд
Свети кнез Лазар, Призрен
Светијора, Цетиње
Сойоћанска виђења, Нови Пазар
Сјуињик, Београд
Српска политичка мисао, Београд
Српски књижевни гласник, трећа серија, Београд
Теолошки погледи, Београд
Хиландар, Света Гора Атонска
Хришћанска мисао – Свечаник, Београд–Ваљево
Црквене студије, Ниш

Сирана периодична издања

Acta Studia Albania, Tirana
Annales. Histoire–Economie–Sciences Sociales, Paris
Balkan, Bordeaux
Balkan Studies, Thessalonique
Bulletin de liaison du Centre d'Étude Balkaniques, Paris
Bulletin des études sud-est européennes, Bucarest
Bulletin des sciences sociales, Paris
Church Newsleter, California

Confluences des études sud-est européennes, Bucarest
Confluences Méditerranée, Paris
Dialogue, Paris
Études Balkaniques, Paris
Herodote, Paris
Histoire de guerre, Paris
Християнство и култура, София
Istina, Paris
Messenger orthodoxe, Paris
Repertorium Fontium – Historiae Medii Aevi (Potthast), Roma
Revue – Association Internationale de sud-est européennes, Bucarest
Revue des études byzantines, Paris
Revue des études slaves, Paris
Revue des études sud-est européennes, Bucarest
Cyrrillomethodianum, Thessalonique
Serbian Studies Research, Novi Sad
Serbica, Bordeaux
Serbica Americana, Los Angeles
Südost-Forschungen, München
Turcica, Paris
Utopie Critique, Paris
Zeitschrift für Balkanologie, Wiesbaden

Регистар имена

- Алексије III, византијски цар 7
 Алексије Комнен, византијски цар 4, 7
 Анастасије, византијски цар 7
 Ангелина Бранковић, деспотица српска 168
 Андроник I Комнен, византијски цар 7
 Андроник II Палеолог, византијски цар 7
 Андроник III Палеолог, византијски цар 7
 Апостол и Јеванђелист Лука 130
 Арсеније III Чарнојевић, патријарх српски 16
 Атертон, Теренс 22
- Бајазит II, турски султан 2, 23, 289
 Батаковић, Душан Т. 13, 295
 Баштовановић-Нинковић, Весна 328
 Бернејс, Едвард 284e
 Бећировић, Комнен 326
 Бжежински, Збигњев 14
 Биговић, Радован 5
 Богдановић, Димитрије 56
 Божовић, Ратко 325
 Бојовић, Бошко И. 18, 21, 279
 Бојовић, Вера 273
 Бојовић, Илија 8, 18, 22, 1450, 151
 Бојовић, Никола 22
 Броз, Јосип Тито 69
 Булатовић, Борис 2673, 278
- Василије I, византијски цар 4, 7
 Василије II, византијски цар 4, 7
 Велестинлис, Рига 128
 Велимировић, Николај 13, 20
 Видовић, Жарко 294, 303
 Властар, Матија 157
 Влатко 85
 Вујачић, Рајка 284c
- Гаврило Лесновски 170
 Георгиев, Борислав 108, 296
 Грдина, Игор 300
 Григорије, владика 183
 Григорије Цамблак 1, 3, 6, 13, 20, 108, 234
- Давидова, Евгенија 320
 Данило II, архиепископ српски 3, 6, 13, 20, 109, 230
 Данило III, патријарх српски 1, 3, 13, 20
 Димитрије Кантакузин 13, 20
 Доментијан 1, 3, 13, 20, 228
 Драшковић, Вук 66
 Држић, Марин 23, 277
 Дрљевић, Секула 283
 Ђурађ Бранковић, деспот 132
- Екмечић, Милорад 13
 Епактит, Антоније Рафаило 1, 3
- Живковић, Биљана 267, 268

- Заметица, Џон 293
 Зограф Лонгин 13, 20
- Ивановић, Никола 256
- Јаков, архиепископ српски 3
 Јакшић, Спасоје Шаула 18, 21, 279
 Јанић, Ђорђе 223
 Јевстатије II, архиепископ српски 3
 Јевтић, Атанасије 63
 Јелена Балшић, принцеза 1
 Јелена, краљица (Hélène de Chaources,
 reine de Serbie) 1, 3, 284b
 Јеротић, Владета 5, 301
 Јефимија 3
 Јефрем, патријарх српски 1, 3, 6, 109
 Јефтимије, патријарх бугарски 108
 Јоаким Осоговски 171
 Јоаникије, патријарх српски 1, 3
 Јован II, византијски цар 4
 Јован III Кантакузин, византијски
 цар 7
 Јован III Дука Ватазес, византијски
 цар 7
 Јован Цимискије, византијски цар
 4, 7
 Јовановић, Томислав 9, 296
 Јустинијан, византијски цар 4, 7
- Караџић, Вук 27, 60
 Кастриот, Јован 9, 48, 169
 Кастриот, Скендербег 48
 Кир Козма 9, 178
 Кир Силуан 6, 13, 20
 Кнежевић, Милош 201
 Константин, византијски цар 7
 Константин V, византијски цар 7
 Константин VII Порфирогенит, ви-
 зантијски цар, 4
- Константин XI Драгаш, византиј-
 ски цар 7
 Константин Костенечки Филозоф
 1, 3, 6, 13, 109, 233
 Константин Михаиловић из Остро-
 вице 1
 Конт, Франсис 293
 Косача, Стјепан Вукшић 2, 23
 Коти, Флавио 105
 Кошутић, Олга 99
- Лав III, византијски цар 7
 Лав IV, византијски цар 7
 Лав V, византијски цар 7
 Лав VI Мудри, византијски цар 4,
 7
 Лазар Бранковић, деспот 1
 Лазар Хребељановић, кнез 1, 3, 6, 13,
 20, 109, 131, 174, 239
 Лопушина, Митар 22, 284c
- Максим, архиепископ српски 169
 Максим, епископ западно-амерички
 298
 Максимовић, Љубомир 13, 63, 286,
 299, 333
 Манојло I Комнен, византијски цар
 4, 7
 Манојло II, Палеолог, византијски
 цар 7
 Мара Бранковић, султанија 40, 135
 Марко, епископ пећки 1, 3, 13, 20
 Маркс, Карл 14
 Мехмед II, турски султан 2, 22, 24,
 30, 34, 53, 80, 85, 100, 289
- Милановић, Милена 336
 Миликић, Дејан 111a, 226
 Миљковић-Бојанић, Ема 322
 Митровић Ђилас, Митра 22

- Михаиловић, Душан 166
 Михаило II, византијски цар 4
 Михаило III, византијски цар 4
 Михаљчић, Раде 306
 Монтезума 52, 236, 237
 Мурат II, турски султан 2, 24, 53, 80, 289

 Никодим, архиепископ српски 3
 Никон Јерусалимац 1, 13, 20, 25, 54, 55, 78, 84, 116 208, 288
 Ниђифор II Фока, византијски цар 4
 Новаковић, Јелена 277
 Новаковић, Љуба 22

 Остојић, Негослав П. 10, 11, 177, 187–189
 Оцић, Часлав 252, 284e

 Павић, Милорад 69
 Пајсије Јањевац, патријарх српски 6, 13, 20
 Пејовић, Марко 255
 Петар Коришки 14, 16, 230
 Петровић, Гордана 3, 93, 293
 Петровић, Никола 284б
 Поп Дукљанин 6
 Поповић, А. 296
 Поповић, Јустин 13, 20, 297, 298
 Поповић, Радован 305
 Поповић, Радомир Ј. 302
 Прохор Пчињски 173
 Пунић, Станислав 303

 Радовановић, Витомир 255
 Радовановић, Радмила 255
 Радујко, Милан 266
 Рајак, Милорад 22
 Роман I Лекапен, византијски цар 4

 Сава Свети (принц Растко Немањић, Сава I архиепископ) 1, 3, 6, 9, 13, 20, 25, 54, 55, 78, 84, 88, 109, 152, 178, 228, 230
 Сава III, архиепископ српски 3
 Самарџић, Предраг 326
 Света Петка Параскева 115
 Селенић, С. 325
 Селим I, турски султан 2, 23, 289
 Симовић, Александар Аца 17
 Симовић, Митар 17
 Спремић, Момчило 3
 Сребро, Миливој 277
 Сретеновић, Мирјана 331
 Старац Исаија 6, 13, 20, 109, 172
 Стефан Лазаревић, деспот 1, 3, 6, 13, 47, 49, 57, 109, 154, 167, 182, 208, 219, 220, 234, 285, 294
 Стефан Немања, велики жупан (Свети Симеон Мироточиви) 1, 3, 6, 13, 20 25, 54, 55, 78, 84, 88 109, 208, 228, 262, 288
 Стефан Немањић, син Стефана Немање (Стефан Првовенчани) 1, 3, 13, 20, 155
 Стефан Радослав, краљ 1
 Стефан Владислав, краљ 1
 Стефан Драгутин, краљ 1, 3
 Стефан Урош I Велики, краљ 1, 23
 Стефан Урош II Милутин, краљ 1, 3
 Стефан Урош III Дечански, краљ 1, 3, 6, 109, 234
 Стефан Урош IV Душан, краљ и цар 1, 3, 153, 229, 266
 Стефан Урош V Нејаки, цар 1, 6
 Стефан Штиљановић 175
 Стојановић, Александра 298
 Сулејман I Законодавац, турски султан 23, 41, 136, 290

- Теодор II Ласкарис, византијски цар 7
 Теодосије Велики, византијски цар 7
 Теодосије II, византијски цар 7
 Теодосије Хиландарац 1, 3, 13, 20, 159, 230
 Теофил, византијски цар 4
 Терхис, Даниел 105
 Томић, Т. 284с
 Трифуновић, Ђорђе 293
 Туђман, Фрањо 76
- Ђирковић, Сима М. 3, 306
 Ђоровић, Томаш 284с
 Ђуковић, Александар 281
- Ферјанчић, Божидар 63
 Фотић, Александар 1274
- Цветковић, Срђан 17
- Шаулић, Милош 18, 21, 279
 Шаулић, Новица 18
 Шаулић, Петар Перко 18, 21, 279
 Шаулић, Стана 18, 21
 Шаулић Бојовић, Јелена 18, 21, 279
- *
- Ahweiler, Hélène 59, 63, 286, 287, 299–304
 Aymard, Maurice 261
 Antoche, E. C. 280
- Barthes, Roland 8
 Beldiceanu-Steinher, Irene 2, 85, 312
 Berque, Jacques 8
 Biegman, Nicolas H. 315
 Biliarsky, Ivan 307, 320
- Blanchot, Maurice 8
 Boisedeffre, Pierre de 8
 Bougarel, Xaiver 295
- Cassou, Jean 8
 Cazacu, M. 296
 Clayer, Nathalie 296
 Contoumas-Conficello, Vassa 4
 Copeaux, Etienne 295
 Cotti, Flavio 105
 Cotoveanu, Lidia 280
- Delouis, O. 329
 Deslondes, Oliver 295
 Devillers, Philippe 8
 Domenach, Jean-Marie 8, 74, 294, 304
 Duprigrant Desroussilles, François 261
- Fleet, Kate 321
 Flusin, Bernard 38, 123
 Fogliadini, Emanuela 336
- Garaudy, Roger 8
 Georgeon, François 258, 259
 Gileskog-Schot, Sandra 140
 Gorz, André 8
 Gosselin, François-Xavier 327
 Gotoveanu, Lidia 280
 Guillou, André 296, 304
 Guran, Petre 123, 310
- Hernandez, Felipe 275
 Hogard, Jacques 244
 Hurau, Peter 38
- Imber, Colin 317, 334
 Ionesco, Eugène 8
- Jahiel, Georges 4

- Korb, Alexander 270
- Lacoste, Yves 295
- Lacoutre, Jean 8
- Lakshman-Lepain, Rajwantee 300
- Leiris, Michael 8
- Lequenue, M. 91
- Levett, Jeffrey 177
- Lory, Bernard 295
- Malamut, Elisabeth 307
- Marquis, G. 91
- Morariu, Maxim 336a
- Nasturel, Petre S. 9, 26, 39, 58, 133,
180, 280
- Odorico, Paolo 296
- Ossola, Carlo 261
- Parmelin, Hélène 8
- Paun, Radu 9
- Péan, Pierre 52
- Picon, Gaëtan 8
- Pignon, Edouard 8
- Podskalsky, G. 140, 164
- Poggi, V. 314
- Rady, Maryn 309
- Robbe-Grillet, Alain 8
- Roux, Michel 295
- Samary, Catherine 91
- Schmidt, O.-J. 317
- Simon, Claude 8
- Sollers, Philippe 8
- Steinfeld, Ludwig 308
- Tarchys, Daniel 105
- Teneti, Alberto 2, 261, 313
- Theodorescu, Razvan 45
- Togo, Takehiro 10, 11, 177, 187–189
- Tuchscherer, M. 324
- Tudorie, I.-A. 280
- Vatin, Nicolas 258, 249
- Veinstein, Gilles 258, 259
- Vilar, Jean 8
- Weill, Claude 91
- Weyssow, Daniel 270
- Wieviorka, Michel 8
- Yérasimos, Stéphane 295
- Zanetti, Hugo 338

VI. ХРОНОЛОГИЈА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКЕ И ПЕДАГОШКЕ ДЕЛАТНОСТИ [Chronologie de recherches et d'enseignement]

Академски и научноистраживачки CV

Историчар средњег века и византијске цивилизације (квалификација редовног професора Универзитета) [Professeur des Universités Националног савета Универзитета Француске = Conseil National des Universités], новог века и савремене историје [Histoire moderne et contemporaine] Југоисточне Европе (доцент Универзитета [Maitre des Conférences] према квалификацији CNU), славистике (редовни професор Универзитета [Professeur des Universités] према квалификацији CNU), доктор историјских наука на Катедри цивилизације и историје Византије Универзитета Париз I Пантеон Сорбона [Docteur en Histoire et Civilisation de Byzance], хабилитација за руковођење научним пројектима [Habilitation à diriger les recherches] Универзитета друштвених наука [Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales, Paris]. Оснивач Катедре за историју и друштвене процесе Југоисточне Европе [Histoire et société du Sud-Est européen], на EHESS.

Научноистраживачки рад

1980. Под руководством проф. др Ђорђа Кнежевића: „Марсељски атентат 1934. у француској штампи” – дипломски рад на Одељењу опште и националне историје Филозофског факултета Универзитета у Београду.

1981–1982. Под руководством проф. др Андреја Митровића: „Стварање Југославије (1918–1921) у архивским фондовима Министарства спољних послова Републике Француске” [Ministère des affaires étrangères de la République française] – систематизовање исписа и микрофилмовање архивске грађе.

1982–1983. Под руководством проф. др Димитрија Богдановића – проучавање и микрофилмовање рукописног *Зборника* с почетка XIV века са Житијем Стефана Немање од Стефана Првовенчаног у Националној библиотеци у Паризу; проучавање и микрофилмовање *Горичкој зборника*, аутографа Никона Јерусалимца из 1441–1442, у Архиву САНУ.

1984. Одбрана магистарског рада „Житије Стефана Немање од Никона Јерусалимца” [La vie de Stefan Nemanja par Nikon le Hiérosolomitain], на Катедри византијске историје и цивилизације проф. др Елен Арвелер – [Histoire et civilisation de Byzance], Универзитета Париз I Сорбона – Пантеон [Université Paris I Panthéon – Sorbonne].

1986–1997. Истраживач сарадник, Балканолошки институт САНУ.

1990. Одбрана докторске дисертације (најбоља оцена): „Стефан Немања Свети Симеон Мироточиви и државна идеологија у династичким хагио-биографијама српског средњег века – династичко житије српског средњег века – Живот Светог Симеона – Стефана Немање, Никона Јерусалимца. Историјска и филолошка студија – критичко издање” [Stefan Nemanja – Saint Siméon et l’idéologie de l’Etat dans les hagio-biographies dynastiques du Moyen-Âge serbe Une Vita dynastique médio-serbe inédite – Vie de Saint Siméon – Stefan Nemanja – par Nikon le Hiérosolomitain. Étude historique et philologique] (634 странице), на Катедри проф. др Елен Арвелер, византијске историје и цивилизације, Универзитета Париз I Сорбона – Пантеон [Université Paris I Panthéon – Sorbonne]. Пред комисијом у саставу: проф. др Елен Арвелер (ментор), проф. др Љубомир Максимовић (Универзитет у Београду), проф. др Жак Феје [шеф Катедре славистике (INALCO – Унив. Париз III (Univ. Paris III)], проф. др Франсис Конт (шеф Катедре славистике на Универзитету Сорбона Париз IV [Univ. Paris IV]).

1993. Доцент Универзитета [Maître de Conférences] за историју средњег века [Histoire du Moyen Âge] према квалификацији CNU.

1994. Одбрана хабилитације за руковођење научним пројектима [Habilitation à diriger les recherches]: „Краљевство и светост на словенско-византијском простору средњег века (IX–XV век)” [Pouvoirs et représentations dans l’espace balkano-slave au Moyen Âge (IXe–XVe s.)]. Пред комисијом у саставу: Андре Гију (ментор, шеф Катедре за византијску историју и цивилизацију [Histoire et civilisation byzantine], EHESS), проф. др Сима Ђир-

ковић [Универзитет у Београду, САНУ], проф. др Жак Феје [шеф Катедре славистике (INALCO – Унив. у Паризу (Univ. Paris III)], проф. др Франсис Конт (шеф Одељења славистике на Универзитету Сорбона Париз IV [Université de Paris IV]), проф. др Леонидас Мавроматис (Институт за историју Византије, Атина [CNRS hellénique Athènes]).

1997–2014. Научни саветник, Балканолошки институт САНУ.

1997–1999. Предавач на Универзитету друштвених наука у Паризу – EHESS.

2000. Редовни професор Универзитета [Professeur des Universités] [историје средњег века и славистике (Histoire du Moyen Âge – Slavistique)] изборно звање према квалификацији Националног комитета Универзитета Француске [Conseil National des Universités].

2000–2014. Редовни професор на Универзитету друштвених наука у Паризу [Professeur des Universités] – EHESS.

2005. Доцент Универзитета (Maître de Conférences) [историје новог века и савремене историје (Histoire moderne et contemporaine)] изборно звање према квалификацији Националног комитета Универзитета Француске [Conseil National des Universités].

2007. Visiting Professor (European Center of Peace and Development, Beograd).

2011. Full Professor (European Center of Peace and Development, Beograd). Уредник за Југоисток Европе у: *Repertorium Fontium Historiae Medii Aevi (Rome)*¹.

Члан Европског друштва културе, Венеција – Société européenne de Culture (Venise).

Члан Центра за византијске, балканолошке и новогрчке студије на Универзитету друштвених наука – Centre d'Études Byzantines, Sud-Est européennes et Néo-helléniques, à l'EHESS, Paris.

Уредник научне редакције годишњака *Балканске студије*. Свеске Пјер Белон – Интердисциплинарна проучавања хеленског и балканског простора [директор Андре Гију, издавач Де Бокар, Париз], Membre du Comité de rédaction & direction scientifique pour la revue: *Études Balkaniques. Cahiers*

.....
¹ <http://www.isime.it/repertorium/organizzazione.htm>

Pierre Belon. Recherches interdisciplinaires sur les mondes hellénique et balkanique [Directeur A. Guillou, éditions De Boccard].

Уредник научне редакције годишњака: *Зборник за грушовивене науке Матице српске*, Нови Сад (главни уредник Часлав Оцић, издавач Матица српска, Нови Сад).

Секретар Националног комитета Француске А.И.Е.С.Е.Е [Међународна асоцијација за студије Југоисточне Европе – Association Internationale d'Études du Sud-Est européen].

Генерални секретар Асоцијације Пјер Белон – *Association Pierre Belon Recherches inter-disciplinaires sur les mondes hellénique et balkanique* (EHESS).

Важнији семинари, специјализација и стручна спрема

1979–1994. Старословенска палеографија и филологија [Д. Богдановић (Linguistique du Vieux-Slave) Ж. Феје, INALCO]; Старо-руска историја, палеографија и филологија [В. Водов, Ecole Pratique des Hautes Études]; византијска дипломатика и филологија [Diplomatique et philologie byzantine] П. Настурел, CNRS; историја и цивилизација Византије [Histoire et civilisation de Byzance] [Елен Арвелер, Univ. Paris I, А. Гију, EHESS, Ж. Дагрон, Histoire byzantine, Collège de France]; социологија религије (Sociologie de religion) [Даниел Хервју-Леже, Directeur d'Études, Présidente, EHESS].

Вођење семинара, предавања и јосновања

1997–1999. „Херојска етика у јужнословенској епској поезији” [Etique héroïque dans la poésie épique sud-slave], EHESS, Париз.

2000–2014. „Историја и друштвени процеси Југоисточне Европе [Histoire et société du Sud-Est européen] [Историографије и колективно сећање земаља Југоисточне Европе [Historiographie et mémoire collective dans le Sud-Est européen]”, седмични и двоседмични семинар, EHESS, Париз.

1990–1997. Предавања по позиву: Универзитет Париз I Пантеон – Сорбона [Université Paris I Panthéon – Sorbonne]; EHESS, INALCO, Институт за грчки језик [Insitut du Grec] [Унив. Париз I], Универзитет Нанси II [Univ. Nancy II]; Центар за историју и цивилизацију Византије [Centre d'histoire et civilisation byzantine] (CNRS); „Les actes slaves des sultans ottomans dans les

Archives de Raguse”, conférence au Séminaire de M. le Prof. Nicolas Oikonomidès (2 nov. 1996), Семинар академика Николоаса Икономидиса, Институт за византологију [Institut de Recherches Byzantines de la Fondation Nationale de la Recherche Scientifique] (Атина, 2. нов. 1996); Универзитет у Атини (7–28. јануар 1997).

„Le patronage sur Chilandar (Mont Athos). L’attrait du ciel et la légitimation du pouvoir princier” [Ктиторско право Хиландара. Призив неба и легитимизација владарства], предавање на Семинару prof. Chrissos [Institut de Recherches Byzantines de la Fondation Nationale de la Recherche Scientifique] (2 avril 2004), à Athènes.

„La continuité d’une institution caritative issue du Moyen Âge (XIIe–XVIIe s.). Le Mont Athos (Chilandar) et les Pays valaques” [Континуитет ктиторства насталог у средњем веку (XII–XVII век). Света Гора, Хиландар и Влашке кнежевине], предавање (22. април 2004) на Универзитету у Јањини [Université de Ioanina, Grèce].

„La reconstruction de la mémoire dans le Sud-Est européen” [Преструктурација сећања у земљама Југоисточне Европе], Семинар Jutta Scherer EHESS, 5. мај 2004.

„L’héritage culturel Sud-Est européen et la mondialisation” [Културна баштина Југоисточне Европе и мондијализација], Пленарни извештај на *Девећом међународном конгресу сјудија Југоисточне Европе* (30. август – 3. септембар 2004) у Тирани.

Модератор округлог стола: „L’héritage culturel Sud-Est européen et la mondialisation” [Културна баштина Југоисточне Европе и мондијализација], на 9. *Congrès International d’Études du Sud-Est européen* (30. август – 3. септембар 2004) у Тирани.

Руковођење међународним научним пројектима

„LA FRANCE – TERRE D’ÉLECTION DE L’ÉLITE ACADÉMIQUE YOUGOSLAVE (1945–1971)” [Француска – водећа земља у иностраном формирању југословенске академске елите (1945–1971)], билатерални пројект Француске и Србије – Црне Горе CNRS-MNES [Министарство науке Србије],

Руководилац пројекта проф. др Бошко Бојовић (Француска) – проф. др Љубодраг Димић, др Мирослав Перишић (Србија – Црна Гора).

Руководилац Летњег универзитета на Факултету политичких наука (мастер завршног рада), Београд, 23–30. септембра 2007, „Etat-CONFESSIONS-MODERNITE” [Држава–вероисповест–савременост у транзицији Југоисточне Европе], предавачи (EHES): Boško BOJOVIĆ [Confession and modernity in Serbia], Jutta Scherrer (Русија), Rita Hermon-Belot [„Sloboda veroispovesti i pluralizam; religiozna tolerancija – slučaj Francuske”], Mickael Wilmart [„Pitanje religije u komunističkoj Albaniji. Metode, problematika i interesi”], Hamit Bozarlan (islam). FPN: Jelena Đorđević, prodekan FPN (sociologija); Đuro Šušnjić (Filozofski fakultet, Novi Sad); Josip Kumpes, Hrvatska (sociologija religije, Zagreb); Dino Abazovic, BiH (islamolog, Sarajevo); Ivan Cvitković, Bosnia-Herzegovina (islamolog, Sarajevo); Tassos Anastasiadis, Grčka (sociologija religije, Athènes-Paris).

*Руководилац координације за радне групе EHES
у земљама Југоисточне Европе*

Russie, quel acteur pour les Balkans Occidentaux?

Avec Arnaud Kalika, Rédacteur en chef de TTU et auteur de „L’Empire aliéné: le système du pouvoir russe”, éditions CNRS et Boško BOJOVIĆ, Professeur à l’EHES, Historien et Analyste, Directeur de recherche à l’Institut Balkanique de L’Académie Serbe des Sciences et des Arts.

Le mercredi 13 janvier de 14 h à 16 h

Revue Défense Nationale et Sécurité Collective

13. јануар 2010. Arnaud Kalika, Rédacteur en chef de *Très-très Urgent* [главни уредник часописа *Најхитније*], Bosko Vojovic, Professeur EHES, Historien et Analyste [професор на EHES, историчар и аналитичар], Directeur de recherche à l’Institut Balkanique de l’Académie Serbe des Sciences et des Arts [научни саветник САНУ]. „*Russie, quel acteur pour les Balkans Occidentaux?*” [Будућност Русије на Западном Балкану], Institut Prospective et Sécurité en Europe (IPSE), Groupe d’études „Balkans” [Институт перспектива и безбедност Европе, Радна група „Балкан”], Revue Défense Nationale et Sécurité Collective, Ecole Militaire, table ronde [часопис *Национална одбрана и колективна безбедност*, Војна академија, округли сто], 13. janvier 2010, Paris.

9. новембар 2010. Конференција у Министарству спољних послова Француске о приступу Србије НАТО-у: Леви, шеф скупа, Лешевриа, шеф службе у Ке д'Орсеју, генерал Де Кервилер командант КФОР-а, Арта Сеити, Зоран Јефтић, државни секретар за одбрану РС, Зоран Вулић, иста функција у МИП, Соња Лихт, Бојан Бркић, заменик главног уредника Дневника РТС-а, Соња Стојановић (САД), Јосип Крулић, Univ. Paris VII.

24. мај 2011. Експертиза, наручена од Fondation Auschwitz, доктората Александра Корба, *Im Schatten des Weltkriegs. Massengewalt der Ustaša gegen Serben, Juden und Roma in Kroatien, 1941–45*, Dissertationsschrift, Philosophischen Fakultät I, Humboldt-Universität zu Berlin, 2010 (423 p.), – zur Erlangung des akademischen Grades Doctor philosophiae, одбрањеног на Хумболтовом универитету у Берлину, о геноциду у НДХ, негативна рецензија, награда Prix Fondation Auschwitz (22. септембра 2011) није припала Корбу.

30. новембар 2011. Бошко Бојовић: Предавање-конференција Quai d'Orsay, Министарство спољних послова Француске, организатор Philippe Vergne, сала René Cassin (Edouard Beslay; Nicolas Faye; Anna Maros; Agnes Maury; Erik Colombeau) директор Europe continentale [Сектор за континенталну Европу], Sous-directeur de l'Europe balkanique François Pugeaut [заменик директора за балканску Европу], Chargé de mission auprès du Directeur de l'Europe continentale Patrick Renard [референт мисије за континенталну Европу].

7. фебруар 2012. Амбасада Аустрије, Париз – Експертска група за пријем Србије и Западног Балкана у ЕУ – генерални секретар Ке д' Орсеја, Pierre Sellal, амбасадорке Аустрије, Ursula Plassnik, генерал Franz Lang, Бошко Бојовић, ENESS, Emmanuel Varbe, Хидо Бишчевић, Аустријанац Jankowishc, председник удружења Аустрија-Француска, Johannes Kyrle. Одлука аустро-француске експертске групе: покретање иницијативе у Бриселу за давање Србији статуса кандидата пре краја године, због њеног значаја за остатак Западног Балкана и његових 18 милиона становника за које Француска и Аустрија признају обавезу дату у Загребу 2000. године да их не оставе ван ЕУ.

28. мај 2012. Предавање на Војној академији „Повратак Турске на Балкан”, Велики амфитеатар, организација и уводна реч, адмирал Де Фурк.

19. јун 2012. Министарство спољних послова Француске, Конференција поводом избора у Србији – Радна група за ЕУ интеграцију Западног Балкана, Patrick Renard, Philippe Vergne, Boško Bojović, EHES, Marko Prelec, Directeur pour les Balkans occidentaux à l’International Crisis Group [директор сектора Западни Балкан међународне Crisis Group], Christian Lequesne, Directeur du CERI-Sciences politiques [директор Центра за међународна истраживања, Факултет политичких наука, Париз], Arta Seiti, Marc Sémo (Libération).

Руководилац Семинара „Почетак Великог рата 1914” у оквиру званичне годишњице под покровитељством Армије Републике Француске (13. мај – 2. октобар 2014), EHES, Париз. Учесници: Бошко Бојовић, Арта Сеити, Јосип Крулић (20. мај), Жан-Пол Блед (27. мај), Михаљ Фулоп (Мађарска, 3. јун), завршни Семинар-синтеза на Војној академији Армије Републике Француске, 2. октобра 2014.

5. јул 2016. Члан Мешовите комисије за канонизацију Степинца, Српске православне цркве (Патријарх српски Иринеј, Митрополити Амфилохије и Порфирије, Епископ бачки Иринеј, Епископ пакрачки Јован) и Католичке цркве Хрватске (Кардинал Бозанић) под арбитражом Ватикана (Пјер Ардур). Прва седница у Патријаршији СПЦ у Београду (др Вељко Ђурић Мишина, др Милан Кољанин и други).

12–14. фебруар 2017. Седница Мешовите комисије (Нови Сад): председава Пјер Ардур, излагања Митрополита Амфилохија, Епископа бачког Иринеја, Епископа пакрачког Јована, Кардинала Бозанића, Бискупа Јура Кришта, Марија Јареба, академике Љубе Димића, др Милана Кољанина.

Конгреси. Семинари. Предавања. Научни скупови.

Округли столови

[Cours. Seminars. Congres. Colloques. Tables-rondes et conferences]

„Житије Светога Симеона Немање од Никона Јерусалимца”, [L’hagiographie de Saint Siméon Nemanja par Nikon le Hierosolymitain], Rapport, Symposium international [Међународни симпозион]: *Осам векова манастира Свугденица – VIIIème centenaire du monastère de Studenica, Свугденица у црквеном живоју и историји српског народа*, Studenica dans la vie de l’Eglise et dans l’Histoire serbe, Belgrade, 10. до 12. мај 1987.

„L’Eglise de Serbie (XIe–XIXe s.)” [Српска православна црква XI–XIX век] – Communication radiophonique (1 h) diffusée sur la station culturelle de Radio Montréal sur l’histoire des Eglises orthodoxes, 12. Juin 1986 [Радио-емисија (један сат) емитована на културном програму Радио Монтреала, посвећеном историји православних цркава, 12. јун 1986].

„Les motifs chrétiens dans les ’Contes populaires serbes de Vouk Karadzitch” [Хришћански мотиви у народним приповеткама Вука Караџића], Communication: Table ronde (Michel Aubin, Univ. Paris IV, F. Conte, Univ. Paris IV, H. Tonnet, B. Војовић) à l’INALCO [Предавање: Округли сто (Мишел Обен – Унив. Париз 4, Франсис Конт – Унив. Париз IV, Хенри Тоне – INALCO, Бошко Бојовић]: *Contes populaires serbes* recueillis par Vouk Karadzitch (éd. L’age d’homme, Lausanne 1987) Paris, décembre 1987 [промоција: *Српске народне ђриче сакупио Вук Караџић*].

„Kosovska ideja i prvi spisi o knezu Lazaru” [„L’Idée kosovienne” et les premiers textes narratifs sur le prince Lazar”], rapport au Colloque: „Sopoćanski susreti”, Novi Pazar 16–17. juin 1989 [Предавање на научном скупу „Сопоћански сусрети”, Нови Пазар, 16–17. јун 1989].

„L’eschatologie sociale de l’utopie médiévale”, Colloque international: *Les ordres mystiques dans les Balkans*, Belgrade, Avril 1989 [Друштвена есхатологија средњовековне утопије”, Међународни научни скуп: Мистички редови на Балкану, Београд, април 1989].

„Istorija vizantijskih ideja – povodom srpskog izdanja dela Elene Arveler – Politicka ideologija Vizantijskog carstva, communication donnée à la tribune de l’Université Nationale de Kolarac”, Belgrade, le 12. décembre 1988. „Table ronde à propos de la parution de l’édition yougoslave de *Idéologie politique de l’empire byzantin*, d’Hélène Ahrweiler”; avec la participation de B. Ferjančić, A. Jevtić, Lj. Maksimović – Univ. Belgrade, Вошко Војовић [Промоција: *Политичка идеологија Византијској царствија*, Елен Арвелер, Коларчев народни универзитет, проф. др Божидар Ферјанчић, проф. др Атанасије Јевтић, проф. др Љубомир Максимовић, мр Бошко Бојовић].

„Geneza kosovske ideje u prvim post-kosovskim književno-istorijskim spisima” [„Genèse de l’Idée kosovienne de martyr du prince Lazar dans les plus anciens textes narratifs relatifs à la bataille de Kosovo 1389”], Symposium international

[Међународни научни скуп]: *Kosovska bitka 1389. i njene posledice – Die Schlacht auf dem Amselfeld 1389. und ihre folgen*, Düsseldorf, 11. au 12. octobre 1989 [Diseldorf, 11–12. oktobar 1989].

„La Yougoslavie dans l’engrenage: entre deux concepts incompatibles (Fédération et Confédération)” [Југославија у кризи – између два непомирљива концепта – федерације и конфедерације], Conférence au Colloque international (6–7. décembre 1990, Université de Nancy II): организатор проф. др Драган Недељковић, *L’avenir de la Yougoslavie? – LA POSITION ET LE ROLE DU PEUPLE SERBE EN YUGOSLAVIE, DANS LES BALKANS ET EN EUROPE* [Предавање на Међународном научном скупу, 6–7. децембар 1990, Универзитет у Нансију 2, *Будућности Југославије? Положај и улога српској народа у Југославији, на Балкану и у Европи*].

„L’hagio-biographie dynastique et l’idéologie de l’Etat serbe au Moyen-Age (XIIe–XVe siècles)” [Династичка хагиобиографија и идеологија српске државности у средњем веку XII–XV век], conférence à INALCO, 29. janvier 1991 [Предавање одржано на Универзитету INALCO, 29. јануар 1991].

„Les textes narratifs de la littérature officielle et les cultes dynastiques dans la Serbie du Moyen Âge” [Наративни текстови државне књижевности и династички култови у Србији средњег века], conférence à la Maison des Sciences de l’Homme, 19. mars 1991 [предавање на Универзитету друштвених наука, 19. март 1991].

„L’Eglise de Rome en Serbie du Moyen Âge (VIIe–XVe s.)” [Римска црква у Србији средњег века], conférence à la Maison des Sciences de l’Homme, 25. février 1992 [предавање на Универзитету друштвених наука, 25. фебруар 1992].

„L’Eglise de Rome et l’Eglise orthodoxe en Serbie du Moyen Âge (XIIe–XVe s.)” [Римска црква и Српска православна црква у Србији средњег века XII–XV век], conférence à l’Institut de Grec, 28. février 1992 [предавање на Институту грчког језика, 28. фебруар 1992].

„Histoire et identité yougoslave VIIe–XVIIe s.” [Југословенски идентитет и историја], Table ronde (prof. J. Nousille, prof. C. Fichera, B. Vojojić): *Histoire et identité dans l’espace balkano-slave*, Université de Strasbourg, 27. mars 92 [Округли сто: prof. J. Nousille, prof. C. Fichera, B. Vojojić, Идентитет и

историја на простору словенског Балкана и историја, Универзитет у Стразбургу, 29. март 1992].

„Discrimination dans la distribution de l'aide humanitaire dans l'ex-Yougoslavie et le détournement de l'action humanitaire à des fins politiques en France” [Дискриминација у расподели хуманитарне помоћи у екс-Југославији и отуђивање хуманитарне активности у политичке сврхе у Француској], communication à la Table ronde: *La place de l'aide humanitaire dans la gestion des conflits* (sous la présidence de Jan Eliasson, Secrétaire général adjoint des Nations Unies, Département de la coordination des opérations d'urgences), Colloque: *L'aide humanitaire dans le Droit international contemporain*, organisé par le Centre d'Études et de Recherches Internationales et Communautaires de la Faculte de droit et de sciences politiques d'AIX-MARSEILLE – Université d'Aix-Marseille III, Aix-en-Provence, 8 et 9 janvier 1993 [Саопштење, Округли сто: „Улога хуманитарне помоћи у конфликтима” (под председништвом Јан Елиасон, заменик генералног секретара Уједињених нација, Департман координације хитних операција), Међународни научни скуп: „Хуманитарна помоћ у савременом међународном праву”, у организацији Института за међународне студије и истраживања Правног и политичких наука факултета Екс-Марсељ, Универзитет Екс-Марсељ III, Екс у Прованси, 8–9. јануар 1993].

„Le conflit yougoslave sous l'angle serbe” [Југословенски конфликт под српским углом], avec la participation de Général de division Heinrich et B. Bojović, à l'aumonerie de la Faculté d'Assas, Univ. Paris Sorbonne II ; le 3. mars 1993, à 19 h (11 av. de Vavin, 75006 Paris) [дивизијски генерал Хаинрих и др Бошко Бојовић, Универзитет Париз Сорбона II, 3. март 1993].

„Autour de la question yougoslave” [Југословенско питање], Table ronde du Cercle Condorcet présidé par Roger Lesqardes (Président du Cercle Condorcet de Paris), avec la participation de Joseph Krulić et Natacha Rajaković, Jacques Rupnik, Samra Mulić et Boško Bojović, Cercle Condorcet, 23. mars 1993 (publication des débats, fin mai 95). [Институт Кондорсе, под председништвом Роже Легард, Јосип Крулић, Наташа Рајковић, Самра Мулић, Бошко Бојовић, Жак Рупник, 23. март 1993].

„La religion au service du politique” [Религија у служби политике] Colloque: *Guerres et crises en Europe. Vers un droit d'ingérence judiciaire international? Valeurs humaines et spirituelles*, Première Chambre de la Cour d'Appel de Paris,

Lundi 14. juin 1993 [Међународни научни скуп: Ратови и кризна жаришта у Европи: *Ка њраву на међународну судску инјеренцију. Хумане и етичке вредности*, Палата правде, Париз 14. јун 1993].

„Le dépeçage de la Yougoslavie” [Комадање Југославије], Table ronde avec M. Lequenne, G. Marquis, Catherine Samary, Claudie Weill, B. Voјović, Paris, le 2. avril 1994 [Округли сто, М. Лекуен, Ж. Маркиз, Катарин Самари, Клод Веил, Бошко Бојовић, Париз 2. април 1994].

„L'idéologie de l'Etat serbe du XIIIe au XVe siècle” [Државна идеологија Србије од XIII до XV века], Rapport au *Septième Congrès international des études du Sud-Est européen*, Thessalonique 1er–5e septembre 1994 [Предавање на Седмом међународном научном конгресу студија за Југоисточну Европу, Солун 1–5. септембар 1993].

Soutenance de l'Habilitation à diriger les travaux [хабилитација за руковођење научним пројектима], Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales (comission, A. Guillou (EHESS), S. Ćirković (Univ. Belgrade), L. Mavromatis (CNRS Athènes), F. Conte (Univ. Paris IV), J. Feuillet –INALCO), Paris 17. novembre 1994 [Универзитет друштвених наука, комисија: А. Гију (EHESS), С. Ћирковић (САНУ), Л. Мавроматис, Ф. Конте, Ж. Феје, Париз 17. новембар 1994].

„La littérature autochtone sud-slave au Moyen-Age: transmission de la mémoire collective et formation de la pensée historique. Histoire des textes et textes de l'histoire” [Јужнословенска аутохтона књижевност средњег века – трансмисија заједничке свести и настанак историјске мисли. Историја текста и текстови историје], Rapport sur le projet de recherche présenté à *Conférence of Heads of Balkan Studies Institutes and Projects and Balkan experts of Southeast Europe*, Belgrade May 8–11. 1996 [Извештај о истраживачком пројекту представљеном на Конференцији руководиоца института балканских студија и научних пројеката, експерата за Југоисточну Европу, Београд 8–11. мај 1996].

„La Question d'Orient (XIXe–XXe s.): les Balkaniques entre ingérences et leur responsabilité propre” („Les Serbes entre les processus d'intégration et de désintégration dans l'Europe de Sud-Est – rétrospective et perspectives”) [Источно питање (XIX–XX век) Балкан између ингеренције и сопствене одговорности (Срби између интеграционих и дезинтегративних процеса у Југоисточној Европи – ретроспектива и перспективе)], conférence pour le *Symposium International* intitulé *Structures fédérales et coopération interrégio-*

nale dans l'espace balkanique, sous la Présidence de Prof. Charles Ricq (Directeur du Centre d'Observation Européen des Régions) et du Prof. Théodore Dimitroff (Directeur du Foyer Européen de la Culture), du 12. au 14. septembre 1996. à Genève [Предавање на међународном Симпосиону: Федералне структуре и међурегионална сарадња на балканском простору, под председништвом проф. Шарл Рика (директор Европског центра за увид на регије) и проф. Теодора Димитрова (директор Дома европске културе), Женева 12–14. септембар 1996].

„Les actes slaves des sultans ottomans dans les Archives de Raguse” [словенски фермани османлијских султана у Државном архиву у Дубровнику], conférence au Séminaire de M. Le Prof. Nicolas Oikonomidès (2. nov. 1996), à l'Institut de Recherches Byzantines de la Fondation Nationale de la Recherche Scientifique (Athènes) [Предавање на Семинару проф. Николаоса Икономидиса (2. нов. 1996) на Византолошком институту Државне фондације за научна истраживања, Атина].

„Les actes impériaux ottomans des Archives de Raguse et la chancellerie slave de la Porte (1430–1566)” [османски царски акти Државног архива у Дубровнику и словенска канцеларија Порте (1430–1566)], Séminaires du 7, 14, 21. et 28. janvier 1997. au P.R.I. Pierre Belon – Études Byzantines, Néo-Helléniques et Balkaniques de l'École des Hautes Études en Sciences Sociales (Paris) [Семинар, 7, 14, 21. и 28. јануар 1997. на Институту Пјер Белон – византолошке, неохеленистичке и балканолошке студије, Универзитет друштвених наука, Париз].

„Sveti Simeon-Nemanja, Hilandar i uključenje Srbije u vizantijski civilizacijski krug” (Saint Siméon-Nemanja, Chilandar et l'inclusion de la Serbie dans la sphère culturelle byzantine), conférence (26. février 97) au monastère de Chilandar (Mont Athos), à l'occasion de du huit-centième anniversaire de la mort de Stefan-Nemanja, grand joupan de Serbie (1166–1196) [предавање (26. фебруар 1997) у манастиру Хиландару на дан упокојења Стефана Немање, великог жупана Србије (1166–1196)].

„Les Eglises nationales dans l'Europe du Sud-Est” [Националне цркве у Југоисточној Европи, округли сто са проф. Димитриосом Гонисом, Универзитет у Атини, Друштво Светог Константина, Атина, 5. март 1997], table ronde avec M. Le Prof. Dimitri Gonis (Univ. d'Athènes), sur l'invitation de l'Association St. Constantin (salle de conférences EPALEXEIS, à Athènes), le 5. mars 1997.

„La sultane Mara, les fondations serbes du Mont Athos et les princes roumains” (avec Petre S. Nasturel) [Султанија Мара, српске задужбине Свете Горе и владари Влашке и Молдавије (са Петреом Настурелом)], Colloque international: „La souveraineté et l’idéologie politique au Moyen Âge”, organisé par l’Académie Roumaine et l’Université „Al. I. Cuza”, Iasi (Roumanie), 8–11. Mai 1997 [Међународни научни скуп, Суверенитет и политичка идеологија у средњем веку, Румунска академија наука и Универзитет А. И. Куза, Јаши, 8–11. мај 1997].

„Les Balkans: aire culturelle à la croisé des civilisations” [Културни простор Балкана на размеђу цивилизација], interview (1 h) par Kosta Christitch, Radio TSF (Paris), Samedi 15. novembre 1997 [Интервју дат Кости Христићу на Радио ТСФ, Париз, 15. новембар 1997].

„Moyen Âge serbe: La vie et l’œuvre de Saint Sava” [Српски средњи век. Живот и дело Светог Саве], conférence à l’Association „Tradition et culture franco-serbes”, Paris, 28. janvier 1999². [Предавање у организацији Асоцијације Српско-француска традиција и култура, Париз 28. јануар 1998].

„Au début de l’historiographie sud-slave” [У освит јужнословенске историографије], intervention (10 min.) à la Conférence internationale sur „Le Sud-Est européen, carrefour de civilisations”, UNESCO et AIESEE, Paris, 9–10. février 1998 [Саопштење, Међународни научни скуп, „Југоисточна Европа – раскршће култура”, Унеско у организацији Међународне асоцијације за проучавање Југоисточне Европе, Париз, 9–10. фебруар 1998].

„L’éthique héroïque dans la poésie populaire balkano-slave” [Херојска етика у балкано-словенској народној епској поезији], Séminaires hebdomadaires à partir du 25. novembre 1997. jusqu’au 3. mars 1998, P.R.I. Pierre Belon – Centre d’études Byzantines, Néo-Helléniques et Balkaniques de l’Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales (Paris) [Семинар од 25. новембра 1997. до 3. марта 1998, Институт Пјер Белон – византолошке, неохеленистичке и балканолошке студије, Универзитет друштвених наука, Париз].

„La crise de Kosovo: précis historique et enjeux contemporains” [Криза на Косову – историјски преглед и савремени однос снага и утицаја], Cours à l’Institut pratique de journalisme (24 rue St. Georges, 75009 Paris), 9 h–11 h, jeudi, 19. mars 1998 [Предавање на Институту за новинарство, 19. март 1998, Париз].

.....
² http://www.uninfinicerclebleu.com/boutique/page_actus_page.cfm?num_actus=28&code_lg=lg_fr

„La perception de l'œuvre de Rigas Veletinlis chez les Serbes” [Рецепција дела Риге Велестинлиса код Срба], Conférence au Congrès international: Rigas Veletinlis et la Question d'Orient, organisé par l'UNESCO et l'AISEE, Paris, 12–13. décembre 1998 [Предавање на Међународном научном скупу: „Рига Велестинлис и Источно питање”, Унеско у организацији Међународне асоцијације за проучавање Југоисточне Европе, Париз, 12–13. децембар 1998].

„La vie et l'œuvre de Sava Ier” [Живот и дело Саве Првог архиепископа српског], Conférence la Mairie du IXe arrondissement (Association *Traditions et culture franco-serbes*), Paris, 29. janvier 1999 [Предавање, Градска већница IX арондисмана (Удружење француско-српска традиција и култура, Париз, 29. јануар 1999)].

„La Chancellerie slave de la Sublime Porte et les Archives de Raguse” [Словенска канцеларија Високе порте и Државни архив у Дубровнику], Séminaire – Institut d'histoire et civilisation byzantine, Paris, 31. mars 1999. (5 rue Victor Cousin, 16 h 30) [Семинар, Институт византијске историје и цивилизације, Париз, 31. март 1999].

„La Question d'Orient et les conséquences de l'éclatement de la Yougoslavie” [Источно питање и последице распада Југославије], Séminaire – Juissieux, Paris, 24. avril 1999 [Семинар, Универзитет Париз – Сорбона III, 24. април 1999].

„Histoire et identité: historiographie balkano-slave” [Историја и идентитет: јужнословенска историографија], Séminaire [Семинар] – EHESS, Paris, 20. mai 1999.

„De l'historiographie à l'ethnogenèse dans les pays slaves du Sud-Est européen (XIXe–XXe siècle)” [Од историографије до етногенезе словенских земаља Југоисточне Европе (XIX–XX век)], Rapport au VIIIe Congrès AIESCE du Sud-Est européen, Bucarest, 28–30. août 1999 [Извештај на Осмом конгресу Међународне асоцијације за научно истраживање Југоисточне Европе, Букурешт, 28–30. август 1999].

„Histoire et autorepresentations: historiographie du Sud-Est européen slave” [Историја и самосвест: историографија јужнословенског простора], Séminaire hebdomadaire – Centre Pierre Belon, 1999–2000 [Семинар једном седмично на Институту Пјер Белон, EHESS, Париз, 1999–2000].

„Les débuts de la presse sud-slave (XVIIIe–XIXe s.)” [Настанак јужнословенске периодике (XVIII–XIX век)], *Les médias créateurs de leur image dans le Sud-Est européen: la presse*, UNESCO & AIESEE (Comité National Français), Paris, 6. mai 2000 [Међународна научна конференција: Медији као креатори заједничке самосвести у Југоисточној Европи – периодична штампа, UNESCO & AIESEE (Национални комитет Француске), Париз, 6. мај 2000].

„La vision de la Bataille de Kosovo dans l’historiographie yougoslave” [Косовска битка у југословенској историографији], Colloque international: *KOSOVO: SIX SIECLES DE MEMOIRES CROISÉES*, ERISM, INALCO, Paris 18–19. mai 2000 [Међународни научни скуп: Косово – шест векова укрштених сећања, ERISM, INALCO, Париз, 18–19. мај 2000].

„Étude des documents post-byzantins en langue slave dans les Archives du Mont-Athos et plus particulièrement de Chilandar” [Проучавање пост-византијске грађе на словенском језику у светогорским архивима, посебно у Хиландарском архиву], Colloque international: *SEMINARIO ERGASIAS. MEQODOLOGIA EKDOSHS, KATASTASH KAI PROOPTIKES THS EREUNAS TWON META-BYZANTINWN ARCEIWN (Méthodologie d’édition, état et perspectives de la recherche des archives post-byzantines)*, ELLHNIKO INSTITOUTO BUZANTINWN KAI METABUZANTINWN SPOUDWN BENETIAS et Centre d’études byzantines, néo-helleniques et Sud-Est européennes EHES, Venise, 3–4. novembre 2000 [Међународни научни скуп: Методологија издања, стање и перспектива научноистраживачког рада у пост-византијским архивима, у организацији: Грчког института византијских и поствизантијских студија у Венецији и Института за византијске, новогрчке и балканолошке студије, EHES (Париз), Венеција, 3–4. новембра 2000].

„La question de Thessalonique et l’adhésion de la Yougoslavie au Pacte tripartite la crise dans les Balkans (octobre 1940 – mars 1941) [Солунско питање и приступ Југославије Тројном пакту, Балканска криза (октобар 1940. – март 1941)]”, Colloque international sur *Le rôle de la Grèce pendant la Deuxième Guerre Mondiale (1939–1945)*, Le Sénat, Paris 19–21. octobre 2001 [Међународни научни скуп: Улога Грчке у Другом светском рату (1939–1945), Сенат – Париз, 19–23. октобар 2001].

„Entre économie Monde et économie d’Etat – Venise et les métaux précieux des Balkans (XVe–XVIe siècles)” [Између економије Света и државног тржишта

– Венеција и племенити метали Балкана (XV–XVI век)], Colloque international: *Serbia e Italia nel Medioevo* (secc. X–XV), organisé par la Fondazione Giorgio Cini, Venise, 18–20. novembre 2001 [Међународни научни скуп: Србија и Италија у средњем веку (X–XV век), у организацији Фондације Ђорџо Чини, Венеција, 18–20. новембар 2001].

„Le Sud-Est européen et l’Europe. Origines et perspectives d’une altérité mal assumée en marge de l’élargissement européen” [Европски југоисток и Европа. Порекло и перспективе несхваћеног алтеритета на маргинама европских интеграција], Forum: *L’Europe et la Méditerranée*, Paris, 18. jan. 2002 [Форум: Европа и Медитеран, Париз, 18. јануар 2002].

„Le dialogue des historiens de l’ex-Yougoslavie. Un superlatif de communication dans le processus de paix” [Дијалог историчара бивше Југославије. Надоградња узајамности мировном процесу], *La communication dans le processus historique en faveur de la paix – le cas du Sud-Est européen*, UNESCO & AIESEE, Paris, 1–3. mars 2002³ [Комуникација у историјском процесу у корист мира – случај Југоисточне Европе, Унеско у организацији Међународне асоцијације за проучавање Југоисточне Европе, Париз, 1–3. март 2002].

„De l’hagiographique au biographique dans l’espace sud-slave (IXe–XVIIe s.)” [Од хагиографије до биографије на јужнословенском простору (IX–XVII век)], *L’hagiographie du Sud-Est européen*, E.H.E.S.S, Paris, 3–5. juin 2002 [Међународни научни скуп: Хагиографија у Југоисточној Европи, EHES, Париз, 3–5. јун 2002].

„L’Humanisme de la Renaissance entre romanité balkanique et illyrisme slave” [Хуманизам и ренесанса између балканског романизма и словенског илиризма], Colloque international: *L’Humanisme et la Renaissance dans le Sud-Est européen*, UNESCO & AIESEE, Rome-Cosenza, 4–7. sept. 2003 [Међународни научни скуп: Хуманизам и ренесанса у Југоисточној Европи, УНЕСКО, у организацији Међународне асоцијације за проучавање Југоисточне Европе, Рим–Косенза, 4–7. септембар 2003].

„L’introduction à l’hagiographie sud-slave” [Увод у јужнословенску хагиографију], Cours à l’Institut Saint-Serge, Paris, le 15. janvier 2004 [Предавање на Институту Светог Сергија, Париз, 15. јануар 2004].

.....
³ http://erc.unesco.org/SEECConference/AIESEE_Programme.htm

„La légitimation du pouvoir princier et le patronage roumain sur le Mont Athos” [Легитимисање суверенитета у покровитељство румунских владара на Светој Гори], Colloque international: *Le culte des saints monarques et martyrs et l'idéologie du pouvoir*, Bucarest, le 15–17. janvier 2004 [Међународни научни скуп: Култ светих владара и мученика и монархијска идеологија, Букурешт, 15–17. јануар 2004].

„Le patronage sur Chilandar (Mont Athos). L'attrait du ciel et la légitimation du pouvoir princier” [Покровитељство над Хиландаром (Света Гора). Призив неба и легитимисање монархијске власти], conférence au Séminaire de M. le Prof. Chrissos (2. avril 2004), à l'Institut de Recherches Byzantines de la Fondation Nationale de la Recherche Scientifique (Athènes) [Предавање на Семинару проф. Хрисоса, Византолошки институт Државне фондације научних студија, Атина, 2. април 2004].

„La continuité d'une institution caritative issue du Moyen Âge (XIIe–XVIIe s.). Le Mont Athos (Chilandar) et le Pays valaque” [Континуитет владарског евергетизма наслеђеног из средњег века (XII–XVII век)], conférence (22. avril 2004) à l'Université de Ioanina (Grèce) [предавање на Универзитету у Јањини, 22. април 2004].

„La reconstruction de la mémoire dans le Sud-Est européen” [Реорганизација колективног сећања у Југоисточној Европи], Séminaire de Jutta Scherer à l'EHESS, 5. mai 2004 [Семинар проф. Јуте Шерер, EHESS, Париз, 5. мај 2004].

„L'héritage culturel Sud-Est européen et la mondialisation” [Културно наслеђе Југоисточне Европе и мондијализација], Rapport au IXe Congrès International d'Études du Sud-Est européen (30. août – 3. septembre 2004) à Tirana [Извештај на Деветом конгресу студија Југоисточне Европе, Тирана, 30. август. – 3. септембар 2004].

Modérateur de la table ronde: „L'héritage culturel Sud-Est européen et la mondialisation” [Модератор округлог стола: „Културно наслеђе Југоисточне Европе и мондијализација”], au IXe Congrès International d'Études du Sud-Est européen (30. août – 3. septembre 2004) à Tirana⁴ [Девети конгрес студија Југоисточне Европе, Тирана, 30. август – 3. септембар 2004].

.....
⁴ http://host.uniroma3.it/associazioni/aissee/programmi/ix_tirana.htm

„*Le discours d’amour de despote Stefan Lazarevic*” (début du XVe siècle) – poésie spirituelle ou amour platonique?” [Слово љубве деспота Стефана Лазаревића (почетак XV века) – духовна поезија или платонска поетика], Colloque international: *CORRISPONDENZA D’AMOROSI SENSI L’OMOEROTISMO NELLA LETTERATURA MEDIEVALE*, 27–28. mai 2005. à Gènes [Међународни научни скуп: Преписка еротских сензибилитета у средњовековној књижевности, Ђенова, 27–28. мај 2005].

„Les Balkans occidentaux – entre globalisation et balkanisation” [Западни Балкан између глобализације и балканизације], *Congrès international des sciences historiques*, Sydney, juillet 2005 [Међународни конгрес историјских студија, Сиднеј, јул 2005].

„Pogledi kroz magle”, Округли сто: *Povlenske magle i vidici Dušana Mihajlovića*, Belgrade, 13. octobre 2005.⁵

„La ’Tour albanaise’ au Mont Athos et Jean Castriot (le père de Skenderbeg)” [Арбанашки пирг на Светој Гори и Јован Кастриот, отац Скендербегов], *Colloque international consacré à Skenderbeg*, Priština (Kosovo), le 21–22. nov. 2005 [Међународни скуп посвећен Скендербегу, Приштина, 21–22. новембар 2005].

„Dubrovnik (Raguse) à la croisée des mondes et des civilisations” [Дубровник на размеђу светова и цивилизација], Conférence pour CLIO, Paris, 24. février 2006 [Предавање за Клио, Париз, 24. фебруар 2006].

„L’état de la francophonie en Serbie-Monténégro” [Франкофонија у Србији и Црној Гори], Colloque européen: *Le français, langue de travail et des affaires scientifiques européennes: Le plurilinguisme dans la profession de recherche entre les ethnies scandinaves, latines et slaves*, Paris, 26. mai 2006 [Европски научни скуп: Француски као радни језик научноистраживачког рада у Европи – вишејезичност научноистраживачких професија у скандинавским, латинским и словенским земљама, Париз, 26. мај 2006].

„Le patrimoine historique et culturel de Raguse: une médiation intercivilitationnelle” [Историјска и културна баштина Дубровника – међуцивилизацијска медијација], Colloque international: *Le Sud-Est européen face à son*

⁵ <http://www.inisbgd.co.yu/celo/zivot.htm>

patrimoine historique, Palermo, 3–7. septembre 2006 [Међународни научни скуп: Југоисточна Европа и њена историјска баштина, Палермо, 3–7. септембар 2006].

„RELIGION – IDENTITY – MODERNITY in Post-Yugoslav Serbia, From Traditionalism to Tolerance and Pluralism” [Религија–идентитет–савременост у постјугословенској Србији, од традиционализма до плурализма и толеранције], International Conference: *National Reconciliation, ethnic and Religious Tolerance in the Balkans. Reconciliation and Human Security*, Center for Peace and Development of the University for Peace established by the United Nations, Belgrade, 27–28. octobre 2006 [Међународна научна конференција: Национално помирење, етничка и верска толеранција на Балкану. Помирење и безбедност, Центар за мир и развој Универзитета за Мир основаног од стране Уједињених нација, Београд, 27–28. октобар 2006].

„Introduction aux lettres byzantino-slaves” [Увод у византијско-словенску филологију], Séminaire – EHESS, Paris, 23. nov. 2006 [Семинар EHESS, Париз, 23. новембар 2006].

„Liturgija i istorija – Hilandar i ktitorat”, Simposion posvećen Svetom Ignjatiју Bogonoscu i Liturgiji, Trebinje 2. januar 2007.

„Entre globalisation et balkanisation: la gestion d’un passé mal assumé dans le Sud-Est européen” [Између глобализације и балканизације], *History and International Politics: A Guide to the 21st Century*, University of Oxford, 12–17. August 2007 [Историја и међународна политика: Водич кроз XXI век, Оксфорд Универзитет, 12–17. август 2007].

„Le Kosovo du XIe au XXe siècle” [Косово од XI до XX века], Table ronde: *LA ROUTE DE LA SERBIE VERS L’UNION EUROPÉENNE A L’AUNE DE LA GEOPOLITIQUE DU KOSOVO*, L’ECOLE MILITAIRE, Amphithéâtre DE BOURCET, avec Vuk Drašković, Arta Seiti, le 26. Avril 2007 [Округли сто: Пут Србије ка Европској унији у знаку геополитике Косова, Војна академија, амфитеатар Бурсет, Вук Драшковић, Арта Сеити, Париз, 26. април 2007].

„Confessions et identité dans le Sud-Est européen: le cas de l’Eglise orthodoxe en ex-Yougoslavie” [Вероисповест и идентитет у Југоисточној Европи: Православна црква у бившој Југославији], *Etat-Confession-Modernité – Université d’été EHESS-FPN*, Belgrade 23–30. septembre 2007 [Држава–вероисповест–

савременост, Летњи универзитет EHES – ФПН, Београд, 23–30. септембар 2007].

„Vizantija i Evropa: između ideologije i ekonomije” [Byzance et l’Europe: entre idéologie et économie], Fakultet političkih nauka, Beograd, 20. dec. 2008.

„Byzance: économie et idéologie” [Византија: економија и идеологија], conférence (3 h) à l’Université d’Arras, 21. janvier 2008 [предавање на Универзитету Арас, 21. јануар 2008].

„Byzantium: A Paradigm of Ideology and Economy” [Византија – парадигма идеологије и економије], Monastery of the Most Holy Theotokos. The Living Spring, March 25th 2008, Tuesday – Dunlap, CA [Манастир Пресвете Богородице, 25. март 2008].

„Byzance dans l’histoire de l’idéologie et de l’économie du Sud-Est européen” [Византија у историји идеологије и економије Југоисточне Европе]: Saratoga, le 27. mars, 2008 [Саратога, 27. март 2008].

„Vizantija – Jugoslavija – Evropa – Srbija”, Orange Caunty, 29. mart 2008.

„Byzantine Reflections on Ideology and Economy” [Расправа о византијској идеологији и економији], San Gabriel, Los Angeles, Californie, le 30. mars 2008 [Сан Габриел, Лос Анђелес, Калифорнија, 30. март 2008].

Conferences: „Byzance dans l’histoire de l’idéologie et de l’économie du Sud-Est européen” [Византија у историји идеологије и економији Југоисточне Европе], Libertyville, le 2. avril 2008 [Либертвил, 2. април 2008].

„Byzantium: A Paradigm of Ideology and Economy” [Византијска парадигма између идеологије и економије], Chicago, 2. avril 2008⁶ [Чикаго, 2. април 2008]. <http://stsavachicago.org/>

.....
⁶ The Serbian Cultural and Arts Center *St. Sava* and the Holy Resurrection Serbian Orthodox Cathedral are organizing a lecture by Professor Boško Bojović, PhD (scientific counselor to the Institute of Balkan Studies of the Serbian Academy of Sciences and Arts and a professor at the University of Social Sciences, EHES, Paris) titled *Byzantium: A Paradigm of Ideology and Economy*. The lecture will be held at the Serbian Cultural and Arts Center *St. Sava* at 448 W. Barry Ave., Chicago, IL 60657 on Wednesday, April 2, 2008 at 7:30 PM. frdarko@gmail.com. [Српски културни и уметнички центар Свети Сава и

„Vizantija, Balkan, Srbija – od univerzalnog do nacionalnog”, Bogoslovski fakultet, 15. maj 2008.

„Kosovo i Vidovdan”, Honolulu, 28. juin 2008.

„Kosovska bitka i Kosovo – pokazatelji srpske istorije”, Orange Caunty, 29. juin 2008.

„Byzance as economical and ideological pattern” [Византијска економска и идеолошка парадигма], conférence *PanEuropa-Serbia: Serbia, the Southeastern Europe, and the European integrations*, Belgrade, 17. octobre 2008 [Међународна конференција: Паневропа–Србија, Србија, Југоисточна Европа и Европске интеграције, Београд, 17. октобар 2008].

„The Western Balkans between East and West” [Западни Балкан између Истока и Запада], Los Angeles, 2. mai 2009 [Лос Анђелес, 2. мај 2009].

„Dubrovnik (Raguse) et réseaux d'échanges dans les Balkans” [Дубровник и његове колоније на Балкану], Rapport pour le X Congrès international du Sud-Est européen, AIESEE, Paris 2009 [Извештај за Десети међународни конгрес АИЕСЕЕ Међународне асоциације студија за Југоисточну Европу, Париз, 2009].

„Дијалог, толеранција и верске заједнице”, International Conference: *National Reconciliation, ethnic and Religious Tolerance in the Balkans. Reconciliation and Human Security*, Center for Peace and Development of the University for Peace established by the United Nations, Brioni, 27–28. octobre 2009 [Међународна конференција: „Национално помирење, етничка и религиозна толеранција на Балкану. Помирење и безбедност”, Бриони 27–28. октобар 2009].

„L'Empire et l'éternité – Stefan Dusan et le Mont Athos” [Царство и вечност – Стефан Душан и Света Гора], *Conférence pour le Colloque international: „Histoire, mémoire et dévotion. Regards croisés sur la construction des identités à l'Est (Moyen Âge, Temps Modernes)”* 13–14. novembre 2009, EHES, S.

.....
Српска православна катедра Светог Васкрсења организује предавање професора др Бошка Бојовића, научног саветника Балканолошког института САНУ и професора Универзитета друштвених наука, EHES, у Паризу, под насловом: Византија – парадигма идеологије и економије, Чикаго, 2. април 2008].

Paris [Предавање на Међународном научном скупу: Историја, сећање и побожност. Укрштена схватања о настанку идентитета на Истоку (средњи век и нови век, Универзитет друштвених наука (EHESS), Париз, 13–14. новембар 2009].

„ЕУ, Западни Балкан и Србија у променама архитектуре мађународних односа” (UE, les Balkans Occidentaux et la Serbie dans l'évolution de l'architecture des rapports internationaux), International Conference organised by the Paneuropa Serbia: *Serbia in the Process of European Integration in the light of the 1700th jubilee since the adoption of the Edict of Milan by Constantine and Licinius*, Belgrade, November 13–15, 2009 [Уводно предавање, Међународна конференција у организацији Панеуропа Србија: „Србија у процесу европских интеграција у време прославе 1700 година Миланског едикта Константина и Лициниуса, Београд, 13–15. новембар 2009].

„*Russie, quel acteur pour les Balkans Occidentaux?*” [Улога Русије на Западном Балкану?], Institut Prospective et Sécurité en Europe (IPSE), Groupe d'études „Balkans”, Revue Défense Nationale et Sécurité Collective, Ecole Militaire, table ronde, 13. janvier 2010, Paris [Институт Перспективе и безбедност Европе, Студијска група Балкан, Часопис *Народна одбрана и национална безбедности*, Војна академија, округли сто, Париз, 13. јануар 2010].

„*Vuk Karadžić et la Serbie entre l'Europe et les Balkans*” [Вук Караџић и Србија између Европе и Балкана], COLLOQUE INTERNATIONAL – *La France serbe dans le contexte européen: texte, contexte et intertextualité*, Bordeaux

(MSHA), les 29. et 30. septembre 2010 [Међународни научни скуп: „Српска књижевност у европском контексту – текст, контекст и интертекстуалност”, Универзитет у Бордоу, 29–30. септембар 2010].

„How can Serbia contribute to the stabilization of the Western Balkans?” [Може ли Србија допринети стабилизацији Западног Балкана?], Jagello 2000 – Association for Euro-Atlantic Cooperation, Zoran Vujić, Assistant Minister of Foreign Affairs of Serbia, Head of Security Policy Sector in charge of liaising with NATO; Zoran Jeftić, Secretary of State for Defence in-charge of Defence Policy (TBC); Sonja Liht, founder and president of Belgrade Fund for Political Excellence. She is also a president of Foreign Policy Council at the Serbian Ministry of Foreign Affairs; Bojan Brkić, Deputy Editor-in-chief of the news programme Radio Television Serbia; Sonja Stojanović, Director of Belgrade Centre for Security Policy; Gén. De Kerviler (KFOR), Boško Bojović, Arta Seiti, Josip Krulić, Table ronde, Ministère des Affaires Etrangères, Quai d’Orsay, 9. nov. 2010 [Јагело 2000. Асоциација за евроатлантску сарадњу, Зоран Вујић, помоћник министра спољних послова Србије, начелник за Сектор безбедности задужен за сарадњу са НАТО; Зоран Јефтић, државни секретар Министарства народне одбране задужен за безбедност; Соња Лихт, оснивач и председник Фонда за политичку изузетност. Такође, председница Спољнополитичког савета Министарства спољних послова Србије, Соња Стојановић, директор Београдског центра безбедносне службе; генерал Де Кервилер (КФОР), Бошко Бојовић, професор Универзитета друштвених наука, Париз; Арта Сеити, консултант Министарства спољних послова Француске, Јосип Крулић, професор Универзитета Париз VII, Округли сто, Министарство спољних послова, Ке д’Орсеј, 9. новембар 2010].

„Источно питање – од расплета до новог заплета (1878–2011)”, Међународни научни скуп: *Русија и Балкан – Русија и Балкани*, Бар, 17–18. октобар 2011.

„Балкан између евроатлантских интеграција, њихових препрека и застоја”, Seventh ECPD International Conference: *New Balkans and European Union Enlargement*, Center for Peace and Development of the University for Peace established by the United Nations, Miločer, Monténegro, 21–22. october 2011 [Седма међународна конференција ECPD: „Нови Балкан и проширење Европске уније”, Милочер, 21–22. октобар 2011].

„La Russie, la Question d’Orient et la Serbie” [Русија, Источно питање и Србија], *The image of Russia in the Balkans, International Conference*, UNDER THE

PATRONAGE OF THE RECTRIX MAGNIFICA OF THE UNIVERSITY OF WARSAW, Warsovie, 7–9. novembre 2011 [„Слика Русије на Балкану”, Међународна научна конференција *Rectrix Magnifica* Универзитета у Варшави, Варшава, 7–9. новембар 2011].

„Les Balkans en suspens dans la nouvelle redistribution d’influences” [Балкан у неизвесности прерасподеле нових утицајних зона], *Les Balkans après la dislocation de la Yougoslavie*, Atelier d’experts, 10. novembre, de 16 h à 18 h Revue Défense Nationale, Ecole Militaire, 1 place Joffre, 75007 Paris [Балкан после распада Југославије, Експертска радна група, Часопис *Национална одбрана*, Војна академија, Париз, 10. новембар 2011].

„Le nouveau rôle de la Turquie et le néo-ottomanisme dans les Balkans occidentaux” [Нова улога Турске и неоотоманизам на Западном Балкану], conférence-débats, salle René Cassin, en présence du Directeur de l’Europe continentale, du Ministère des affaires étrangères du Quai d’Orsay, du Sous-directeur de l’Europe balkanique François Pugeaut, Chargé de mission auprès du Directeur de l’Europe continentale Patrick Renard, *Quai d’Orsay*, 75007 Paris, 30 nov. 2011, 15 h–17 h [Полемичка расправа, Франсоа Пижо, директор Сектора за континенталну Европу Министарства спољних послова Ке д’Орсеј; Патрик Ренар, заменик директора Сектора за балканску Европу, повереник мисије директора за континенталну Европу, проф. др Бошко Бојовић, проф. др Јосип Крулић, Ке д’Орсеј, Париз, 30. новембар 2011].

„La société civile et l’intégration des Balkans occidentaux à l’UE” [Цивилно друштво и интеграција Западног Балкана у Европску унију], *European Future of the Balkans*, Bilateral Seminar at the Austrian Embassy in Paris, February 7, 2012 [„Европска будућност Балкана”, Билатерални семинар, генерални секретар Ке д’Орсеја, Урсула Плесник, амбасадорка, Валентин Инцко, проф. др Бошко Бојовић, проф. др Флориан Бибер, Аустријска амбасада у Паризу, 7. фебруар 2012].

„Royaume et Empire dans la Serbie médiévale (XIIIe–XIVe s.)” [Краљевство и царство у српском средњем веку (XIII–XIV век)], Colloque international: *Espace impérial. Le Sud-Est européen entre empires et nations*, EHESS, Paris, 2–4. avril 2012 [Међународни научни скуп: „Империјални простор. Југоисточна Европа између империја и нација, Универзитет друштвених наука, Париз, 2–4. април 2012].

„Значење и смисао историје – Србија између прошлости и будућности”, Манастир Сретења Господњег, Ескондидо, Калифорнија, 17. април 2012.

„The Weight of Chains” (Тежина ланаца), панел дискусија: Борис Малагурски, Бошко Бојовић, В. Јоксимовић, Berkeley Organization of Serbian Students (BOSS), Беркли – Државни универзитет Калифорније, 19. април 2012.

„Србија и Балкан: између наслеђа прошлости и изазова будућности”, Црква Светих Константина и Јелене, Boise, Idaho (Бојзију – Идахо), 21. април 2012.

„Србија и Балкан: између наслеђа прошлости и изазова будућности”, Црква Васкрсења Господњег, Солт Лејк Сити – Идахо, 22. април 2012.

„Србија и Балкан: између наслеђа прошлости и изазова будућности”, Црква Светог Саве, Сан Габриел, Лос Анђелес, Калифорнија, 23. април 2012.

„Entre Etat et nation – le cas de l’Eglise orthodoxe serbe dans le Sud-Est européen en transition” [Између државе и нације – Српска православна црква и Југоисточна Европа у транзицији], International Consultation *Ecclesiology and Nationalism in a Postmodern Era*, organized by the Volos Academy for Theological Studies in co-operation with the Chair of Orthodox Theology, University of Münster (Germany); the Orthodox Christian Studies Program, Fordham University (USA); the Romanian Institute for Inter-Orthodox, Inter-Confessional and Inter-Religious Studies (INTER, Cluj-Napoca, Romania); the Christian Cultural Center of Belgrade (Serbia), the St Andrews Biblical Theological Institute (Moscow); the Valamo Lay Academy (Finland); and the European Forum of the Orthodox Schools of Theology (EFOST, Brussels), May 24–27. 2012, Volos – Greece [Међународно саветовање: „Еклисиологија и национализам у постмодерној ери”, у организацији Волос Академије за теолошке студије и кооперацији са Катедром православне теологије Универзитета у Минстеру (Немачка), православног хришћанства, студијски програм Фордхам Универзитета (САД), Румунског института за међу-православне, интерконфесионалне и интеррелигиозне студије (Интер, Клуж-Напока, Румунија; Хришћански културни центар, Београд (Србија); Библијски теолошки институт Светог Андреја (Москва); Валамо Леј Академије (Финска); Европски форум православних теолошких наука (ЕФОСТ, Брисел), Волос (Грчка), 24–27. мај 2012].

„La Serbie après les élections du mai 2012. et l'intégration à l'UE” [Србија после председничких избора маја 2012. и европске интеграције], conférence-débats, salle René Cassin, en présence du Directeur de l'Europe continentale, du Ministère des affaires étrangères du Quai d'Orsay, du Sous-directeur de l'Europe balkanique François Pugeaut, Chargé de mission auprès du Directeur de l'Europe continentale Patrick Renard, *Quai d'Orsay*, 19. juin 2012 [Полемичка расправа, Франсоа Пижо, директор Сектора за континенталну Европу Министарства спољних послова Ке д'Орсеј; Патрик Ренар, заменик директора Сектора за балканску Европу, повереник мисије директора за континенталну Европу, проф. др Бошко Бојовић, проф. др Јосип Крулић, Ке д'Орсеј, Париз, 19. јун 2012].

„Balkans – an indicator of contradictions and anticipation of Euro-Atlantic” [Балкан – показатељ евроатлантских контрадикција], *The ECPD Eighth Session on RECONCILIATION, TOLERANCE AND HUMAN SECURITY IN THE BALKANS – NEW BALKANS IN A CHANGING WORLD WITH A CHANGING EUROPE*, Belgrade, October 20, 2012 [Осма међународна научна конференција ЕСПД: „Национално помирење, етничка и верска толеранција на Балкану. Нови Балкан у свету и Европи промена”, Центар за мир и развој Универзитета за Мир основаног од стране Уједињених нација, Београд, 20. октобар 2012].

„Au service de la République et des marchés – une diplomatie entre engagement et implications” [У служби Републике и тржишта – дипломатија ангажовања и ингеренције], Colloque international: *La Renaissance d'Alberto Tenenti (1924–2002): portrait intellectuel d'un historien franco-italien*, Collège de France, Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales, Florida State University, Collège de France, 9–10. novembre 2012 [Међународни научни скуп: Ренесанса Алберта Тенентија (1924–2002), интелектуални портрет француско-италијанског историчара, Колеж де Франс, Универзитет друштвених наука, Државни универзитет Флориде, Колеж де Франс, Париз, 9–10. новембар 2012].

„Hercegovina i Trebinje između Istoka i Zapada”, Muzej Hercegovine, Trebinje, 27. januar 2013.

„Mostar i Hercegovina između Istoka i Zapada”, Eparhijski dvor, Mostar, 30. januar 2013.

„Dubrovnik između Istoka i Zapada”, Parohijski dom, Dubrovnik, 31. januar 2013.

Présentation: „The Book of Kells” [Келски зборник], documentaire de Murray Grigor, The Arts Arena of American University of Paris, 31. av. Bosquet, 75007 Paris, 14. avril 2013, 15 h – 17 h [према документарној презентацији Муреј Грегора, Арена уметности Америчког универзитета у Паризу, Париз, 14. април 2013].

„Évolution des Balkans occidentaux – Crise politique interne des petits États balkaniques – Vers d’autres dynamiques régionales” [Еволуција западног Балкана – унутарполитичке кризе малих балканских земаља – на путу диференцијације регионалних геостратешких динамика], *La Revue Défense Nationale*, Mardi 28. mai 2013 de 71 h à 19 h, Amphi Louis, École militaire, 7507 Paris [Часопис *Национална одбрана*, Амфитеатар Луј, Војна академија, Париз, 28. мај 2013].

„Le dénouement de la crise d’Orient et la rivalité des alliés balkaniques pour la domination de la Macédoine septentrionale en 1913” [Расплет Источне кризе и надметање балканских савезника за доминацију над северном Македонијом 1913. године] – „Η έκβαση της κρίσης της Ανατολής και η αντιπαλότητα μεταξύ των βαλκανικών συμμάχων για την κυριαρχία στη βόρεια Μακεδονία το 1913”, Colloque International, „De l’Empire à la Nation: la situation nationale, culturelle, sociale à Serrès et dans sa région de la fin du XIXe et du début du XXe siècles”, „Από την Αυτοκρατορία στο Κράτος. Εθνολογική, Πολιτισμική, Κοινωνική κατάσταση των Σερρών και της ευρύτερης περιοχής κατά τα τέλη του 19^{ου} και τις αρχές του 20^{ου} αιώνα”, Serres, 7–8. juin 2013 [Од царства до нације: национално, културно и друштвено стање Сереза и његове регије на крају и почетку века, Серез, 7–8. јун 2013].

„Serbia and the Balkans Region: An Alternative to the European Integration” [Србија и Балканска регија: ка алтернативи европским интеграцијама], *IX ECPD International Conferenc: National and Inter-Ethnic Reconciliation, Religious Tolerance and Human Security in the Balkans – New Balkans and Europe: Peace, Development, Integration*, Belgrade, October 11–12, 2013 [IX ECPD Међународна научна конференција: „Национално и међуетничко помирење, верска толеранција и безбедност на Балкану. Нови Балкан и Европа: Мир, развој, интеграције”, Центар за мир и развој Универзитета за мир који су основале Уједињене нације, Београд, 11–12. октобар 2013].

„Никола Љубинковић – Уметнички павиљон „Цвијета Зузорић” и његово окружење (1928–1952)”, V међународна научна конференција „Очување и заштита културно-историјског наслеђа Србије у иностранству”, Институт за међународну политику и привреду, Београд, 31.10. и 1.11. 2013.

„Опоравак Србије као императив промене. Друштвени договор, пројекат отвореног друштва, модернизација, управне реформе: стратегија развоја и хуманистичке науке”, за научни скуп: *Мојуге сипраијеије развоја Србије*, организација: Ректорат Универзитета у Београду и Одбор за економске науке Одељења друштвених наука Српске академије наука и уметности, Београд 20. новембар 2013.

„Les grandes puissances et la Grande guerre: un regard croisé à travers la grille de lecture balkanique” [Велике силе и Велики рат: различити погледи балканских опредељења], in: *Des guerres balkaniques à la Grande Guerre: un regard stratégique*, Séminaire de Bosko Војовић à l’EHESP, Paris, les 13, 20, 27. mai et le 3. juin, 2014, Paris [Балкански ратови и Велики рат – геостратешко разматрање, Семинар Бошка Војовића, Универзитет друштвених наука, Париз, 13, 20, 29. мај и 3. јун, 2014].

„Les grandes puissances et la Grande guerre. Arbitrages et implications à l’échelle du XXe siècle” [Велике силе и Велики рат. Арбитраже и ингеренције у размерама XX века], Међународна конференција: *Sto godina od početka Prvog svetskog rata, istorijske i pravne studije*, Institut za uporedno pravo, Beograd – Andrićgrad, 28–30. jun 2014.

„De cause à effet: les pays balkaniques et le déclenchement de la Grande guerre” [Од узрока до последица: балканске земље и ратови до почетка Великог рата], in *Des guerres balkaniques à la Grande Guerre: un regard stratégique*, *Revue de la défense nationale*, Amphithéâtre DICOd, Ecole militaire, 1 place Joffre, 75007 Paris, jeudi 2. octobre 2014, 17 h à 20 h [Међународни научни скуп: „Од балканских ратова до Великог рата – геостратешко разматрање”, Часопис *Национална одбрана*, амфитеатар ДИКОД, Војна академија, Париз, 2. октобар 2014].

„Стефан Немања – Свети Симеон Мироточиви у владарским повељама од XIII до XVIII века”, Научни скуп: Стефан Немања – Преподобни Симеон Мироточиви – Stefan Nemanja – Venerable Simeon the Myroblytes, Институт за историју уметности Филозофског факултета у Београду,

Митрополија црногорско-приморска, Епархија будимљанско-никшићка, Институт за српски језик САНУ, Београд–Студеница–Подгорица–Никшић, 22–25. октобар 2014.

„Велике силе и Велики рат – двострука мерила и последице у 20. веку у пресеку балканских импликација”, Међународни научни скуп: *Православни свети и Први светски рат*, МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНАЯ КОНФЕРЕНЦИЈА ПРАВОСЛАВНИЙ МИР И ПЕРВАЯ МИРОВАЯ ВОЙНА – THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE ORTHODOX WORLD AND THE FIRST WORLD WAR, Богословски факултет Београдског универзитета, Београд 4–5. децембар 2014.

„Le recensement des actes slaves du Mont Athos et les Archives de Chilandar” [Попис словенских повеља на Светој Гори и Архив манастира Хиландара], *Ritrovare Bisanzio, Giornate di studio sulla cività bizantina in Italia meridionale e nei Balcani dedicate alla memoria di André Guillou*, Convegno internazionale, Palermo 26–28. maggio 2016, Palazzo dei Normani [„У трагању за Византијом”, *Међународни научни скуп о византијској цивилизацији у јужној Италији и на Балкану посвећен сећању на Андре Гијуа*, Палата Нормана, Палермо, 26–28. мај 2016].

„West and Terrorism” [Запад и тероризам], XV ECPD International Conference on The Agenda 2030 to Transform the World, Belgrade, 25 october 2019, Center for Peace and Development of the University for Peace established by the United Nations, Belgrade 2019 [XV ECPD Међународна конференција: „Агенда 2030. за трансформацију света”, Центар за мир и развој Универзитета за мир основаног од стране Уједињених нација, Београд, 25. октобар 2019].

Руковођење постдипломским студијама
[Direction des travaux de recherche (dea, master, doctorat)
et participation aux jurys de soutenance]

Directeur de la thèse de Doctorat de Mme. Sandra Gisleskog-Schot, „La géopolitique de l’espace balkanique en perspective avec le mécanisme d’ouverture et de fermeture de l’Union européenne” [Геополитика балканског простора и перспектива европских интеграција], Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales (Paris).

Directeur de la thèse de Doctorat de Mlle. Solange Bujan, „Les Chroniques des citées dalmates (XIe–XVIe s.)” [Летописи далматинских градова XI–XVI век], Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales (Paris).

Directeur du D.E.A. de M. Zoran Petrović, „Une technique de prise de pouvoir dans un parti unique: le cas de la Serbie” [Технологија преузимања власти у једнопартијском систему: случај Србије], Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales (Paris), le 12 juin 2003.

Membre de jury pour la thèse de Doctorat de M. G. Arabatzis, „Recherches sur le bonheur dans l'éthique orthodoxe (IVe–XIIe s.)” [Срећа у православној етици IV–XII век], soutenue le 7 mars 1995 à l'EHESS (Directeur de thèse A. Guillou, jury P. Ladrière – Univ. Paris IV, V. Gioultsis, Univ. De Thessalonique; B. Bojović).

Rapporteur pour la thèse de Doctorat de M. Radu Paun, intitulée „Pouvoirs, offices et patronats dans la principauté de Moldavie au XVIIe siècle. L'aristocratie roumaine et la pénétration gréco-lévantine” [Владарство, службе и покровитељство у Молдавији XVII века. Румунска аристократија и грчко-левантијска имиграција], Directeur de thèse: Prof. Robert Descimon, co-dir. Prof. Andrei Pipidi (EHESS), soutenue le 19 juin 2003.

Rapporteur pour le D.E.A. de Mlle. Aida Karantza, „Les rapports entre la poésie acritique et les chants populaires albanais” [Однос између акритичке поезије и албанских народних песама] (3 oct. 2001), EHESS (Paris).

Président de jury pour le TPEE, de M. Dušan Damjanović: „Projet d'habitat sur un site d'exception au bord de la Save” [Пројекат стамбеног насеља на простору Старог Сајмишта на обали Саве] (11. déc. 2003), Ecole d'Architecture Paris-Malaquais.

Rapporteur pour la thèse de doctorat de Mlle. Catherina Tzamili, „La presse grecque des années soixante-dix et les pays balkaniques” [Грчка штампа седамдесетих година 20. века и балканске земље] (14 mai 2004), EHESS (Paris).

Directeur de la thèse de Doctorat de M. Zoran Petrović, „Les élites et le pouvoir dans les régimes communistes et post-communistes: le cas de l'ex-Yougoslavie”

[Елите и власт у комунистичким и посткомунистичким режимима бивше Југославије], Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales (Paris).

Directeur de la thèse de Doctorat de Mlle. Christine Poussin, „Les résistances et la collaboration en Yougoslavie au cours de la IIe Guerre mondiale” [Покрети отпора и колаборација у Југославији за време Другог светског рата], EHESS (Paris) dossier en préinscription.

Directeur du D.E.A. de M. Milan Đorđević, „Les travailleurs en Yougoslavie (1960–1980)” [Радници у Југославији 1960–1980], EHESS (Paris).

Directeur de la thèse de Doctorat de M. Mick Collins, „Le cinéma US et britanniques sur la guerre en ex-Yougoslavie” [Амерички и британски филм о рату у бившој Југославији], EHESS (Paris) – en cours d’inscription.

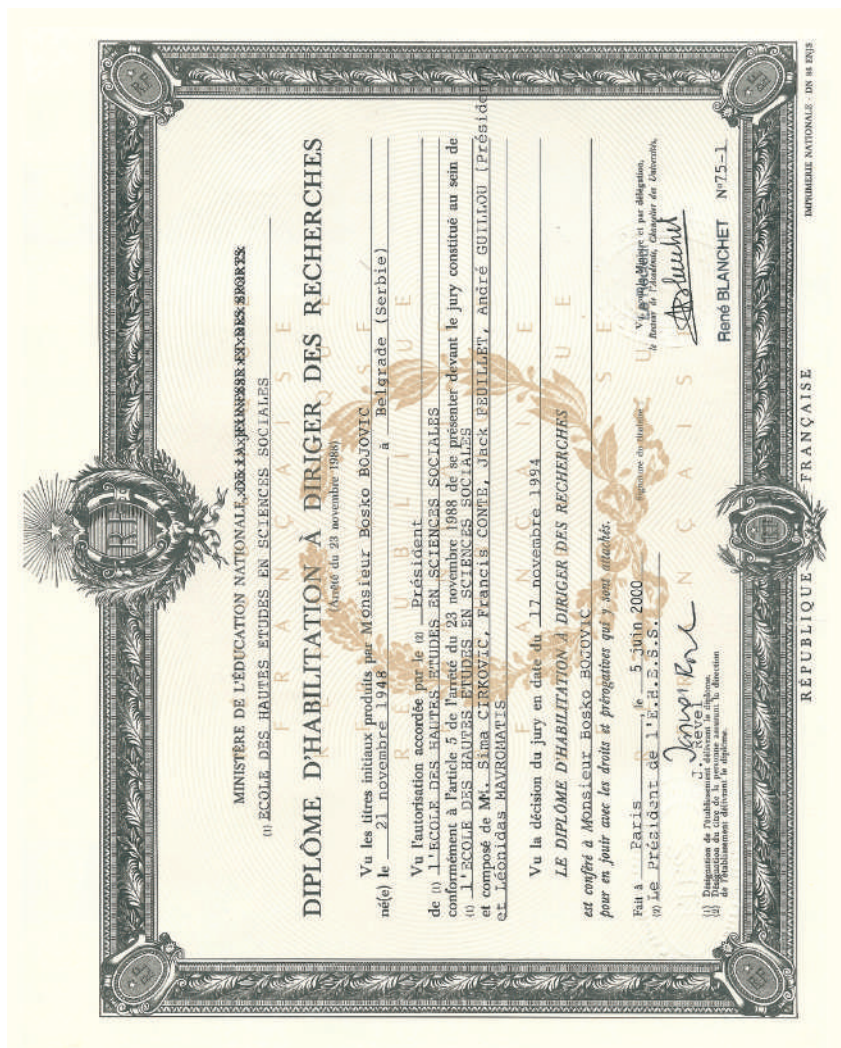
Directeur du Master de M. Daniel Vračar, „Titres et fonctions du pouvoir souverain dans le Sud-Est européen à la fin du Moyen-Age” [Титуле и функције суверена у Југоисточној Европи на крају средњег века], EHESS (Paris), soutenu le 3 septembre 2007.

Directeur du Master de Mme. Ljiljana Blagojević, „Transition et processus d’intégrations dans les pays de sud-est de l’Europe sur fond de contradictions régionales” [Транзиција и процес интеграције у земљама Југоисточне Европе на фону регионалних противуречности], EHESS (Paris).

Directeur du Master de Mlle. Dragana Laković, „L’héritage juridique de l’ex-Yougoslavie et les processus d’intégrations euro-atlantiques” [Правно наслеђе бивше Југославије и евроатлантске интеграције], EHESS (Paris), soutenu le 20 juin 2007.

Directeur de la thèse de Doctorat de M. Živko Panev, La réception du Droit romano-byzantin et le *Syntagma* dans l’espace sud-slave (XIVe–XVIIe s.) [Рецепција романо-византијског права и Синтагма Матије Властара на јужно-словенском простору (XIV–XVII век)], EHESS (Paris).

Directeur du Master de Mlle. Mélisande Genat, „Le siège de Sarajevo et les intellectuels français” [Опсада Сарајева и француски интелектуалци], EHESS (Paris), inscription octobre 2007.

ДИПЛОМА ХАБИЛИТАЦИЈЕ за руковођење научноистраживачким пројектима
ЕНЕСС, Париз, 1994.

Directeur du Master de Mlle. Peihwa Lan, „Les Chinois en Serbie (1995–2005)” [Кинези у Србији (1995–2005)], EHESS (Paris), inscription octobre 2007.

Directeur du Master de Mlle. Marie van Effentebre, „La création de la Yougoslavie selon les projets croate et serbe” [Стварање Југославије према хрватским и српским пројектима], EHESS (Paris), inscription octobre 2007.

Directeur de la thèse de Doctorat de M. Benjamin Saelens, „La construction du yougoslavisme du début du XXe siècle à la création du Royaume des Serbes, Croates et Slovènes” [Конструкција југословенства од почетка XX века до стварања Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца], EHESS (Paris), inscription septembre 2008.

Directeur du Master 1 de M. Mathias Koubi, „Le nationalisme serbe (1980–2005)” [Српски национализам (1980–2005)], EHESS (Paris), inscription juin 2008.

Jana Radić, Les incompatibilités de l’historiographie croate et serbe [Спорна питања хрватске и српске историографије], Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales (Paris), inscription avec Michel Wieviorka, octobre 2010.

Felipe Hernandez, „Intellectuels et élites politiques: facteurs entropiques de la crise yougoslave. Archives du Quai d’Orsay et témoignages sur un processus de longue durée (1966–1991)” [Политичке елите и интелектуалци, као ентروпијски фактор југословенске кризе. Архив Ке д’Орсеја и сведочења о једном процесу дугог трајања], EHESS (Paris), inscription septembre 2009.

Ljiljana Blagojević Čubrilo, „Emigranti srpskog porekla u Francuskoj u doba penzije – mit o povratku ili realnost između dve zemlje”, The European Center for Peace and Development (ECPD), University for Peace established by the United Nations, Beograd.

Katarina Largenton, Whatkind of national institutional policy mechanisms (i.e. coordination and participation mechanisms) are needed for the implementation of the Sustainable Development Goal” [Врста политичких и институционалних механизма (координације и партиципације) који су потребни за циљно покретање одрживог развоја. Проучавање случаја Француске и Србије], ECPD, Beograd.

Научноистраживачки рад у архивима и библиотекама
[Recherches dans les archives et bibliothèques]

1980, 1981. Bibliothèque Nationale à Paris [Национална библиотека, Париз] – La presse française et l’attentat de Marseille (le 9. octobre 1934) [Француска штампа и Марсељски атентат].

Etude, transcription et microfilmage du Recueil contenant le seul ms. De la Vie de Siméon-Nemanja, par Stefan le Premier Couronné (début XIVe siècle) [Палеографска анализа и микрофилмовање јединог рукописа Житија Стефана Немање у *Зборнику* с почетка XIV века].

1982. Archives Diplomatiques du Ministère des Affaires Etrangères de la République Française, dépouillement de fonds d’Archives, Correspondance politique, Série: Europe 1918–1929; Corps diplomatique français – Légation de France (1918–1929); Gouvernement de Yougoslavie (1918–1922); Corps diplomatique de Yougoslavie (1918–1923) – microfilmage [Дипломатски архив Министарства спољних послова Републике Француске, Политичка преписка, Серија: Европа 1918–1929; Корпус француске дипломатије – Легат Француске (1918–1929); Југословенска влада (1918–1922); Дипломатски кор Југославије (1918–1923) микрофилмовање].

1984/85. Archives Diplomatiques du Ministère des Affaires Etrangères de la République Française, dépouillement de fonds d’Archives, Correspondance politique, Série: Turquie, tomes XIX (1687) – XXIII (1691); Autriche, tomes LXI (1686) – LXV (1689–1691) [Дипломатски архив Министарства спољних послова Републике Француске, Политичка преписка, Серија: Турска, том XIX (1687) – XXIII (1691); Аустрија, том LXV (1689–1691)].

1983, 1987, 1989, 1990, 1991. Archives du monastère Chilandar et Archives du monastère de Saint Paul au Mont Athos, étude et microfilmage des Recueils et des chartes slaves [Архив манастира Хиландар, Архив манастира Свети Павле, проучавање и микрофилмовање рукописа и повеља].

1984. Archives du monastère de la Sainte Trinité (Pljevlja, Monténégro); Archives du Patriarcat de l’Eglise orthodoxe serbe (Belgrade) [Архив манастира Свете Тројице, Пљевља; Архив Патријаршије Српске православне цркве, Београд].

1983/84. Archives de l’Académie Serbe des Sciences et des Arts, étude codicologique et microfilmage du legs de Svetozar Tomić comprenant le manuscrit

inédit du Recueil de Gorica (1441/2), autographe de Nikon le Hiérosolymitain, et les notices le concernant [Архив САНУ, кодиколошко проучавање и микрофилмовање заоставштине Светозара Томића, *Горички зборник* (1441/42), аутограф Никона Јерусалимца, са белешкама Светозара Томића].

1986–1990. Archives d’Etat de Raguse (Dubrovnik), dépouillement, transcription, étude et microfilmage des firmans ottomans en vieux-serbe (1430–1520) [Државни архив у Дубровнику, проучавање, фотокопирање, транскрипција дипломатске преписке са Високом портом (1430–1520) на старосрпском језику].

2000, 2001, 2003–2004. Archives du monastère de Chilandar (Mont-Athos): dépouillement et saisie numérique des actes princiers moldo-valaques (XVe–XVIIe siècles), édition et traduction française [Архив манастира Хиландара, истраживање и прва дигитализација српских (XIII–XV) и влашких владарских повеља (XV–XVII век)].

2004. Archives du monastère d’Esphigménou (Mont-Athos): découverte, dépouillement et saisie numérique des actes princiers moldo-valaques, non recensés et inédits (grecs et ottomans) (XVe–XVIIIe siècles), édition et traduction française en cours [Архив манастира Есфигмена, проспекција, дигитализација, молдавских и влашких непописаних повеља (XV–XVIII век)].

2004. Archives du monastère de Vatopédi (Mont-Athos): recherche et prospection des actes princiers moldo-valaques (XIVe–XVIIe siècles) [Архив манастира Ватопеда, проспекција, истраживање, влашких и молдавских владарских повеља (XIV–XVII век)].

2005–2006. Archives de Serbie (Belgrade): Ministère de l’éducation du Gouvernement de la RFPY; Comité pour la culture et les arts du Gouvernement de la RFPY; Comité pour les écoles et la science auprès du Gouvernement de la RFPY; Ministère de la science et de la culture du Gouvernement de la RFPY; Conseil fédéral de l’éducation et de la culture [Државни архив Србије, Београд, Министарство просвете владе СФРЈ; Комитет за културу и уметност Владе СФРЈ; Министарство науке и културе Владе СФРЈ; Савет федерације за просвету и културу Владе СФРЈ].

2006. Archives Diplomatiques du Ministère des Affaires Etrangères de la République Française, dépouillement de fonds d’Archives, Correspondance politique,

Série: Europe 1944–1976, tomes 22, 78, 82, cartons: 3754, 3769 [Дипломатски архив Министарства спољних послова Републике Француске, претрес архивских фондова, Политичка преписка, Серија: Европа 1944–1976, томови 22, 78, 82, картони: 3754, 3769].

Yougoslavie: Mai–Juin 1996, recherches dans les Archives d’Etat (Belgrade, Podgorica) [мај–јун 1996. истраживања архивских фондова, Архив Југославије].

Grèce (Athènes): Octobre 1996, Février, Avril 1997, recherche dans les archives du Mont Athos [Грчка, Атина, Света Гора, октобар 1996, фебруар–април 1997, истраживање у архивима Грчке (Атина) и Свете Горе].

Mission en Grèce (Chilandar) et Yougoslavie (Belgrade), 15 Février – 2 Mars 2000, Juin 2001: dépouillement et numérisation photographique des document d’Archives du Mont Athos [научноистраживачки рад, проспекција у Архиву манастира Хиландар и истраживање у Архиву Југославије (15. фебруар – 2. март 2000, јун 2001)].

Grèce (Athènes, Ioannina, Thessalonique, Chania): Février–Juillet 2004, recherche dans les archives du Mont Athos (Chilandar, Esphigmenou, Vatorédi, Zitza, Topla) [Грчка (Атина, Јанина, Солун, Хања): фебруар–јул 2004, научно-истраживачки рад у архивима Грчке и Свете Горе (Хиландар, Есфигмен, Ватопед, Жица, Топла)].

Јавни ангажман. Иступања у штампи, на Радију и Телевизији
(1991–2020)

[Engagement publique, presse, médias électroniques]

„Les absents ont toujours tort” [Одсутни никад нису у праву], 120 min., Guillaume Durand, la 5, nov. 1991, поводом Вуковара, преко два сата директног преноса на Каналу 5, првог приватног (Берлусконијевог) канала француске ТВ, уз учешће министра спољних послова Србије преко видео преноса из Београда Boško Bojović, Milena Noković, Milovan Danajlić, A. Jovanović, Mirko Grmek, Marc Gjidara, Neven Šimac [професори Универзитета]⁷ Ber-

.....
⁷ Потписници: М. Grmek, М. Gjidara, N. Šimac (eds.), *Le nettoyage ethnique. Documents historiques sur une idéologie serbe* [Етничко чишћење. Историјски документи о српској идеологији], Paris 1993.

nard Kouchner, Michel Jobert [бивши министар спољних послова], Sénateur Jean-Francois Deniau

Из другог плана: Vesna Pešić, Stanko Cerović, Ivan Đurić.

„I Serbi” [Срби], 55 min., RSI Radiotelevisiones vizzera, Vladimir Tchertkov, nov. 1993. (преузето на ТВ Политика, 1994) – документарни филм са интервјуима, патријарха Павла, епископа Атанасија Јефтића, Добрице Ћосића, Косте Булатовића, Марк Краснићија, Басри Плане, Али Зећаја и других, рађен јула 1993. за пуних месец дана теренског снимања, Београд, Нови Сад, Аранђеловац, Никшић, Жабљак, Приштина, Пећ, разговоре водио Бошко Бојовић, хрватска тужба против ТВ Швајцарске конфедерације после приказивања овог филма, иако је у њему најмање тема о Хрватској, филм приказан са српским титловима на ТВ Политика 1994.

Интервју на каналу ФР 3 француске државне телевизије водио елитни репортер и ТВ водитељ Стефан Мание, целовечерње снимање реакције једне српске породице у Паризу за време емитовања вишесатног програма на ФР 3 (20. фебруара 1994), са циљем припреме јавности на прве ударе НАТО на српске позиције око Сарајева, синтеза делови изјава емитован у Дневницима Антен 2 и ФР 3.

„Sur la route des croisades” [На трагу крсташких похода], 70 min., TV ARTE La Sept, UNESCO, Arts Maillot Productions 1997, Jean-Claude Guillebaud, Guy Darbois, Karim Miské, као део серијала рађеног према истоименом бестселеру Жан-Клод Гибоа, снимано седам радних дана у Београду, интервјуи патријарха Павла, Добрице Ћосића и других, разговоре водио Бошко Бојовић.

1998. Интервју за *Пљеваљске новине*, „Личне грешке и геополитичке кривице”, разговор водио уредник Дејан Миличић.

16. септембар 2004. Интервју Радио Београду, о Ави Јустину Поповићу, у радио СВЦГ (некада ЈРД), разговор са новинарком о Ави Јустину Поповићу у студију 10.

2005. Радио Београд, разговор са новинарком Душанком Петровић и Зораном Петровићем.

12. октобар 2005. Разговор за Радио Београд са новинарком Душанком Петровић, Радио Београд, интервју за емисију Демократија, од 9 до 10, о

Европи, СЦГ и интеграционим процесима, релативизација државности, културном простору и духовном садржају.

13. октобар **2005**. Интервју за Радио Београд, емисија Демократија.
7. октобар **2005**. Интервју за ТВ Ниш, интервју за Епархијски часопис.
31. јануар **2008**. Интервју за Радио Београд, „Србија између Русије и Запада”.
27. март **2008**. Интервју за Радио Епархије западно-америчке СПЦ.
1. април **2008**. Интервју за Радио Епархије западно-америчке СПЦ.
13. децембра **2008**. Интервју за лист *Политика*, „Горућа питања Цркве”.
11. мај **2011**. Рим, интервју за италијанску TV RAI UNO, „Дигитализација архивских фондова медитеранских земаља”.
20. октобар **2012**. Видео интервју, 34 min., са Едуардо Гарциас, Барселона, за документарни филм: „Yugoslavos”, о распаду Југославије и последицама. Филм је добио признања на фестивалима: First – Time Filmmakers Sessions (Енглеска, 2019, Sélection officielle); San Mauro Film Festival (Италија 2018 Demifinale); Social Machinery Film Festival (Италија 2016 Demifinale); Festival Globale Bogota Alteraniva (Колумбија. Celebration inaugurale 2015); UAM (Universidad Autonoma, Мадрид 2014), има два радиофонска подкаста и може се видети на 11 портала и блогова, као и на ЈуТјубу: (<http://yugoslavos.blogspot.com/>) <https://www.youtube.com/watch?v=mhM57Fzfmno&t=2s>
- 2012**. Разговор са Ђорђејем Јанићем, око 120 страница, објављен у: зборник *Са нагом чекајући*, Нови Сад 2012.
29. јануар **2013**. Предавање професора Бошка Бојовића у Требињу, Небојша Вукановић, YouTube.
5. фебруар **2013**. Интервју за Бањалучку државну ТВ од 15 мин.
16. децембар **2013**. Интервју за *Политику* Мирјани Сретеновић, о Николи Љубинковићу, објављен 6. јануара 2014.

17. мај **2013.** Интервју за лист *Дан*, Подгорица, разговор водила Вера Самулов, уредник културне рубрике, о Јелени Шаулић Бојовић.

27. мај **2013.** Интервју са Златијом Ивановом за бугарски лист *Христијанство и култура*.

10. март **2015.** Интервју новинару *Вечерњих новостии*, поводом промоције књиге *Византија–Балкан–Европа, њихови односи и оностираности*, објављен у овом листу 15. марта.

26. јануар **2017.** Интервју за Радио Београд 2 са Снежаном Бићанин, у трајању од сат и по.

19. април **2017.** Интервју за Радио Београд новинару Кнежевићу, поводом промоције књиге *Александар Симовић* у Дому војске, Београд.

13. јул **2015.** Српске РТВ у ЦГ, интервју с Бранком Чуљић, један сат, реприза емитована у недељу 7. маја 2017. YouTube.

26. јануар **2017.** Интервју за Радио Београд 2 са Снежаном Бићанин од око сат и по.

16. фебруар **2017.** Интервју листу *Печай*.

21. фебруар **2017.** „Говори да бих те видео – Јелена Шаулић Бојовић”, Снежана Бићанин, Радио Београд II, поводом сто година од Топличког устанка, говори Бошко Бојовић, YouTube.

12. март **2017.** Интервју за *Orthodoxie.com*, пола сата, о раду Мешовите комисије Ватикана, СПЦ и Католичке цркве Хрватске, одговорност Ватикана за геноцид у НДХ.

21. март **2017.** Интервју за локалну ТВ Пљевља.

25. март **2017.** „Необавезно Бошко Бојовић”, сат и по интервју за ТВ Пљевља, YouTube.

25. март **2017.** Интервју II део: „Необавезно Бошко Бојовић”, ТВ Пљевља, YouTube.

5. јун **2017.** „Српско становиште – Бошко Бојовић”, Српска РТВ, YouTube.

1. август **2017.** Ауторизација Ратку Дмитровићу за интервју у *Вечерњим новостима*.

26. август **2017.** Агора, Радио Београд 2, „Косово и Метохија – етничко насиље у служби великих сила”, поводом промоције истоимене књиге у Матици српској, Нови Сад, YouTube.

Изложба *У име народа*, фебруар **2018.** – проф. др Бошко Бојовић, разговор водила Зорица Маринковић, YouTube.

5. новембар **2018.** Тршићева из РТ интервју путем телефона.

11. новембар **2018.** „Бој на Косову међу биткама Западне Европе у француском дворцу Шенонсо”, *Сјутник*, разговор водила Мира Канкараш Тркља.

<https://rs-lat.sputniknews.com/analyze/201811111117797887-kosovo-boj-tapiserija/>

17. јануар **2019.** „О људима, проф. Бошко Бојовић”, Телевизија Пљевља, YouTube.

2019. *Александар Аџа Симовић*, документарни филм, 50 мин, ТВ МАГ, Обреновац – изјаве.

27. март **2019.** „Личност и заједница”, гост проф. др Бошко Бојовић, интервју за ТВ Храм, око 40 мин. снимања са уредником Дејаном Станковићем, YouTube.

„Будућност књиге и читалаштва зависи од опстанка посустале цивилизације”, сусрет са проф. др Бошком Бојовићем, разговор водио А. Ђурковић, *Дан*, 6–7. јануар 2020.

12. јануар **2020.** Интервју за *Orthodoxie.com*, пола сата, на француском, о раду, Литијама у Црној Гори и закону о (не)слободи вероисповести.

ТВ Пинк 3, *Тамо где смо били – Highlights production:*

Protesti i sumrak predstavničkog sistema – prvi deo (20 min), 20. јун 2020
<https://youtu.be/W0jWHBUA6Q>

Protesti i sumrak predstavničkog sistema – drugi deo, 27. jun 2020. <https://youtu.be/QtOQDzxybU8>

Državnost i geostrategija – prvi deo (20 min), 12. jul 2020.
<https://youtu.be/HImIWz2f-sQ>

Državnost i geostrategija – drugi deo (20 min), 20. jul 2020.
https://youtu.be/jv_Pr7miXYk

Građanski rat u Crnoj Gori 1941–1943. – prvi deo, 10. avgust 2020. <https://youtu.be/UbMGkqIbGMU>

Građanski rat u Crnoj Gori 1941–1943. – drugi deo, 18. avgust 2020.
<https://youtu.be/7P-AB7pvjtA>

Istorija srpskog jezika, 6. septembar 2020.
<https://youtu.be/JMlWwjleriM>

Stefan Nemanja i državnost Srbije – prvi deo, 17. septembar 2020. <https://youtu.be/GdY6RqcNIWc>

Stefan Nemanja i državnost Srbije – drugi deo, 25. septembar 2020 <https://youtu.be/bFwsmNy6voo>

Koreni podela u Crnoj Gori – prvi deo, 3 oktobar 2020.
<https://youtu.be/YuiyMwJnZuo>

Koreni podela u Crnoj Gori – drugi deo, 8. oktobar 2020.
<https://youtu.be/YuiyMwJnZuo>

Tapiserija Kosovski boj u kraljevskom dvorcu Šenonso u Francuskoj <https://youtu.be/SiadUazVDsI>

Od heroja do antiheroja – prvi deo, 14. oktobar 2020.
<https://youtu.be/MGI7SnMewr0>

Od heroja do antiheroja – drugi deo, 20. oktobar 2020.
<https://youtu.be/MGI7SnMewr0>

Литература и извори

Bibliografija Jugoslavije. Serija Knjige, brošure, muzikalije; Serija A. Društvene nauke. – Beograd, Jugoslovenski bibliografski institut, 1950–2004.

Енциклопедија српске историографије. Приредили Сима Ђирковић и Раде Михаљчић, Београд, 1997.

Biographical Lexion. Serbs in the World 1996–1999. Belgrade–Los Angeles, 1999.

Balkanica, Beograd, 2002, XXX–XXXI

Хронолошка листа радова и публикација. – [У]: Бошко И. Бојовић: *Од њржишне љривреде до државној монојола*. Племенити метали Србије и Босне између Венеције и Османлијског царства у 15. и 16. веку. – Београд, Друштво за привредну историју, 2014.

Узајамни електронски каталог Народне библиотеке Србије.

**Биобиблиографија Бошка И. Бојовића
1987–2020.**

Приредио
Добрило Аранитовић

Издавач
Архив Војводине
Нови Сад, Жарка Васиљевића 2А
www.arhivvojvodine.org.rs

За издавача
Др Небојша Кузмановић, директор Архива Војводине

Прелом
Владимир Ватић, ГРАФИТ, Нови Сад

Штампа
ЈП Службени гласник, Београд

Тираж
500 примерака

ISBN 978-86-81930-15-1

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

012 Војовић В.

БИОБИБЛИОГРАФИЈА Бошка И. Бојовића : 1987–2020. / приредио
Добрило Аранитовић. - Нови Сад : Архив Војводине, 2021 (Београд :
Службени гласник). - 181 стр. : илустр. ; 24 см. - (Библиотека Посебна
издања / Архив Војводине, Нови Сад)

Тираж 500. - Стр. 7–8: Предговор / Љубомир Максимовић. - Стр. 9–13: Биографија
Бошка Бојовића / Добрило Аранитовић. – Регистри.

ISBN 978-86-81930-15-1

COBISS.SR-ID 37813769

БОШКО И. БОЈОВИЋ

ОД ТРЖИШНЕ ПРИВРЕДЕ ДО ДРЖАВНОГ МОНОПОЛА

ПЛЕМЕНИТИ МЕТАЛИ СРБИЈЕ И БОСНЕ ИЗМЕЂУ ВЕНЕЦИЈЕ И ОСМАНЛИЈСКОГ ЦАРСТВА У 15. И 16. ВЕКУ

ДРУШТВО ЗА ПРИВРЕДНУ ИСТОРИЈУ

NATIONAL INTEREST
 JOURNAL OF NATIONAL AND POLITICAL INTEREST
 172099, eiss, V, vol. 6, IQR, 323, 1-163-40, ISSN 1822-4996

ЧАСОПИС ЗА НАЦИОНАЛНА И ДРЖАВНА ПИТАЊА
Национални интерес

Revista Istorică
 ROMÂNIA, REVISTA DE ISTORIE
 Cuvinte cheie
 ÎNTR-UN DANCĂȘI „ZEMĂBUCOLĂ” ÎN „DIEBESCOȘI”
 Mănușarul Sârbelor
 OTOMANLARI, JOSKUNTA Y PROBLERU
 TARZIMENIYA KOSOVA
 Уочи Шумолина
 ЦАРСТВО У СРБИЈИ И КОСОВО И МЕТОХИЈА
 1999-2006.
 Београд, Историјски
 ТРАДИЦИЈА СВЕТОГ ПРОМЕЊА
 Промиса, дијаманта
 ЦРКВА И СРПСКА ДРУШТВЕНА ЗАШТИТА
 Иван Јеротић
 „ДОВ МОЧА” У РЕВОЛУЦИЈИ И
 ТРОСТАЈТИВИСАЈ
 Митинг Косовина
 ФАНАТАБИЈА ПЕРСИЈИ И БОСНЕ ПЕРСИЈИ
 Сабхино Гуламанов
 ОБИ МЕДИТЕРАНА ДО АВАНГАСТАНА
 Рибисона Јулијана
 СТРАТЕГИЈА НАЦИОНАЛНЕ БЕЗБЕДНОСТИ
 - СТРАТЕЖИЈИ ДОКУМЕНТ ДРЖАВЕ

Histoire médiévale

QUESTIONS D'HISTOIRE
**LE MONDE BYZANTIN,
 DU MILIEU DU VIIIe SIÈCLE À 1204**
ÉCONOMIE ET SOCIÉTÉ

Europa Jéhel
 Benko J. Bogdanović
 Vasco Coutinho

ÉDITIONS
 DU TEMPS

Annales
 Histoire, Sciences Sociales

Le Bon Gouvernement
 Peinture et politique à Sienne
 Patrick Boucheron

L'argent
 De l'impôt au marché
 Rafik Blangsch
 Karim Belkacem
 Riccardo Fieschi
Métaux et capitaux
 Bérénice Egozi
 Sabine Meunier

Économie et société
 Europe centrale (18e-19e siècles)

60e année - n° 6 novembre-décembre 2005

ÉDITIONS DE LA TOULLE
 105, boulevard de la Vierge
 13000 Marseille
 Diffusion
 ARMAND COLIN

PROCEEDING MEDIANIA

БОШКО И. БОЈОВИЋ

**ИСТОРИЈА И
 ЕСХАТОЛОГИЈА**
**HISTOIRE et
 ESCHATOLOGIE**

КАТЕДРО ГЕО. ГИМУЗИЈА ИСТОРИЈИ

ÉTUDES BALKANIQUES
 Recherches interdisciplinaires sur les mondes balkaniques et balkaniques

Cahiers
 Pierre Belon
 4 - 1997

Transmission du patrimoine byzantin
 et médiateurs d'identités autochtones

Sous la direction
 de
 Boško JOJČIĆ

DE BUDAPEST

Владета ЈЕРОТИЋ - Бошко БОЈОВИЋ

**ЖИЧКИ ДИВАН
 са академиком
 ВЛАДЕТОМ ЈЕРОТИЋЕМ**

ИП

Association
 Internationale
 d'Études
 du Sud-Est
 Européen

**LA RENAISSANCE
 DANS LE SUD-EST
 EUROPÉEN**

Université de Caluire

**АББА ЈУСТИН
 ΑΒΒΑΣ ΙΟΥΣΤΙΝΟΣ
 АВА ЈУСТИН**

*The time is a fragment of eternity
 Ο χρόνος είναι ένα κομμάκι από την αιωνότητα
 Време је тесноч вечности*

Илија Војовић

**1968
 ARCHÉOLOGIE
 D'UNE PENSÉE**

ÉDITIONS LA VALSANTÈ & PAIRELLA